



Vuosikertomus 2018



SISÄLLYSLUETTELO

ALKON SUUNTA 3

Toimitusjohtajan katsaus	4
Alkon perustehtävä	5
Toimintaympäristö	7
Strategia ja tavoitteet	8
Alko vuonna 2018	12

HALLINNOINTI 14

Hallinnointiperiaatteet	15
Hallitus ja valiokunnat	17
Johtoryhmä	21
Palkka- ja palkkioselvitys	24
Riskienhallinta	26

VASTUULLISUUS 27

Vastuullisuustyön kohokohdat	28
Vastuullisuuden johtaminen	30
Sidosryhmät ja olennaisuus	33
Alkoholihaittojen ehkäisy	38
Vastuullinen asiakaspalvelu ja tuotteet	42
Innostava ja onnistuva työyhteisö	48
Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	57
Valintoja ympäristön hyväksi	64
Läpinäkyvä ja tehokas toiminta	70
Raportointiperiaatteet	75
GRI-sisältöindeksi 2018	78

TILINPÄÄTÖS 83

Hallituksen toimintakertomus	84
Konsernin tuloslaskelma ja tase	90
Konsernin rahoituslaskelma	91
Alko Oy tuloslaskelma ja tase	92
Alko Oy rahoituslaskelma	93
Liitetiedot	94
Tunnusluvut	109
Hallituksen voitonjakoehdotus yhtiökokoukselle	110
Tilinpäätösmerkintä	110
Hallintoneuvoston lausunto	111

ALKON SUUNTA

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

2. ALKON PERUSTEHTÄVÄ

3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

4. STRATEGIA JA TAVOITTEET

5. ALKO VUONNA 2018

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Päivitimme strategiamme vuoden 2018 aikana. Vuoden 2019 alusta alkanut uusi strategiakausi vie Alkon vastuullisuutta ja asiakaskokemusta entistä kunnianhimoisempaan suuntaan.

Alkon toiminta on kiinni sen juurissa eli tehtävässä palvella hyvinvointiyhteiskuntaa. Työ näkyy Alkon arjessa monessa seikassa, muun muassa tinkimättömässä myynninvalvonnassa, alkoholihaittoja ehkäiseviin hankkeisiin osallistumisessa, vastuullisessa hinnoittelussa ja tuoteturvallisuuden takaavana hankintaprosessina.

Yhtiön katse on suunnattu horisonttiin ja pohdimme jatkuvasti tapoja, joilla voisimme toteuttaa tehtävämme nykyaikaisesti ja modernin kuluttajan tarpeita kuunnellen.

Vastuullinen toiminta ja erinomainen asiakaskokemus ovat yhdistettävissä, ja alkolaisten jokapäiväinen työ myymälöissämme on siitä elävä esimerkki. Päivitimme strategiamme vuoden 2018 aikana, ja vuoden 2019 alusta alkanut uusi strategiakausi vie Alkon vastuullisuutta ja asiakaskokemusta entistä kunnianhimoisempaan suuntaan.

Asiakkaat arvostavat Alkon tarjoamaa asiakaspalvelua. Vuonna 2018 suomalaiset pitivät Alkon asiakaspalvelua edelleen suomalaisen kaupan alan parhaana – näin on ollut vuodesta 2011. Alkossa kehitetään monikanavaista asiakaskokemusta monin tavoin esimerkiksi innovation labissa, jossa etsitään uusia tapoja kehittää Alkon palveluita ja toimintaa.

Suomalaisten mielestä olemme onnistuneet vastuullisessa toiminnassamme, sillä kansalaisista 59 (60) prosenttia on sitä mieltä, että Alko ja sille annettu yksinoikeusasema ovat hyviä tapoja rajoittaa alkoholihaittojen laajuutta. Myös muut sidosryhmät kiittävät Alkoa vastuullisesta toiminnasta. Raittiuden Ystävät ry palkitsi Alkon julkaiseman Lydia-pelin mobiiliversion vuoden raittiustekona.

Vuosi 2018 oli monella tapaa muutosten vuosi, sillä uusittu alkoholilaki astui voimaan vaiheittain tammi- ja maaliskuussa.



Vuonna 2018 Alkon litramyynti laski edellisvuodesta alkoholilain muutosten ja veronkorotusten johdosta. Lasku oli ennakoitua vähäisempi. Myimme vuonna 2018 yhteensä 85,3 (93,2) miljoonaa litraa juomia. Alkon alkoholijuomaverollinen liikevaihto oli 1 153 (1 174) miljoonaa euroa. Liikevaihdon suhteellisesti pienempään laskuun vaikutti asiakkaiden kiinnostus aiempaa arvokkaampia tuotteita kohtaan sekä alkoholiveron korotus.

Vuoden 2018 aikana Alko laajensi palveluverkostoaan ja avasi neljä uutta myymälää. Vuoden päätteeksi yhtiö palveli asiakkaita 359 myymälän ja 65 noutopisteen verkoston avulla. Alkon verkkokauppa ja kehittyvä digitaalinen asiakaskokemus tuovat yhtiön koko laajan valikoiman kaikkien asiakkaiden saataville.

Leena Laitinen

Toimitusjohtaja

“Pohdimme jatkuvasti tapoja toteuttaa tehtäväämme nykyaikaisesti ja modernin kuluttajan tarpeita kuunnellen.”

ALKON PERUSTEHTÄVÄ

Alko Oy on Suomen valtion omistama osakeyhtiö, jolla on Suomessa yksinoikeus yli 5,5 tilavuusprosenttisten alkoholijuomien vähittäismyyntiin, poikkeuksena pienpanimoiden oluet sekä muista hedelmistä ja marjoista kuin rypäleistä tehdyt tilaviinit. Alkoholilaissa määritelty perustehtävämme on alkoholijuomien vähittäismyynti niin, että otamme huomioon myymiemme tuotteiden haittavaikutukset. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Alkon omistajaohjauksesta ja valvonnasta Alkolle laissa määritellyn erityistehtävänsä vuoksi.

Alkoholin myynnissä on kyse muustakin kuin yksilönvapaudesta, sillä sen käyttöön liittyy paljon terveydellisiä ja sosiaalisia riskejä sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Alkon tavoitteena ei ole myydä mahdollisimman paljon alkoholia vaan vähentää alkoholihaittoja yhteiskunnassa olemassaolollaan ja konkreettisoin teoin.

Alko vaikuttaa monin keinoin alkoholihaittojen ennaltaehkäisyyn. Toimenpiteillä on vaikuttavuutta sekä yksilötasolla että yhteiskunnallisella tasolla. Alkoholin aiheuttamat taloudelliset haittavaikutukset yhteiskunnalle ovat merkittäviä – vuositasolla kustannukset ovat THL:n arvion mukaan yli kaksi miljardia euroa. Ne syntyvät välillisistä kustannuksista, kuten tuotanto- ja työpanosmenetyksistä, sekä alkoholin käytön välittömistä kustannuksista, kuten järjestyksenpidosta, sosiaalihuollosta sekä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannuksista.

[Alkoholin kokonaiskulutus ja alkoholihaitat](#) kulkevat käsi kädessä: mitä enemmän alkoholia juodaan, sitä suurempi määrä haittoja aiheutuu.

Yhteistyössä järjestöjen kanssa Alko toteuttaa alkoholin vastuullista käyttöä edistäviä hankkeita. Hankkeissa pyritään lisäämään Suomessa asuvien hyvinvointia ja

tehdään työtä syrjäytymistä vastaan. Alkon tekemisen painopisteinä ovat lapsiin ja nuoriin kohdistuvat alkoholihaitat sekä työelämävaikutukset. Kannustamme ihmisiä terveellisiin elämäntapoihin, kokonaisvaltaiseen elämänhallintaan ja pohtimaan omaan alkoholinkäyttöön liittyviä tapoja ja tilanteita. Alkoholinkäyttö on arkipäiväistynyt ja sen kohtuullisuutta on usein vaikea arvioida.

Alko huolehtii myynnissään tinkimättömästi [ikärajavalvonnasta ja hinnoittelee](#) tuotteensa vastuullisesti.

SIDOSRYHMIEN PALAUTE ON TÄRKEÄÄ ALKOLLE

Alkon yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä mitataan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tekemällä Alkoholipoliittiset mielipiteet -tutkimuksella. Alkon hyväksyttävyyttä vuonna 2018 oli 59 prosenttia (2017: 60; 2016: 62; 2015: 60 %). Alko kehittää toimintaansa sidosryhmiltä vastaanotetun palautteen perusteella. Alkolla on laaja alkoholihaittojen ehkäisyyn liittyvä sidosryhmien verkosto. Yhteistyöhankkeissa ovat mukana Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), A-Klinikkasäätiö, Ehkäisevän päihdetyön järjestö (Ehyt), Mannerheimin lastensuojeluliitto (MLL), Suomen vanhempainliitto (SVL), Työturvallisuuskeskus (TTK) sekä Kela. Esimerkkejä muista Alkon yhteistyökumppaneista ovat Suomen Olympiakomitea, Nuorten Akatemia ja poliisi.

Alko käy kaikkien yhteistyökumppaneidensa kanssa aktiivista keskustelua alkoholihaittojen ennaltaehkäisyn keinoista ja niiden vaikuttavuudesta. Vuoden 2018 aikana teetimme myös KPMG:n avustuksella sidosryhmähaastattelujen ja kyselyn pohjalta Alkon toiminnan olennaisuusanalyysin sekä tutkija Jenni Simosella tutkimuksen siitä, mihin vastuullisuuden teemoihin ja näkökulmiin Alkon odotetaan omassa toiminnassaan keskittyvän tulevaisuudessa. Myös Alkon asiakaspalvelu eri kanavissa toimii aktiivisena palautteiden välittäjänä toimintamme kehittämisen tukena. Kaikissa kanavissa nousi esille kasvava odotusarvo Alkoa kohtaan johtaa keskustelua alkoholihaitoista. Vaikka Alkon rooli koetaan aika-ajoin ristiriitaiseksi, sen odotetaan viestivän vahvemmin alkoholin kohtuukäytöstä ja sen vaikutuksista terveyteen.

Kannustamme ihmisiä terveellisiin elämäntapoihin, kokonaisvaltaiseen elämänhallintaan ja pohtimaan omaan alkoholinkäyttöön liittyviä tapoja ja tilanteita.



- 1 Alkoholin saatavuuden säätely aukioloajoilla ja myymälöiden lukumäärällä.
- 2 Yhteistyötä alkoholihaittojen ehkäisemiseksi.
- 3 Vastuullinen asiakaspalvelu: myynninvalvonta, asiointikieltosopimus.
- 4 Alkoholi ja terveys -viestintä.

- 5 Vastuullinen hinnoittelu – ei alennuskampanjoita. Tuotteiden tasapainoinen esillepano.
- 6 Alkoholittomat ja matala-alkoholiset tuotteet, pienet pakkauskoot.
- 7 Tuki alkoholitutkimukselle.
- 8 Juoma- ja ruokakulttuurin edistäminen monikanavaisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintaympäristön muutokseen vastatakseen Alko päivitti strategiansa vuoden 2018 aikana. Uusi strategiakausi alkoi vuoden 2019 alusta.

Alkon toimintaympäristö ja koko alkoholin vähittäismyyntiä koskeva lain-säädäntö muuttui vuoden 2018 aikana. Eduskunta päätti joulukuussa 2017 äänestyksen myötä muuttaa alkoholilakia, ja uusi laki astui voimaan vaiheittain tammi- ja maaliskuussa 2018.

Alkoholilaki muuttui Alkon ulkopuolella myytävien alkoholijuomien alkoholiprosentin sekä niin kutsutun valmistustaparajoitteen poistumisen osalta. Muuttunut prosenttiraja sekä tammikuussa 2018 korotettu alkoholivero vähensivät Alkon litramyyntiä vuoden 2018 aikana.

Vuoden 2018 osalta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston Valviran myyntitilastot näyttävät, että tilastoitu alkoholin kulutus on kuitenkin kääntynyt kasvuun pitkän laskukauden jälkeen. Alkoholin myynti Suomessa on laskenut yhtäjaksoisesti vuodesta 2007 lähtien. Muuttuneen alkoholilain lopullisia vaikutuksia on kuitenkin vielä mahdoton ennakoida, sillä monet alkoholihaitat näkyvät vasta vuosien kuluttua.

Alkon toimintaympäristöön välittömässä tulevaisuudessa vaikuttavat vuoden 2019 alun uudet alkoholiveronkorotukset, jotka nostavat veroja keskimäärin 2,5 prosenttia. Toisekseen Viron alkoholipolitiikan muutoksilla saattaa olla vaikutusta matkustajatuontiin ja siten Alkon myyntiin. Myös yleisellä taloudellisen tilanteen kehityksellä on vaikutusta Alkon lähitulevaisuuden näkymiin.

Pitkällä aikavälillä Alkon toimintaan vaikuttavat esimerkiksi digitalisaatio ja kuluttajien odotusten ja kulutuspäätösten monimuotoistuminen. Terveiden ja hyvinvoinnin megatrendi jatkuu ja kuluttajat ovat entistä kiinnostuneempia alko-



◀ Pitkällä aikavälillä Alkon toimintaan vaikuttavat esimerkiksi digitalisaatio ja kuluttajien odotusten ja kulutuspäätösten monimuotoistuminen.

holittomista ja vastuullisesti tuotetuista juomista. Kuluttajien mieltymykset myös jatkavat eriytymistään, mitä edistää yksilökeskeinen kulttuuri. Suomessa edelleen jatkuvia kehityskulkuja ovat väestön ikääntyminen ja kaupungistuminen. Nämä tulevat vaikuttamaan yhteiskuntaan monella eri tavalla.

Näihin ja moniin muihin toimintaympäristön muutokseen vastatakseen Alko päivitti strategiansa vuoden 2018 aikana. Uusi strategiakausi on alkanut vuoden 2019 alusta ja päivitetty strategia vie Alkon vastuullisuutta ja asiakaskokemusta entistä kunnianhimoisempaan suuntaan.

STRATEGIA JA TAVOITTEET

Strategia 2019–2021 vie Alkon vastuullisuutta ja asiakaskokemusta entistä kunnianhimoisempaan suuntaan.

Alkon päivitetty strategia hyväksyttiin loppuvuonna 2018. Kaikilla alkolaisilla oli mahdollisuus osallistua yhtiön strategiatyöhön keväällä järjestetyssä verkkotyöpajassa. Yhtiön työntekijät esittivät yhteensä 2 277 ideaa, jotka on otettu huomioon yhtiön strategiassa. Lisäksi alkolaiset osallistuivat strategiavalmistelun työryhmiin.

Strategia vie Alkon vastuullisuustyötä ja asiakaskokemusta entistä kunnianhimoisempaan suuntaan. Yhtiön missio, visio, asiakaslupaus ja painopisteet on päivitetty sen mukaisesti.

MAAILMAN VASTUULLISIN TAPA MYYDÄ ALKOHOLIA

Alkon toiminnan keskiössä myös tulevina vuosina on yhtiön perustehtävän mukaisesti vastuullinen toiminta. Strategiassa yhtiön missiona on *Maailman vastuullisin tapa myydä alkoholia*.

Keskeistä on huomioida vastuullisuus kaikessa toiminnassa vieläkin vahvemmin. Vastuullisuudesta on tullut vahva megatrendi, ja kuluttajat vaativat yrityksiltä vastuullista toimintaa.

ASIAKKAIDEN ARVOSTAMA

Alko on ollut osa suomalaista yhteiskuntaa vuodesta 1932 lähtien, ja se on muuttanut toimintaansa ajan saatossa. Yhtiö haluaa kuunnella asiakkaitaan entistä herkemällä korvalla ja toimia tavalla, jolla se palvelee asiakkaitaan ja hyvinvointiyhteiskuntaa parhaalla mahdollisella tavalla.

Alkon uudistetun strategian visiona on toiminta, joka on Asiakkaiden arvostamaa. Se syntyy erinomaisen asiakaskokemuksen ja vastuullisen – koko suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa palvelevan – työn kautta.

MAAILMANLUOKAN PALVELUA

Erinomainen asiakaskokemus on ollut aiemminkin Alkon toiminnan keskiössä, ja vuodesta 2011 asiakkaat ovat pitäneet Alkon palvelua suomalaisen kaupan alan parhaana.

Vuonna 2019 alkavalla uudella strategiakaudellaan Alko haluaa tarjota asiakkailleen vieläkin parempaa asiakaskokemusta. Uudistetun strategian asiakaslupauksena on Maailmanluokan palvelua. Lupaukseen päästäkseen Alko muun muassa sujuvoittaa entisestään palveluaan eri kanavissa ja niiden välillä.

Yhtiöllä on neljä strategista painopistettä: *maailmanluokan palvelua, nautinnoksi, mutta vastuullisesti, innostumalla onnistumisi* sekä *ketterä ja tehokas*.

ASIAKASKOKEMUKSEN SUUNNANNÄYTTÄJÄ

Toimintaympäristön muutokset kirittävät Alkon toiminnan kehittämistä ja nostavat rimaa – joka päivä. Asiakkaat odottavat jatkuvasti parempaa ja monikanavaisempaa palvelua sekä juuri heille sopivaa tuotevalikoimaa. Yhtiö haluaa vastata asiakkaiden ja muiden sidosryhmien odotuksiin mahdollisimman hyvin.

Palvelukanavien toiminnan saumattomuutta kehitetään jatkuvasti. Monipuolinen ja uudistuva valikoima mahdollistaa nojatuolimatkat ympäri maailmaa asiakkaan omassa olohuoneessa. Alkon myymälöissä ja digitaalisissa kanavissa tarjotaan erinomaista ja asiantuntevaa palvelua ja kiinnostavia tuotteita Hangosta Nuorgamiin kattavan palveluverkoston kautta. Myymälät pidetään erinomaisessa kunnossa.

NAUTINNOKSI, MUTTA VASTUULLISESTI

Alko on määritellyt vastuullisuuden entistä laajemmin seitsemään eri osa-alueeseen: reilu kaveri kaikille, laadukkaita vaihtoehtoja asiakkaille, hyvinvoinnin puolesta, syrjäytymistä vastaan, tinkimättömästi vastuullinen asiakaspalvelu, ruoka- ja juomakulttuuri kukoistamaan, näkymätön näkyväksi sekä valintoja ympäristön hyväksi. Vastuullisuus on tärkeä arvo kaikille alkolaisille, ja sen toteutuminen varmistetaan kaikkien työssä ja päätöksenteossa.

**Alkon työntekijät
esittivät yhteensä
2 277 ideaa,
jotka otettiin
huomioon uudessa
strategiassa.**

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

- Asiakkaiden yhä erilaistuvat toiveet
- Alueiden väliset kasvavat erot
- Vastuullisuuden ja hyvinvoinnin merkityksen kasvu
- Luonnon kestokyvyn heikkeneminen
- Uudet työnteon tavat ja kiristynvä kilpailu työmarkkinoilla
- Uudet teknologiat ja ekosysteemit
- Lainsäädännön myötä muuttunut markkina

MISSIO MAAILMAN VASTUULLISIN TAPA MYYDÄ ALKOHOLIA

ASIAKASLUPAUS MAAILMANLUOKAN PALVELUA

TAVOITTEET

Maailmanluokan palvelua
Asiakaskokemuksen suunnannäyttäjä

Nautinnoksi, mutta vastuullisesti
Edelläkävijä vastuullisuudessa

Innostumalla onnistumisia
Halutuin työnantaja palvelusektorilla

Ketterä ja tehokas
Taloudellisesti vaikuttava

VISIO ASIAKKAIDEN ARVOSTAMA



Alko haluaa tehdä vastuullisten valintojen teon helpoksi ja lisätä ihmisten ja luonnon hyvinvointia konkreettisin teoin.



Alko huolehtii myynnissään tinkimättömästi ikärajavallonnasta.

Alko kohtelee kaikkia tasapuolisesti, syrjimättömästi ja läpinäkyvästi. Yhtiö haluaa tehdä vastuullisten valintojen teon helpoksi ja lisätä ihmisten ja luonnon hyvinvointia pienin konkreettisin teoin. Alko luopuu kertakäyttöisten oheistuotteiden myynnistä vuoteen 2020 mennessä. Lähivuosina asiakas voi jäljittää tuotteen matkan pellolta pöytään. Asiakas voi tukea siten halutessaan ostopäätöksissään valintoja, jotka toimivat paitsi ympäristön, myös alkutuotannossa työskentelevien ihmisten ja yhteisöjen hyväksi.

Alkoholien myynnissä on kyse muustakin kuin yksilönvapaudesta, sillä sen käyttöön liittyy paljon terveydellisiä ja sosiaalisia riskejä sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Alkon tavoitteena ei ole myydä mahdollisimman paljon alkoholia. Alko huolehtii myynnissään tinkimättömästi ikärajavallonnasta ja hinnoittelee tuotteensa vastuullisesti. Yhteistyössä järjestöjen kanssa Alko toteuttaa alkoholien vastuullista käyttöä edistäviä hankkeita. Hankkeissa pyritään lisäämään Suomessa asuvien hyvinvointia ja tehdään työtä syrjäytymistä vastaan.

INNOSTUMALLA ONNISTUMISIA

Henkilöstö on avainasemassa asiakaskokemuksen tuottamisessa. Osaava ja työstään innostunut henkilöstö tarjoaa vastuullista maailmanluokan palvelua kaikissa kanavissa.

Henkilöstöä osallistetaan erilaisin keinoin yhtiön toiminnan kehittämiseen. Uusia kanavia kehitetään edelleen, jotta henkilöstö voi entistä paremmin tuoda esille omia ideoitaan työn kehittämiseksi. Viestintä perustuu avoimuuteen, ja henkilöstölle viestitään jatkuvasti yhtiön ja heidän kannalta tärkeistä asioista.

Alkossa on tehty pitkäjänteisesti työtä henkilöstön osaamisen kehittämiseksi. Vahva panostus osaamiseen jatkuu edelleen. Laajeneva monimyymlätyöskentely mahdollistaa oman osaamisen kehittämisen sekä parhaan mahdollisen asiakaspalvelun. Yhtenäiset ja joustavat työtavat luovat pohjan onnistumiselle. Keskeiset tekijät alkolaisessa kulttuurissa ovat onnistumisia tukeva johtaminen ja esimiestyö sekä oman osaamisen kehittäminen ja osaamisen jakaminen työkavereille.

Alko haluaa olla moderni ja monimuotoinen työyhteisö, jossa jokaisella alkolaisella on mahdollista onnistua. Henkilökunnan erilaisuutta ja monipuolista osaamista arvostetaan. Yhtiö haluaa kehittää toimintaansa etulinjassa ja siten Alkossa kokeillaan rohkeasti uusia työskentelyn keinoja ja työvälineitä.

KETTERÄ JA TEHOKAS

Alko parantaa ja kehittää toimintaansa jatkuvasti. Toiminnan tehokkuus on tärkeää, ja yhtiön tehokkuutta arvioidaan ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yhtiö toimii ketterästi ja tekee kokeiluja. Alkon voittorahat hyödyntävät kaikkia Suomessa asuvia. Alko haluaa, että sen voitonjaolla on suomalaisten tuki.

STRATEGISET TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Mittarit
Maailmanluokan palvelua	Asiakaskokemuksen suunnannäyttäjä	Kansallinen asiakaspalvelupalaute (Taloustutkimus Oy) Verkkokaupan kehuindeksi Valikoimatytytyväisyys (Dagmar Oy)
Nautinnoksi, mutta vastuullisesti	Edelläkävijä vastuullisuudessa	Luottamus ja maine -tutkimus (T-Media Oy) Tiimikohtaiset vastuullisuustavoitteet
Innostumalla onnistumisia	Halutuin työnantaja palvelusektorilla	Halutuin työnantaja -kysely (Universum) Pulssi-indeksi
Ketterä ja tehokas	Taloudellisesti vaikuttava	Kustannukset/liikevaihto Asiakas/henkilötyöpäivä Ulkoinen ketteryys -mittaus

Osaava ja työstään innostunut henkilöstö tarjoaa vastuullista maailmanluokan palvelua kaikissa kanavissa.

VUODEN 2018 TAVOITTEET JA NIISSÄ ONNISTUMINEN

Strateginen tavoite	Saavutuksia vuonna 2018
Paras asiakaskokemus — Asiantuntevinta henkilökohtaista palvelua	•Kansallinen asiakaspalvelupalaute -tutkimus (Taloustutkimus Oy): kaupan alan 1. sijalla kahdeksatta vuotta peräkkäin. •Neljän uuden myymälän avaaminen ja 41 myymälän uudistaminen uuden konseptin mukaisiksi. •Saimme asiakkailta 85 000 yhteydenottoa, jotka ovat mukana kehittämässä palvelua, valikoimaa ja myymälöitä entistä paremmin palveleviksi.
Paras työ — Osaamisella ja joustavuudella parasta työtä	•Pulssi- ja innostusindeksi hieman matalampi kuin edellisenä vuonna, mutta edelleen hienolla tasolla 3,99. •Kaikkiaan alkolaisia koulutettiin vuonna 2018 keskimärin 4,2 koulutuspäivää, mikä on merkittävä panostus henkilöstön osaamiseen. •Jokainen alkolainen jakoi tuoteosaamistaan kollegoille kirjaamalla vähintään 20 pruuvimuistiinpanoa Makupankki-sovellukseen vuoden 2018 aikana.
Aktiivinen vaikuttaja yhteiskunnassa — Vastuullisuuden suunnannäyttäjä	•Myymäloissä nuoren asiakkaan ikä tarkastettiin 95 prosentissa mystery shopping -testikäyntejä (TNS Kantar Oy), myymälöissä tehtiin yli 4,6 milj. ikärajan tarkastusta. •Lasten seurassa- ja Selvästi hyvää työtä -ohjelmat haastoivat pohtimaan omaa alkoholinkäyttöä eri tilanteissa. •Vuoden raittiusteko 2018 -tunnustus Lydia-mobiilipelille, jonka teemana on vanhemman alkoholinkäyttö lapsen näkökulmasta. •Vihreä valinta kattaa kuusi erilaista juomien ympäristövastuulliseen tuotantotapaan ja -olosuhteisiin liittyvää tuotetietoa: vegaaninen, alkuviini, paikallinen kestävän kehityksen sertifiointi, kevyempi lasinen viinipullo sekä luomu ja biodynaaminen. Vuoden lopussa 15 prosentilla Alkon valikoimasta (noin 16 prosentilla koko valikoimasta) oli yksi tai useampia näistä ympäristötuotetiedoista.
Tehokas yritys — Tehokas ketjuohjaus ja asiakaskokemusta tukevat prosessit	•Kustannustehokkuus säilytetty ja osingonmaksukyky ylläpidetty alkoholilain muutoksista huolimatta. •Toimituslupaus verkkokaupassa oli 99 prosenttia. •Alkon myymäläverkosto on laaja ja 3/4 suomalaisista asuu alle neljän kilometrin päässä Alkon palveluista.



ALKO VUONNA 2018

Alko päivitti strategiansa vuoden 2018 aikana, ja uusi strategia ohjaa Alkon työtä vuodesta 2019 alkaen.

ALKO LUKUINA

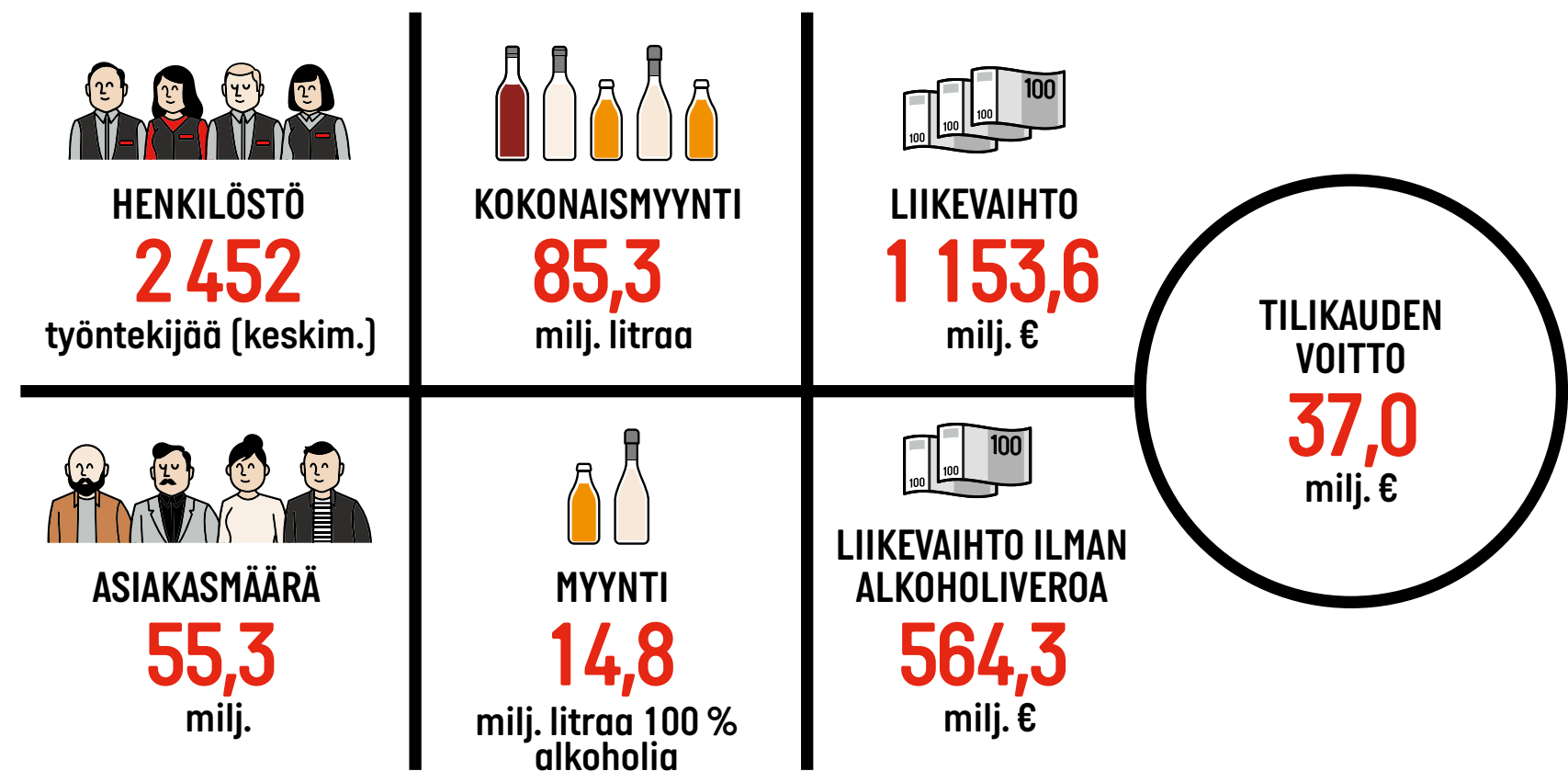
Myymlöissämme asiakkaitamme palvelee keskimäärin 2 452 alkolaista. Valikoi-massamme on juomia 76 maasta. Alkon pääkonttori sijaitsee Helsingissä ja neljä aluetoimistoa ympäri Suomen. Vuoden 2018 lopussa Alkolla oli 359 myymälää. Vuoden 2018 aikana avattiin neljä uutta myymälää Tampereen Ratinaan, Espoon Otaniemeen sekä Helsingin Kalasatamaan ja Laajasaloon. Yhtään myymälää ei suljettu.

- 2 452 työntekijää (keskimäärin)
- 359 myymälää ja 65 noutopistettä
- 9 578 alkoholijuomaa
- 604 juomatoimittajaa
- 55,3 miljoonaa asiakaskäyntiä
- Liikevaihto: 1 153,6 miljoonaa euroa
- Liikevoitto: 46,0 miljoonaa euroa
- Omavaraisuusaste: 34,8 %
- Valtion omistus: 100 %
- Perustettu: 1932
- Toimitusjohtaja: Leena Laitinen
- Pääkonttori: Helsinki

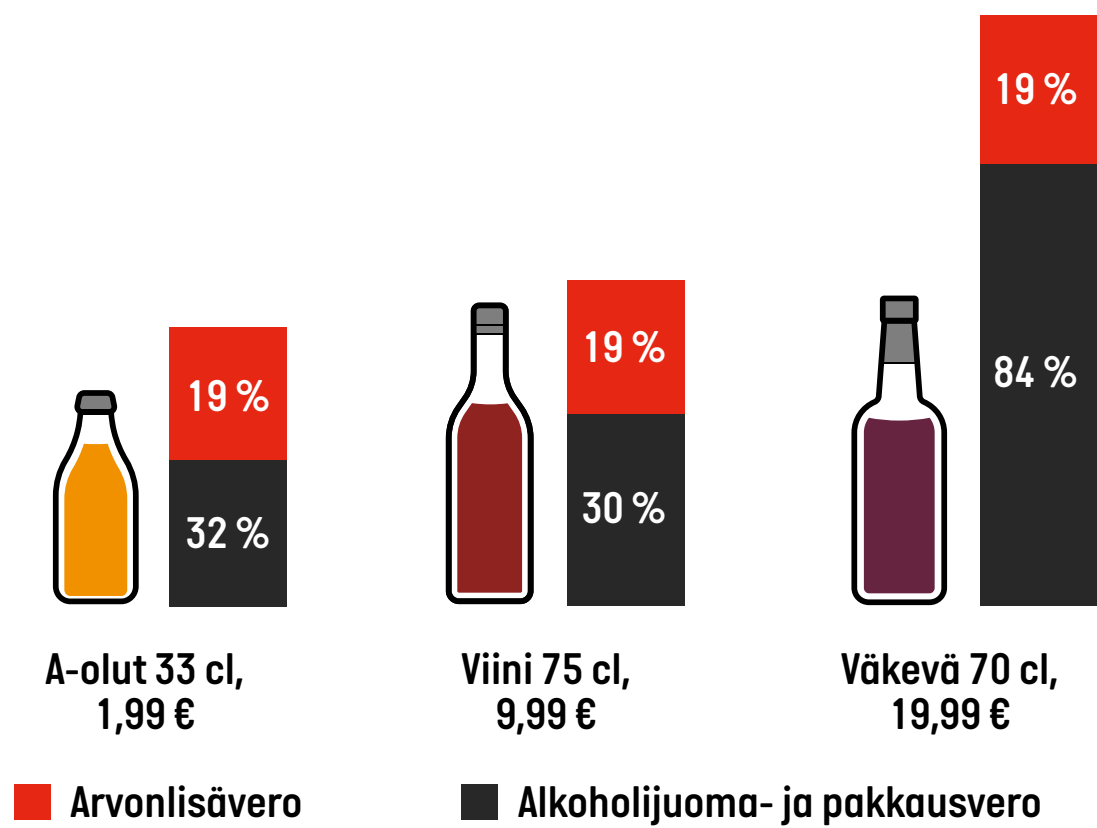


Alkon asiakkaat odottavat jatkuvasti parempaa ja monikanavaisempaa palvelua sekä juuri heille sopivaa tuotevalikoimaa.

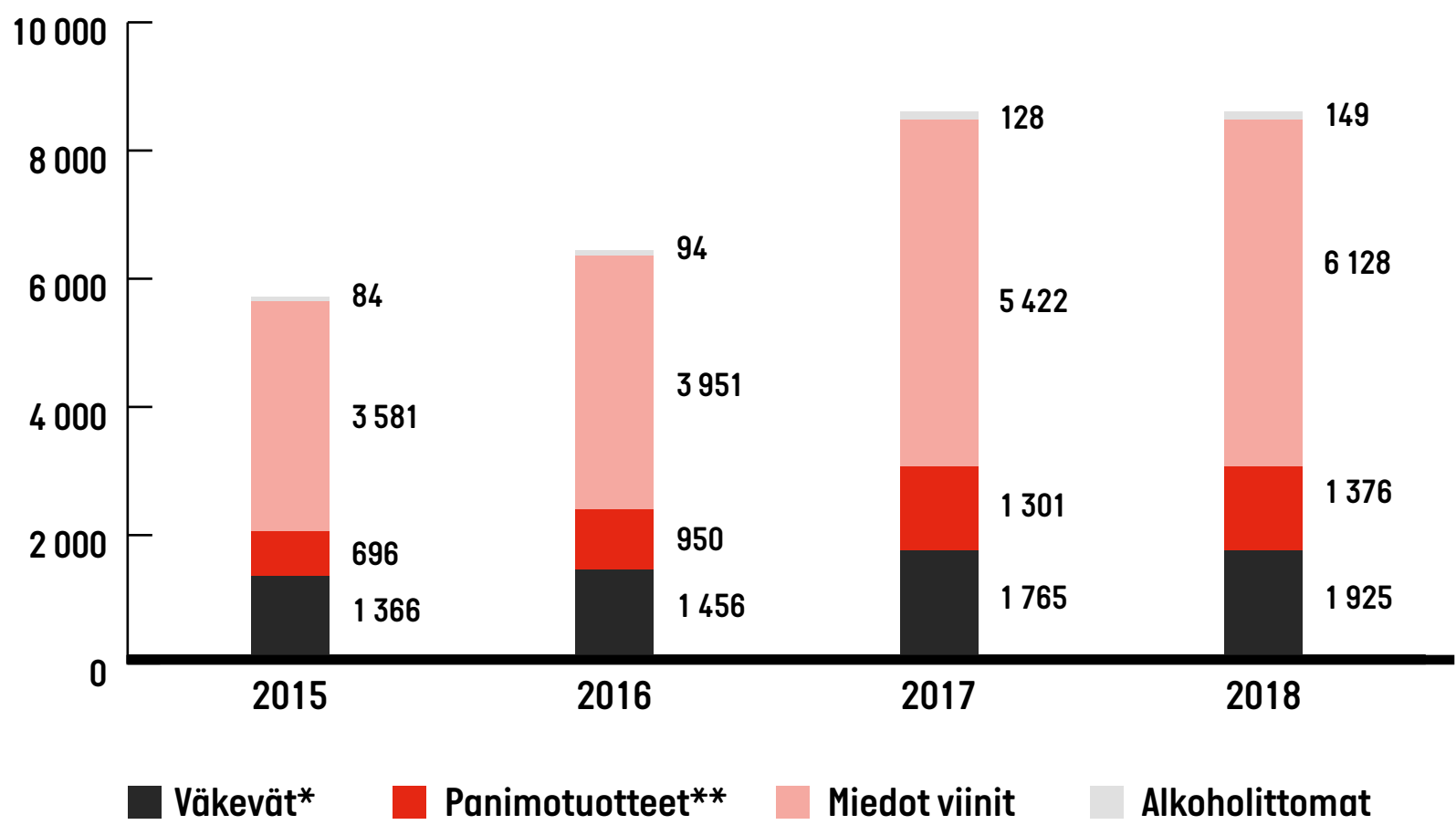
AVAINLUKUJA 2018



VERON OSUUS ERI ALKOHOLIJUOMISSA



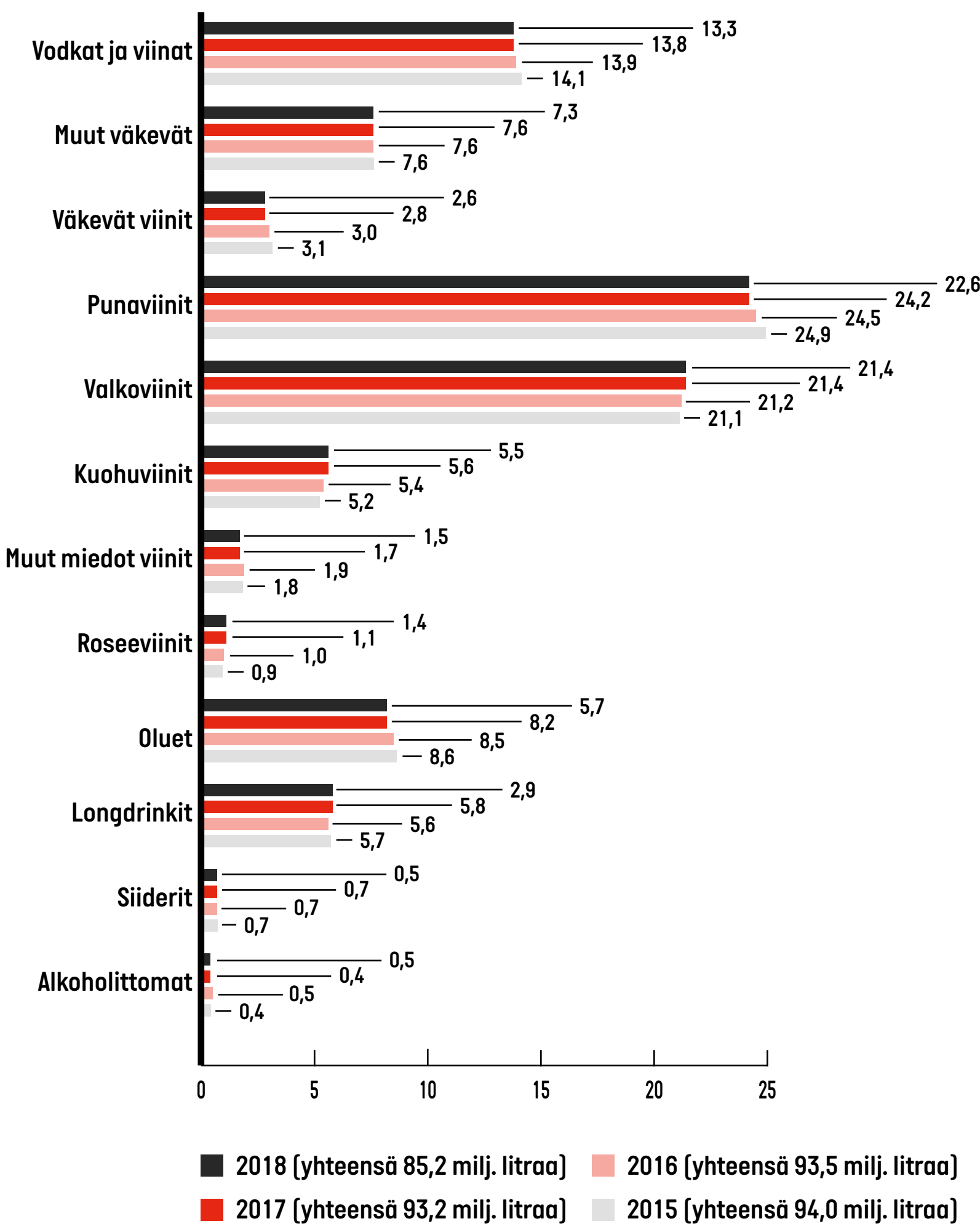
ALKON MYymiEN TUOTTEIDEN LUKUMÄÄRÄ TUOTERYHMITÄIN, kpl



*Vodkat ja viinat, muut väkevät ja väkevät viinit
 **Oluet, siiderit ja longdrink-juomat

Luvuissa mukana kaikki myydyt tuotteet sekä kaikki pullo- ja pakkauskoot.

ALKON MYynti TUOTERYHMITÄIN, milj. litraa



2018 (yhteensä 85,2 milj. litraa) 2016 (yhteensä 93,5 milj. litraa)
 2017 (yhteensä 93,2 milj. litraa) 2015 (yhteensä 94,0 milj. litraa)

HALLINNOINTI

1. HALLINNOINTIPERIAATTEET

2. HALLITUS JA VALIOKUNNAT

3. JOHTORYHMÄ

4. JOHDON PALKITSEMINEN

5. RISKIENHALLINTA

HALLINNOINTIPERIAATTEET

Alko Oy on valtion omistama osakeyhtiö. Alko Oy:n toiminnan perustana ovat alkoholilaki (1102/2017), valtioneuvoston asetus alkoholilain täytäntöönpanosta (151/2018), sosiaali- ja terveysministeriön asetus alkoholilain valvonnasta (158/2018), osakeyhtiölaki (624/2006) ja yhtiöjärjestys.

ALKO OY:N HALLINNOINTIPERIAATTEET

Alkoholilain mukaan Alko Oy:n tehtävänä on huolehtia sille eräin poikkeuksin yksinoikeudeksi säädetystä alkoholijuomien vähittäismyynnistä siten, että tavoitteena on alkoholin kulutuksesta käyttäjilleen, muille ihmisille sekä koko yhteiskunnalle aiheutuvien haittojen vähentäminen. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Alko Oy:n omistajaohjauksesta ja valvonnasta Alko Oy:lle laissa määritellyn erityistehtävän vuoksi. Sosiaali- ja terveysministeriö noudattaa valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia (1368/2007) ja tekee yhteistyötä valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston kanssa.

[Hallinnointiperaatteet](#) julkaistaan Alkon verkkosivuilla ja päivitetään vuosittain.

LIIKETAPAPERIAATTEET

Avoimuus ja läpinäkyvyys ovat kaiken Alkon toiminnan periaatteina. [Liiketapaperiaatteet](#) ohjaavat jokaista Alkon henkilökuntaan kuuluvaa vastuulliseen toimintaan yhtiön johdon hyväksymien arvojen ja periaatteiden mukaisesti. Ohjeistus koskee koko yhtiötä myymälätasolta ylimpään johtoon, ja jokaisen tulee noudattaa liiketapaperiaatteita ja edistää niiden toteutumista.

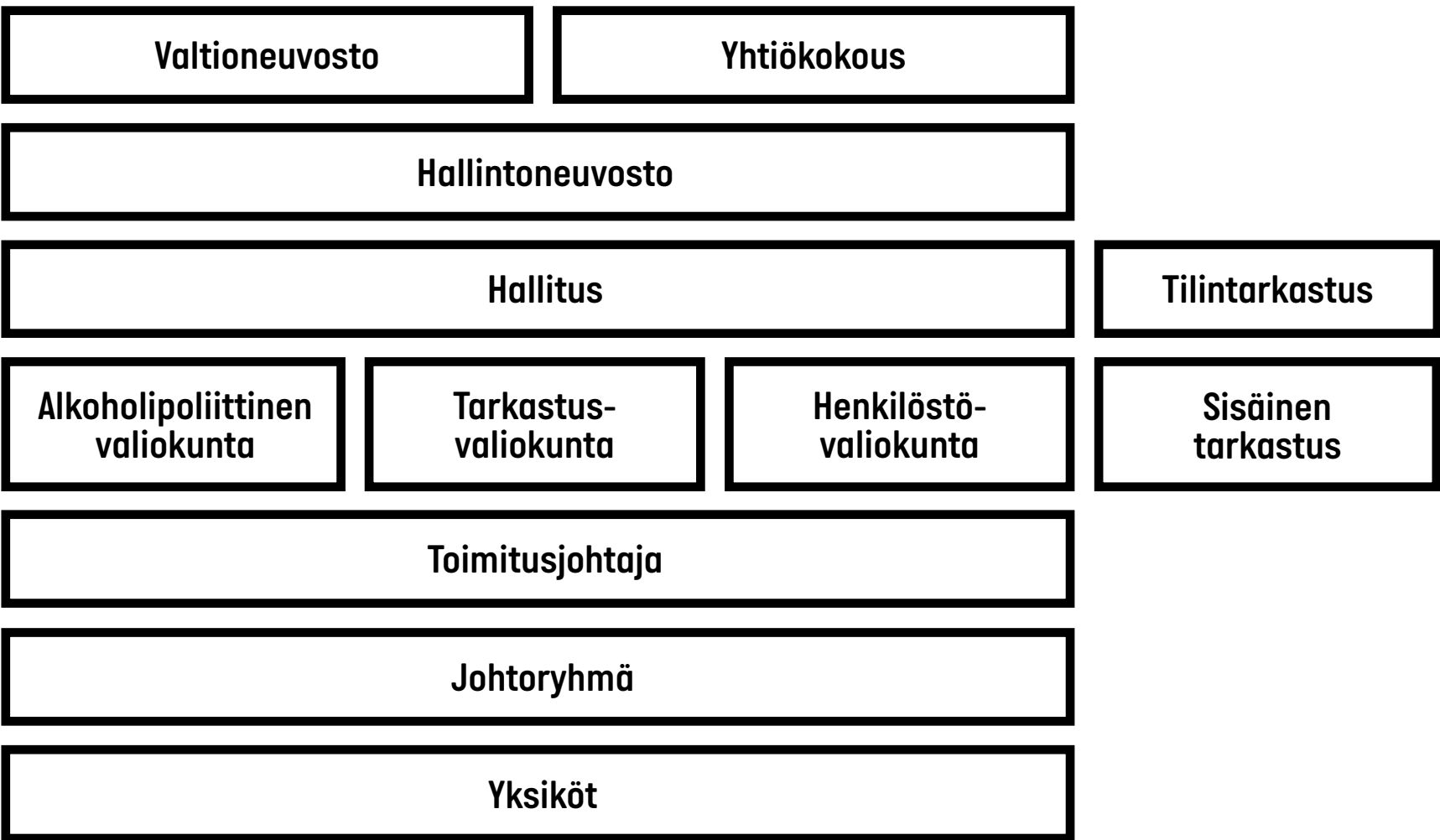
Liiketapaperiaatteet on kirjoitettu yhtiötä ohjaavan lainsäädännön, arvojen ja toimintatapojen pohjalta.

Liiketapaperiaatteet koulutetaan koko henkilökunnalle. Toteumaa koulutuksista ei tällä hetkellä seurata. Liiketapaperiaatteet kuuluvat yhtiön perehdytysohjelmaan. Alko Oy:n hallitus hyväksyy mahdolliset muutokset niihin.

Liiketapaperiaatteiden mukaan Alkon henkilökunta ei saa vastaanottaa tai antaa mitään suoria tai epäsuoria lahjoja tai etuja, joita voidaan pitää lahjuksina tai korruptiona. Alko edellyttää, että jokainen työntekijä noudattaa liiketapaperiaatteita ja edistää niiden toteutumista. Noudattamatta jääneistä liiketapaperiaatteista tulee ensi sijassa ilmoittaa omalle esimiehelle, organisaatiossa tämän yläpuolella olevalle esimiehelle tai jos se ei ole mahdollista sisäiselle tarkastukselle. Yhtiöllä ei ole käytössä erillistä ilmiintojärjestelmää.

Vuoden 2018 aikana ei ollut korruption liittyviä oikeustapauksia, joissa Alko olisi ollut vastaajana.

ORGANISAATIO



YHTIÖKOKOUS JA HALLINTONEUVOSTO

Yhtiökokous

Alko Oy:n varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää yhtiökokousedustajan. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain mukaan sille kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta, vastuuvapaudesta, hallintoneuvoston jäsenten palkkioista, hallituksen jäsenten valinnasta ja palkkioista, tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista sekä yhtiöjärjestyksen muuttamisesta. Valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen 13.5.2016 mukaan valtionyhtiöt raportoivat yhtiökokouksille mitattavien yhteiskuntavastuutavoitteiden saavuttamisesta ja kuvaavat yhtiökokouksissaan palkitsemispolitiikan ja perustelevat toteutuneen tulospalkitsemisen.

Alko Oy:n hallitus päättää yhtiökokouksen koollekutsumisesta. Kokouskutsu ja asialista toimitetaan viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta.

Hallintoneuvosto

Alkon hallintoneuvostossa on kaksitoista jäsentä, jotka valtioneuvosto määrää neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Valtioneuvosto nimeää myös puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallintoneuvoston tehtävät on määrätty alkoholilaissa ja Alkon yhtiöjärjestyksessä.

Hallintoneuvoston tehtäviin kuuluu:

- valvoa, että yhtiön asioita ja hallintoa hoidetaan terveiden liiketapaperiaatteiden mukaan kannattavuutta silmällä pitäen ja että lakia ja yhtiöjärjestyksen määräyksiä sekä yhtiökokouksen päätöksiä ja muita vahvistettuja ohjeita noudatetaan
- antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa
- seurata alkoholiolojen kehitystä sekä kotimaassa että ulkomailla ja antaa tämän perusteella yleisiä ohjeita alkoholiyhtiön toiminnan kehittämiseksi
- vahvistaa alkoholiyhtiölle alkoholilain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen vähentämistä koskeva toimintasuunnitelma ja antaa alkoholilain 24 §:ssä tarkoitettu kertomus yhtiön vähittäismyynnistä ja niistä toimenpiteistä, joilla yhtiö on pyrkinyt vähentämään 1 §:ssä tarkoitettuja haittoja
- antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa yhtiön tilinpäätöksen ja tilintarkastuksen johdosta

Alkon hallintoneuvostoon kaudella 2016–2019 kuuluivat puheenjohtaja Vesa-Matti Saarakkala, varapuheenjohtaja Anna-Maja Henriksson sekä jäsenet Tuula Haatainen, Susanna Huovinen, Antti Kaikkonen, Pauli Kiuru, Osmo Kokko, Ulla Parviainen, Aino-Kaisa Pekonen, Tuomo Puumala, Päivi Räsänen ja Sari Sarkomaa. Valtioneuvosto myönsi eron kansanedustaja Tuomo Puumalalle hallintoneuvoston jäsenen tehtävästä 1.7.2017 alkaen ja määräsi hänen tilalleen kansanedustaja Pekka Puskan. Samoin valtioneuvosto myönsi eron kansanedustaja Antti Kaikkoselle hallintoneuvoston jäsenen tehtävästä 16.10.2017 alkaen ja määräsi hänen tilalleen kansanedustaja Juha Rehulan hallintoneuvoston jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Sosiaali- ja terveysministeriötä hallintoneuvostossa on edustanut johtaja Kari Paaso vuoden 2018 loppuun asti. Sosiaali- ja terveysministeriön edustuksesta yhtiön hallintoneuvostossa säädetään alkoholilain 24 §:ssä. Hallintoneuvosto kokoontuu keskimäärin viisi kertaa vuodessa.

HALLITUS JA VALIOKUNNAT

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lain ja yhtiöjärjestyksen sekä yhtiökokousten päätösten ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti.

HALLITUS

Yhtiökokous valitsee hallitukseen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kolmesta kuuteen jäsentä. Hallituskokoonpanossa otetaan huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset. Osa valituista henkilöistä toimii johtavissa tai esimiestehtävissä alkoholipolitiikkaan, työhyvinvointiin sekä sosiaali- ja terveystalouteen liittyvillä aloilla.

Hallituksen jäseniksi valittavilla on tehtävän edellyttämä pätevyys ja riittävä ja monipuolinen osaaminen sekä toisiaan täydentävä kokemus ja toimialatuntemus. Alko tekee tehtävänsä mukaista alkoholin kulutuksen aiheuttamien haittojen ehkäisytyötä useiden yhteistyötahojen kanssa. Nämä tahot edustavat monesti samoja toimialoja, joista myös Alkon hallituksen jäsenet on valittu.

Hallituksessa on molempia sukupuolia. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää valitsemista ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Kokouksiin osallistuu kaksi henkilöstön edustajaa. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtajan kutsusta.

Hallituksen työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.

Hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat mm.

- hoitaa yhtiötä yhtiökokouksen päätösten, osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti
- hoitaa yhtiötä alkoholisäädösten mukaisesti
- vahvistaa yhtiön strategia
- hyväksyä vuosittainen toimintasuunnitelma ja budjetti sekä valvoa niiden toteutumista

- hyväksyä merkittävät investoinnit sekä kiinteistöosakkeiden hankinnat ja myynnit
- vahvistaa sisäisen valvonnan periaatteet ja valvoa niiden toteuttamista ja valvonnan riittävyyttä
- vahvistaa riskienhallinnan periaatteet
- vahvistaa sisäisen tarkastuksen toimintaohje ja vuosisuunnitelma
- seurata tilintarkastajien riippumattomuutta ja toimintaa
- valmistella tilintarkastajien valintaa koskeva esitys yhtiökokoukselle
- käsitellä ja hyväksyä osavuosikatsaukset, toimintakertomus ja tilinpäätös
- päättää yhtiön organisaatorakenteesta ja johtamisjärjestelmästä
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut johtoryhmän jäsenet
- päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkka ym. työsuhte-etuuksista
- päättää johdon ja henkilöstön kannustinjärjestelmästä
- päättää henkilöstöpolitiikan strategiset linjaukset osana yhtiön strategiaa
- käsitellä yhtiön henkilöstötutkimusten tulokset
- vahvistaa yhtiön hallinnointiperiaatteet, hallituksen työjärjestys ja valiokuntien työjärjestykset sekä tarkistaa niiden sisältö vuosittain
- käsitellä hallituksen valiokuntien raportit
- käsitellä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan esittämät asiat
- käsitellä viranomaisvalvontaan liittyvät asiat.

Yhtiökokous valitsi 26.4.2018 Alkon hallituksen puheenjohtajaksi Harri Sailaksen, varapuheenjohtajaksi Kirsi Varhilan sekä jäseniksi Juhani Eskolan, Kuisma Niemelän, Kirsi Paakkarin, Pekka Perttulan ja Ulrika Romantschukin. Hallituksen edellinen kokoonpano oli Harri Sailas (pj), Kirsi Varhila (vara pj), Juhani Eskola, Kristiina Hannula, Kuisma Niemelä, Jarmo Väisänen ja Ulrika Romantschuk. Hallituksen kokouksiin ilman äänioikeutta osallistuivat henkilöstön edustajat Riina Väntsi ja Mikko Eronen (25.11.2018 asti, jonka jälkeen Sini Heikkinen). Tarkemmat tiedot hallituksen jäsenistä ovat tämän selvityksen lopussa.

Hallitus kokoontui yhdeksän kertaa vuoden aikana. Hallituksen varsinaiset jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä, ja jäsenten enemmistö on riippumaton yhtiön omistajasta.

Juhani Eskola toimi pääjohtajana Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa ja Kirsi Varhila on virkasuhteessa sosiaali- ja terveysministeriöön. Edellisistä jäsenistä Kristiina Hannula on virkasuhteessa sosiaali- ja terveysministeriöön ja Jarmo Väisänen valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Toimitusjohtaja Leena Laitinen sekä talousjohtaja Anton Westermarck ja hallituksen sihteerinä yhtiölakimies Jonna Björklund osallistuvat hallituksen kokouksiin.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Alko Oy:n hallituksella on kolme valiokuntaa: tarkastus-, henkilöstö- ja alkoholipoliittinen valiokunta. Hallitus nimitti nykyisten valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet kokouksessaan 14.5.2018. Hallitus on vahvistanut kaikille valiokunnille työjärjestykset, jotka sisältävät valiokuntien keskeiset tehtävät ja periaatteet.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta avustaa yhtiön hallitusta sille kuuluvien valvontatehtävien hoitamisessa.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on

- valvoa taloudellista raportointiprosessia
- arvioida sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan riittävyttä ja toimivuutta
- valvoa sisäisen tarkastuksen toimintaa
- käsitellä ja arvioida tilintarkastukseen ja tilintarkastajiin liittyvät asiat
- valvoa lakien, määräysten ja muiden säännösten noudattamista
- valmistella yhtiökokoukselle tilintarkastajan valinta
- arvioida tilintarkastajan riippumattomuutta ja tilintarkastuksen laajuutta ja laatua
- arvioida tilinpäätösperiaatteet ja kirjauskäytännöt

Valiokunta koostuu vähintään kolmesta ja enintään viidestä hallituksen jäsenestä. Puheenjohtajalla tulee olla riittävä laskentatoimen tuntemus. Toimitusjohtaja ja talousjohtaja toimivat valiokunnan esittelijöinä ja tarkastuspäällikkö valiokunnan sihteerinä. Tarkastusvaliokunta kokoontuu noin viisi–kuusi kertaa vuodessa.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Kuisma Niemelä, jäsenet Kirsi Paakkari ja Ulrika Romantschuk, esittelijät toimitusjohtaja Leena Laitinen ja talousjohtaja Anton Westermarck sekä sihteerinä tarkastuspäällikkö Sirkku Karjalainen.

HENKILÖSTÖVALIOKUNTA

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on hallitusta avustaakseen valvoa ja valmistella yhtiön henkilöstöpolitiikkaa ja -käytäntöä, organisaation kehittämistä sekä lisäksi avustaa hallitusta kaikissa palkitsemisjärjestelmiin ja työsuhteisiin liittyvissä tehtävissä. Valiokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä. Yhtiön toimitusjohtaja toimii valiokunnan esittelijänä ja henkilöstöjohtaja sihteerinä. Henkilöstövaliokunta kokoontuu noin viisi–kuusi kertaa vuodessa.

Henkilöstövaliokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Harri Sailas, jäsenet Kuisma Niemelä ja Kirsi Varhila. Valiokunnan esittelijänä toimii toimitusjohtaja Leena Laitinen ja sihteerinä henkilöstöjohtaja Merja Rissanen.

ALKOHOLIPOLIITTINEN VALIOKUNTA

Alkoholipoliittisen valiokunnan tehtävänä on avustaa ja tukea yhtiön hallitusta neuvoo-antavana toimijana alkoholilain mukaisissa sosiaali- ja terveystieteiden sekä yhtiön strategian mukaisten muiden vastuullisuuden tavoitteiden saavuttamisessa. Valiokunta koostuu kolmesta–neljästä hallituksen jäsenestä. Lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistuu tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriön asiantuntija. Yhtiön toimitusjohtaja toimii valiokunnan esittelijänä ja viestintäjohtaja toimii valiokunnan sihteerinä. Alkoholipoliittinen valiokunta kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa.

Alkoholipoliittiseen valiokuntaan kuuluvat puheenjohtaja Juhani Eskola, jäsenet Pekka Perttula ja Ulrika Romantschuk sekä kutsuttaessa asiantuntijana Ismo Tuominen (STM). Valiokunnan esittelijänä toimii toimitusjohtaja Leena Laitinen sekä sihteerinä viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho.

HALLITUKSEN JÄSENET



Harri Sailas

s. 1951
hallituksen puheenjohtaja
ekonomi
hallituksessa vuodesta 2014 (19.12.2014–)

Luottamustoimet:

Finavia Oyj, hallituksen puheenjohtaja (22.12.2015–)
Solidium Oy, hallituksen puheenjohtaja (1.8.2016–)
Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö, valtuuskunnan jäsen (2015–)
Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön valtuuskunta, varapuheenjohtaja (2014–)



Kirsi Varhila

s. 1961
hallituksen varapuheenjohtaja
valtiotieteiden maisteri
ylijohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
hallituksessa vuodesta 2014

Luottamustoimet:

Huoltovarmuuskeskus, hallituksen jäsen (2014–)
Valtion asuntorahasto, ARAn, johtokunnan jäsen (2018–)



Juhani Eskola

s. 1951
hallituksen jäsen
lääketieteen ja kirurgian tohtori
Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen pääjohtaja (31.12.2018 asti)
hallituksessa vuodesta 2015



Kuisma Niemelä

s. 1958
hallituksen jäsen
filosofian maisteri, KTT h.c.
hallituksessa vuodesta 2014

Luottamustoimet:

Joutsen Finland Oy, hallituksen jäsen (2014–)
Puls Nutrition Oy, hallituksen puheenjohtaja (2014–)
Oy Checkmark Ab, hallituksen jäsen (2017–)
Partiosäätiö - Scoutstiftelsen rs, neuvottelukunnan jäsen (2013–)
Ruokaboksi Oy, hallituksen puheenjohtaja (2018–)



Kirsi Paakkari

s. 1963
hallituksen jäsen
kauppatieteiden maisteri
GBT Finland Oy:n toimitusjohtaja 31.1.2019 asti. Kalevala Koru Oy:n toimitusjohtaja 1.2.2019 alkaen.
hallituksessa vuodesta 2018

Luottamustoimet:

SMAL ry (Suomen Matkatoimistojen liitto), matkatoimistoryhmän jäsen (2013–31.1.2019)
Elinkeinoelämän Keskusliiton Edustajisto, henkilökohtainen varajäsen (Paltan nimeämä, 2017–2018)

HALLITUKSEN JÄSENET



Pekka Perttula

s. 1960
hallituksen jäsen
hallituksessa vuodesta 2018
valtiotieteiden tohtori

Luottamustoimet:
Maaseudun Sivistysliito ry, puheenjohtaja
(2016–)



Ulrika Romantschuk

s. 1966
hallituksen jäsen
valtiotieteiden kandidaatti
Fazer-konserni, Executive Vice President,
viestintä ja brändit
hallituksessa vuodesta 2017

Luottamustoimet:
Helsingin Yliopiston ruotsinkielinen
valtuuskunta, jäsen (2013–), puheenjohtaja
(2016–)
Suomalaisen työn liitto, valtuuston
varapuheenjohtaja (2014–)
WWF Suomi, hallintoneuvoston jäsen (2016–)
Luonnonvarakeskus, johtokunnan jäsen
(2018–)



Sini Heikkinen

s. 1974
Henkilöstön edustaja (25.11.2018 alkaen)
päätyösuojeluvaltuutettu
Alkon Liikeväki ALV ry:n puheenjohtaja
(alkaen 25.11.2018)

Luottamustoimet:
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n
hallituksen jäsen
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö
SAK:n edustajiston jäsen



Mikko Eronen

s. 1978
Henkilöstön edustaja (25.11.2018 asti)
Alkon Liikeväki ALV ry:n puheenjohtaja
(25.11.2018 asti)



Riina Väntsi

s. 1973
Henkilöstön edustaja
Palvelupäällikkö
Alkoholialan Toimihenkilöt ry:n
puheenjohtaja

JOHTORYHMÄ

Alkon johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Alkon hallitus nimittää toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaiset ja muut johtoryhmän jäsenet. Alkon johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa sekä yhtiön strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamisessa. Johtoryhmä valmistelee yhtiön strategian, toimintasuunnitelman ja budjetin sekä muut hallitukselle esiteltävät asiat. Johtoryhmän tehtävänä on seurata tuloksetyötä, liiketoimintaa ja operatiivisten päätösten toteutumista.

Yhtiön johtoryhmään ovat kuuluneet vuonna 2018 toimitusjohtaja Leena Laitinen; toimitusjohtajan sijainen, liiketoimintajohtaja, myymäläverkosto Kari Pennanen; ostojohtaja Minna Alitalo; henkilöstöjohtaja Tytti Bergman (15.4.2018 asti); viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho; liiketoimintajohtaja, verkkokauppa Paula Kujansivu; asiakaspalvelujohtaja Pekka Litmanen (6.4.2018 asti); henkilöstöjohtaja Merja Rissanen (11.6.2018 alkaen); ja talousjohtaja Anton Westermarck. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa. Tarkemmat tiedot johtoryhmän jäsenistä ovat tämän selvityksen liitteenä.

Yhtiön kaikki johtoryhmän jäsenet ja muut avainhenkilöt antoivat ilmoituksen sidonnaisuuksistaan. Saatujen selvitysten perusteella kaikki johtoryhmän edustajat ja nimetyt avainhenkilöt ovat riippumattomia yhtiön sidosryhmistä.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön liiketoimintaa lain, yhtiöjärjestyksen ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän huolehtii myös yhtiökokouksen, hallintoneuvoston ja hallituksen päätösten täytäntöönpanosta. Toimitusjohtajalla on sijainen.

Toimitusjohtajan toimitus-suhteen ehdot on määritetty hallituksen hyväksymässä, kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan eläke-etuudet määräytyvät työntekijän eläkelain mukaisesti. Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

JOHTORYHMÄN JÄSENET



Leena Laitinen

s. 1970
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja
Alkon palveluksessa 1.10.2017 alkaen



Minna Alitalo

s. 1962
ekonomi ja kauppatieteiden maisteri
ostojohtaja
Alkon palveluksessa vuodesta 2009



Maritta Iso-Aho

s. 1964
hallintotieteiden maisteri, eMBA
viestintäjohtaja
Alkon palveluksessa vuodesta 2008



Paula Kujansivu

s. 1976
dosentti, tekniikan tohtori, filosofian maisteri
liiketoimintajohtaja, verkkokauppa
Alkon palveluksessa vuodesta 2012

JOHTORYHMÄN JÄSENET



Kari Pennanen

s. 1964
yhteiskuntatieteiden maisteri, eMBA, KJs
liiketoimintajohtaja, myymäläverkosto
Alkon palveluksessa vuodesta 1989



Merja Rissanen

s. 1967
kauppatieteiden maisteri
henkilöstöjohtaja
Alkon palveluksessa vuodesta 2018



Anton Westermarck

s. 1968
kauppatieteiden maisteri
talousjohtaja
Alkon palveluksessa vuodesta 2014

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2018

Palkka- ja palkkioselvityksessä kerrotaan hallintoneuvoston, hallituksen ja johtoryhmän saamat palkat ja palkkiot sekä kuvataan lyhyesti henkilökunnan kannustinpalkkiojärjestelmä.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen 26.4.2018 mukaisesti kokouspalkkiona maksetaan läsnä olleille hallintoneuvoston jäsenille hallintoneuvoston kokouksista seuraavasti:

- hallintoneuvoston puheenjohtaja 1000 euroa
- hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 800 euroa
- hallintoneuvoston jäsen 700 euroa

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2018 viisi kertaa ja sen jäsenten osallistumisprosentti hallintoneuvoston kokouksiin oli seuraava:

Hallintoneuvoston jäsen	Osallistuminen kokouksiin, %	Palkkiot, euroa
Vesa-Matti Saarakkala, pj	100	5 000
Anna-Maja Henriksson, vpj	100	4 000
Tuula Haatainen, jäsen	60	2 100
Susanna Huovinen, jäsen	80	2 800
Pauli Kiuru, jäsen	100	3 500
Osmo Kokko, jäsen	40	1 400
Ulla Parviainen, jäsen	80	2 800
Aino-Kaisa Pekonen, jäsen	80	2 800
Pekka Puska, jäsen	100	3 500
Juha Rehula, jäsen	80	2 800
Päivi Räsänen, jäsen	100	3 500
Sari Sarkomaa, jäsen	100	3 500
Yhteensä	85	37 700

Palkkiot on ilmoitettu vuoden aikana pidettyjen kokousten mukaisesti.

Varsinaisen yhtiökokouksen päättämät palkkiot hallitukselle vuonna 2018:

- hallituksen puheenjohtaja 2 750 euroa kuukaudessa
- hallituksen varapuheenjohtaja 1 300 euroa kuukaudessa
- jäsen 1 100 euroa kuukaudessa
- lisäksi kokouspalkkio 600 euroa.

Hallitus kokoontui 9 kertaa, joista yksi kokous (12.4.) oli uuden henkilöstöjohtajan valintaan liittyvä sähköpostikokous, josta ei hallituksen puheenjohtajan päätöksellä maksettu kokouspalkkioita. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti hallituksen kokouksiin oli seuraava:

Hallituksen jäsen*	Osallistuminen kokouksiin, %	Kuukausipalkkiot, euroa	Hallituksen kokouspalkkiot, euroa	Valiokuntien kokouspalkkiot, euroa	Palkkiot yhteensä, euroa
Harri Sailas, pj	100	33 000	4 800	3 600	41 400
Kirsi Varhila, vpj	100	15 600	4 800	3 600	24 000
Juhani Eskola, jäsen	100	13 200	4 800	3 000	21 000
Kristiina Hannula, jäsen 26.4.2018 asti	100	4 400	1 200	600	6 200
Kuisma Niemelä	100	13 200	4 800	7 200	25 200
Kirsi Paakkari, jäsen 26.4.2018 alkaen	100	8 800	3 600	2 400	14 800
Pekka Perttula, jäsen 26.4.2018 alkaen	100	8 800	3 600	1 800	14 200
Ulrika Romantschuk, jäsen	100	13 200	4 800	6 600	24 600
Jarmo Väisänen, jäsen 26.4.2018 asti	100	4 400	1 200	1 800	7 400
Yhteensä	100	114 600	33 600	30 600	178 800

* Hallituksen kokoonpano muuttui yhtiökokouksessa 26.4.2018.

Palkkiot on ilmoitettu vuoden aikana pidettyjen kokousten mukaisesti.

Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti hallituksen nimittämien valiokuntien kokouksiin oli 96 prosenttia.

JOHDON JA HENKILÖKUNNAN KANNUSTINPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Alko Oy:n palkitsemisjärjestelmien piirissä on koko henkilökunta sekä johto. Palkitsemisjärjestelmillä kannustetaan toimimaan strategisten tavoitteiden mukaisesti, ja näin tuetaan niiden toteutumista. Vuonna 2018 palkitsemisjärjestelmää ohjaavat strategiset tavoitteet olivat paras asiakaskokemus, paras työ, aktiivinen vaikuttaja yhteiskunnassa ja tehokas yritys. Vuodesta 2019 alkaen strategiset tavoitteet ovat *maailmanluokan palvelua, innostumalla onnistumisia, nautinnoksi, mutta vastuullisesti* sekä *ketterä ja tehokas*. Hallitus päättää vuosittain henkilöstövaliokunnan valmisteleman esityksen pohjalta henkilökunnan ja johdon strategiapalkkiojärjestelmien periaatteet ja tulostavoitteet. Hallitus hyväksyy vuosittain toteutuvat palkkiot.

Henkilökunnan strategiapalkkiojärjestelmän tarkoituksena on kannustaa alkolaisia toimimaan strategisten tavoitteiden (paras asiakaskokemus, paras työ, aktiivinen vaikuttaja yhteiskunnassa ja tehokas yritys) saavuttamiseksi. Lähtökohtana on yhtiö- ja aluekohtainen palkitseminen, joka palkitsee yhteisten tavoitteiden saavuttamisesta. Pääkonttorin henkilöstöllä osa palkkiosta muodostuu myös omien ja yksikön tavoitteiden saavuttamisesta. Vuoden 2018 strategiapalkkio on työnkuvasta riippuen enintään 6–16 prosenttia vuosipalkasta.

Johdon strategiapalkkiojärjestelmä perustuu yhtiön strategiasta valittuihin tavoitteisiin ja niiden toteutumista arvioiviin mittareihin. Vuoden 2018 strategiapalkkio on enintään 60 prosenttia vuosipalkasta.

TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisesta päättää hallitus henkilöstövaliokunnan esityksestä. Johdon palkitsemisessa noudatetaan talouspoliittisen ministerioliokunnan 13.5.2016 antamaa valtion omistajapolitiikkaa koskevaa periaatepäätöstä.

	Eläkeikä	Eläke-edut	Irtisanomisaika
Toimitusjohtaja	63 v.	TyELin mukainen eläke	Toimitusjohtajan puolelta 6 kk ja yrityksen puolelta 6 kk
Muu johtoryhmä	Yksi jäsen 61 v.	66 % eläkepalkasta	Johtoryhmän jäsenen puolelta 3 kk ja työnantajan puolelta 4-6 kk
	Kaksi jäsentä TyELin mukainen eläkeikä	TyEL ja 10 %:n maksuperusteinen lisäeläke vuosipalkasta	
	Kolme jäsentä TyELin mukainen eläkeikä	TyELin mukainen eläke	

Lisäeläkkeiden vuosimaksut

	2018, euroa*	2017, euroa*
Toimitusjohtaja	-	-
Muu johtoryhmä	92 962	90 846
Yhteensä	92 962	90 846

* Ei sisällä mahdollisia rahastohyvityksiä

	Kokonaispalkka, euroa		Lyhyen aikavälin kannustinpalkkio maksu vuosittain, euroa		Luontaisetuudet		Yhteensä, euroa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Toimitusjohtaja	336 373	83 076	0	-	14 686	3 015	351 060	86 091
Muu johtoryhmä	1 069 581	1 176 446	295 426	138 058	26 409	38 556	1 391 416	1 353 060
Yhteensä	1 405 954	1 488 524	295 426	188 813	41 095	46 183	1 742 475	1 723 520

RISKIENHALLINTA

Alkon riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön strategian toteutuminen.

VALVONTA JA TARKASTUS

Sosiaali- ja terveysministeriö valvoo alkoholilain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira raportoi vuosittain Euroopan komissiolle siitä, miten yksinoikeusasemassa toimiva alkoholiyhtiö on toteuttanut vaadittua tasapuolisuutta ja toimintojen läpinäkyvyyttä suhteessa tavarantoimittajiin. Raportissa otetaan huomioon myös Kilpailuviraston lausunto. Valvira valvoo alkoholiyhtiön vähittäismyyntiä. Alkoholijuomien valikoimaan ottamista, valikoimasta poistamista sekä hinnoitteluperusteita koskevista Alkon päätöksistä voi valittaa Valviraan, edelleen hallinto-oikeuteen ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Johtoryhmä huolehtii Alkon sisäisestä valvonnasta. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on tarkoituksenmukaista ja tehokasta, taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Sisäisen valvonnan tärkeimmät osa-alueet ovat johtamistapa- ja organisaatiokulttuuri, raportointi ja sisäinen viestintä sekä seuranta- ja valvontatoimenpiteet.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN JA SISÄINEN TARKASTUS

Alkon hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan ja valvoo riskienhallintatoimenpiteiden riittävyyttä ja toimivuutta. Toimitusjohtaja vastaa yhdessä johtoryhmän kanssa riskienhallintapolitiikasta ja sen noudattamisesta sekä siitä, että riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Alko Oy:n riskienhallinta perustuu systemaattiseen ja ennakoivaan tapaan analysoida ja hallita toimintaan liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Alkon riskit on jaoteltu strategisiin ja operatiivisiin riskeihin.

Johtoryhmä arvioi säännöllisesti yhtiön toimintaan kohdistuvat mahdolliset riskit, joilla voi olla vaikutusta yhtiön tulevaisuuteen ja kannattavuuteen. Samalla riskeille nimetään vastuuhenkilöt, jotka määrittelevät ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastaavat toimenpiteiden toteutuksesta. Kriittisimmät riskit ovat:

- Mikäli alkoholilakiin tulisi muutoksia, saattaisi se vaikuttaa yhtiöön merkittävästi.
- Mikäli alkoholijuomaveroon tulisi muutoksia, saattaisi se vaikuttaa alkoholijuomien matkustajatuonnin määrään sekä Alkon myynnin kehitykseen ja kannattavuuteen.

- Alkon toiminnan keskeinen osa on vastuullinen asiakaspalvelu siten, että alaikäisille tai selkeästi päihtyneille ei myydä alkoholia. Mahdolliset poikkeamat aiheuttavat yritykselle maineriskin.
- Yhtiön liiketoiminta perustuu toimiville ja luotettaville tietojärjestelmille. Tietojärjestelmien mahdolliset toimintahäiriöt tai se, etteivät ne vastaa liiketoiminnan vaatimuksiin, voivat aiheuttaa katkoksia liiketoiminnassa.
- Ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun riskit alkoholijuomien hankintaketjussa voivat toteutuessaan heikentää yhtiön mainetta vastuullisena toimijana.

Alkon talousraportointi ja siihen liittyvä valvonta koostuvat kolmesta osa-alueesta, jotka ovat 1) liiketapahtumien sekä tehokas että laadukas rekisteröinti ja käsittely, 2) taloudelliseen raportointiin liittyvien säännösten noudattaminen sekä 3) liiketoimintaa ja päätöksentekoa tukeva talousraportointi. Yhtiön raportointi perustuu suomalaiseen tilinpäätöskäytäntöön (Finnish Accounting Standards, FAS) sekä sisäisiin raportointiin liittyviin laskentaohjeisiin ja taloussääntöön. Talousyksikkö vastaa taloudellisen raportointiprosessin ja sen valvonnan kehittämisestä sekä talousraportointiin liittyvien lakien ja säännösten noudattamisesta. Talousjohtaja raportoi yhtiön toiminnan taloudellisista tuloksista ja ennusteista tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa.

Yhtiön sisäinen tarkastus arvioi hallituksen vahvistamien toimintaperiaatteiden mukaisesti Alkon valvonnan riittävyyttä ja tehokkuutta, riskien hallintaa, toiminnan laatua ja hallintoprosessien toimintaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton toiminto, joka on hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi toiminnallisesti hallitukselle.

TILINTARKASTUS

Yhtiössä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi on tilikausi ja tehtävä päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsi keväällä 2018 tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n, päävastuullisena tilintarkastajana Lasse Holopainen, KHT.

Tilintarkastaja

Lasse Holopainen

s. 1960

päävastuullinen tilintarkastaja, KPMG Oy Ab, KHT

VASTUULLISUUS

1. VASTUULLISUUSTYÖN
KOHOKOHDAT

2. SIDOSRYHMÄT JA
OLENNAISUUS

3. ALKOHOLIHAITTOJEN
EHKÄISY

4. VASTUULLINEN ASIAKASPALVELU
JA TUOTTEET

5. IHMIS- JA TYÖOIKEUDET
JUOMIEN TUOTANNOSSA

6. INNOSTAVA JA ONNISTUVA
TYÖYHTEISÖ

7. VALINTOJA YMPÄRISTÖN
HYVÄKSI

8. LÄPINÄKYVÄ JA TEHOKAS
TOIMINTA

9. RAPORTOINTIPERIAATTEET

10. GRI-INDEKSI

VASTUULLISUUSTYÖN KOHOKOHDAT 2018



Lydia mobiilipeli – vuoden Raittiusteko

Alko vastaanotti jaetun Vuoden Raittiusteko -kunniamaininnan Raittiuden Ystäviltä marraskuussa 2018. Alko rahoitti kotimaisen Platonic Partners -peliyrityksen luoman Lydia-pelin suo-

menkielisen mobiiliaplikaation. Lydia-peli ansaitsi palkinnon rohkeudestaan ja avoimuudestaan auttaa aikuisia lapsuutensa päihdemuistojen käsittelemisessä sekä päihdeongelmien ehkäisemisessä. Lydia -peli palkittiin myös Vuoden luova saavutus -palkinnolla The Finnish Game Awards -gaalassa sekä Pelit-lehden lukijoiden valitsemana Vuoden kotimainen peli -palkinnolla. Alko haluaa tuoda esille lasten alkoholihaittakokemuksia, tavoitteenaan vaikuttaa aikuisten alkoholinkäyttöön lasten seurassa. Peli toteutettiin osana Lasten Seurassa -ohjelmaa.

[Lue lisää](#)

Lapsen taakka -videokampanja pysäyttää

Alkoholinkäyttö on arkipäiväistynyt. Alkoholi on osa arkea, mutta kuuluuko se joka paikkaan, esimerkiksi lasten harrastuksiin? Alko ja Suomen Olympiakomitea tuottivat yhdessä videokampanjan nimellä Lapsen taakka. Videon tarkoituksena on herättää aikuisia pohtimaan omaa alkoholinkäyttöään lasten seurassa, erityisesti urheiluharrastusten yhteydessä, esimerkiksi pelimatkoilla. Jokainen lapsi ja nuori ansaitsee päihteestä vapaan harrastusympäristön. Videota on



esitetty Alkon omien viestintäkanavien lisäksi mm. Suomen Olympiakomitean urheiluseuratoiminnan tilaisuuksissa sekä Urheilugaalassa 2019. Video toteutettiin osana Lasten Seurassa -ohjelmaa.

[Lue lisää](#)



Tinkimätön myynninvalvonta sai tunnustusta

Alkon tehtävä on ehkäistä ja vähentää alkoholista aiheutuvia sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja ikärajojen sekä päihtymys- ja välittämispäilyjen valvomisella ja tarkastamisella. Myynninvalvonta on keskeinen osa Alkon yhteiskuntavastuuta sekä vastuullista asiakaspalvelu- ja myyntityötä. Säännöksillä ehkäistään alaikäisten alkoholinkäyttöä ja liiallisesta alkoholinkäytöstä aiheutuvia haittoja. Vuonna 2018 Alkon viestintäkanavissa sai näkyvyyttä myynninvalvonnan viestintäkampanja Kieltäytymiskoulu. Vuoden aikana Alko sai tunnustusta tehdystä myynninvalvontatyöstä Turvallisuustekopalkinnon muodossa Kuopion kaupungilta sekä Helsingin Munkki-vuoren myymälätiimi vastuullisesta myyntityöstä kaupungin Pakka-ohjausryhmältä.

[Lue lisää](#)

Ei tippa, vaan tapa –seminaarissa puhuttiin alkoholista ja työelämästä

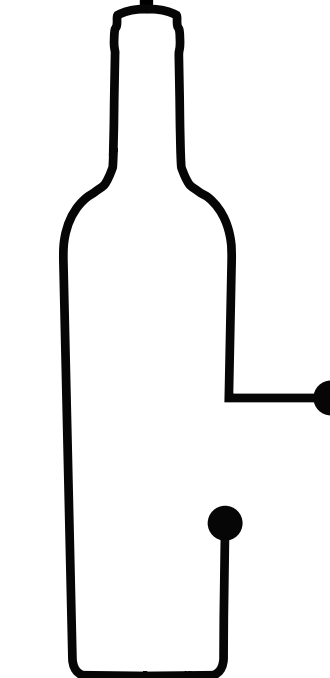
Alkoholihaitat työelämässä ovat ongelma, josta liian usein vaietaan. Selvästi hyvää työtä -ohjelman tarkoituksena on herättää keskustelua alkoholista työelämässä. Keskustelu ja puheeksi ottaminen kannattavat aina. Lyhyesti voisi sanoa, että järkevä työpaikka ottaa aina huomioon alkoholin riskit. Yrityksissä pohditaan alkoholinkäyttöä työturvallisuuden, työhyvinvoinnin ja yhteisön kokonaistoiminnan kannalta mutta myös työn tuottavuuden ja

tehokkuuden näkökulmasta. Tätä ei pohdita ainoastaan yrityksissä ja yhteisöissä vaan tietysti työntekijä- ja työnantajajärjestöissä. Tärkeästä aiheesta keskusteltiin sidosryhmätilaisuudessa lokakuussa 2018. Seminaari toteutettiin osana Selvästi hyvää työtä -ohjelmaa.

[Lue lisää](#)



Viinien juomapakkausten hiilijalanjälkitutkimus
Osana ilmastotyötä Alko teetti laskelman erilaisten pakkausten ilmastovaikutuksista eli keskimääräisistä hiilijalanjäljistä.



525
CO₂e g/l

LASIPULLO
0,75 L / 420g

Laskelman perusteella erot eri juomapakkausten ilmastovaikutuksissa ovat selkeitä. Painavien lasipullojen ilmastovaikutus viinilitraa kohden on reilusti yli kuusinkertainen verrattuna vähiten kuormittaviin kartonkipakkauksiin.

Tutkimuksen tuloksia hyödynnettiin vuoden 2018 aikana ympäristötyössä tavarantoimittajien kanssa sekä asiakasviestinnässä etenkin tammikuussa 2019 aloitetussa kampanjassa. Kertynyttä tietoa hyödynnetään tulevina vuosina, ja ympäristöystävällisten pakkausten määritelmiä kehitetään edelleen.

[Lue lisää](#)

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoitteet	Toimenpiteet 2018	Toimenpiteet 2019
Alkoholihaittojen ehkäisy osana omaa toimintaa	• Myynninvalvonnan tinkimätön hoitaminen, Mystery Shopping huipputulos 95 % (95 %) • Myynninvalvonnan viestintäkampanja Kieltäytymiskoulu • Myynninvalvonnan koulutukseen lisäosa: Erityistä apua tarvitsevien asiakkaiden kohtaaminen • Koko henkilöstölle pakollinen Vastuullisuuden verkkokoulutus • Helsingin kaupungin Pakka-ohjausryhmän tunnustus vastuullisesta myyntityöstä Munkkivuoren myymälälle • Kuopion kaupungin Turvallisuustekopalkinto Alkolle aktiivisesta myynninvalvonnasta • Alkoholihaitoista viestiminen, mm. 7 asiaa vastuullisuudesta -esite	• Myynninvalvonnan tinkimätön hoitaminen, tavoitteena 96 % • Myynninvalvonnan koulutuksen syventävien osioiden edelleen kehittäminen • Uudistuvat myynninvalvonnan tehoviikot • Alko haluaa herättää ja käy keskustelua alkoholinkäytöstä teemalla Ei tippa, vaan tapa • Kaikissa Alkon viestintäkanavissa näkyvät vastuullisuuden teemaviikot • Alko.fi vastuullisuusosion rakenne ja sisällöt uudistuvat • Alkoholittomien tuotteiden valikoima täydentyy
Alkoholihaittojen ehkäisy yhteistyössä sidosryhmien kanssa	• Alkoholin työelämälle aiheuttamista kustannuksista kertova Numerot puhuvat -tutkimus valmistui • Ota päihteet puheeksi -työkalu esimiehille valmistui • Ei tippa, vaan tapa – Puhetta alkoholista ja työelämästä -seminaari • Fragile -draamatyöpajan pilotit • Vuoden urheiluseura- ja Kasvata Urheilijaksi -palkintojen tuki • Lapsen taakka -videokampanja • Suomenkielisen Lydia-mobiilipelin rahoittaminen ja tämän johdosta Vuoden Raittiusteko -kunniamaininnan vastaanottaminen • Helsingin yliopiston päihdelääketieteen apulaisprofessorin rahoittaminen • Alkoholitutkimussäätiön taloudellinen tuki • Vuoden poliisin palkitseminen	• Uuden nuorten hyvinvointia edistävän ohjelman käynnistäminen • ”Opi sanomaan ei päihteille” -materiaali lapsille ja nuorille • Fragile-draamatyöpajojen toimintamalli laajenee • Osallistuminen Päihdepäiville • ”Puhu päihteistä” -materiaali vanhemmille • Anna nuorelle siivet -kampanjan pääyhteistyökumppani • Vuoden urheiluseuran palkitseminen • Alkoholitutkimussäätiön taloudellinen tuki • Vuoden poliisin palkitseminen
Kestävän kehityksen mukainen toiminta	• Kertakäyttömuoviton Alko 2020 -tavoitteen julkaisu • Ympäristötietojärjestelmän käyttöönotto • Alkosta Helsingin kaupungin ilmastokumppani • Alko mukana Muovipussiton Kerava -hankkeessa • Alko mukana Ruka Nordic -kisojen kertakäyttömuovin vähennystempauksessa • Viinipakkausten ympäristövaikutuksia selvittävä tutkimus • Juomapakkausten yhteispohjoismainen teemavuosi	• Kertakäyttömuoviton Alko 2020 -tavoitteen mukaiset teot • Viinipakkausten hiilijalanjäljen asiakasviestintä • Juomatuotannon energiankäytön ja CO₂-päästöjen yhteispohjoismainen teemavuosi • Myymäläverkoston energiankäytön 10 % vähennys 2020 • Myymäläverkoston CO₂-päästöjen 50 % vähennys 2020 • Logistiikan CO₂-päästöjen selvitys
Jäljitettävät tuotteet ja hyvät työolot hankintaketjussa	• Alko liittyi nykyaikaista orjuutta ennalta ehkäisevän Stronger Together –liikkeen jäseneksi • Juomatoimittajien Vastuullisuuden verkkokoulutus 2.0 valmistui • Työntekijäjärjestöjen kouluttaminen Etelä-Afrikassa • Yhteispohjoismainen sidosryhmätilaisuus Italiassa • Muita seurantatoimenpiteitä hankintaketjussa • Kansainvälinen tavarantoimittajatilaisuus	• Hankintaketjutieto-projekti käynnistyy, tavoitteena tuotteiden jäljitettävyyden varmistaminen pelloilta pulloon • Asiakasviestinnän kehittäminen tiedostavan ostopäätöksen tueksi • Koulutustarjontaa kehitetään hankintaketjun kaikilla tasoilla • Uusien työkalujen käyttöönotto riskienhallinnan tehostamiseksi • Toimialakohtaisen sidosryhmäyhteistyön syventäminen • Yhteispohjoismainen Sustainable Sugar -seminaari

VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Alko tähtää vastuullisuuden edelläkävijäksi. Vastuullisuuden rooli korostuu kokonaisvaltaisesti kaikessa tekemisessämme tulevana vuosina.

Jatkamme vahvaa työtä vastuullisen asiakaspalvelun sekä laadukkaiden tuotteiden varmistamiseksi ja ruoka- ja juomakulttuurin edistämiseksi. Toimintamme on avointa ja tasapuolista. Osallistamme sidosryhmiä toiminnan kehittämiseen ja olemme aktiivisia vaikuttajia. Teemme jatkossa vastuullisuustyötä myös paikallisesti, erityisesti nuorten hyvinvoinnin tukijana. Tavoitteenamme on tukea tiedostavan asiakkaan ostopäätöstä entistä kattavammilla hankintaketjutiedoilla. Vastuullisuus on mukana jokaisen alkolaisen työssä ja tavoitteissa.

Alkoholilaki velvoittaa Alkoa harjoittamaan alkoholijuomien vähittäismyyntiä siten, että tavoitteena on alkoholin kulutuksen aiheuttamien haittojen ehkäiseminen. Alkon tulee myös ottaa toiminnassaan erityisesti huomioon luonnonvarojen järkevän käytön ja ympäristönsuojelun vaatimukset.

Vastuullisuuden johtaminen Alkossa pohjautuu alkoholilaissa annettuun tehtävään. Vastuullisuutta johdetaan Alkossa strategisesti. Alkon vastuullisuuden johtamisen tukena toimii vastuullisuusohjelma. Ohjelmassa tehdään linjauksia suunniteltujen toimenpiteiden painopistealueista. Vastuullisen toimintatavan kehittämiselle ja Alkon vastuulliselle toiminnalle asetetaan vuosittain tavoitteita ja onnistumisen mittareita. Alkon vastuullista toimintatapaa arvioidaan läpi koko yrityksen toiminnan.

Vastuullisuuden ohjausryhmä käsittelee yhtiön vastuullisuusasioita koskevia kehitysprojekteja ja -toimenpiteitä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii viestintäjohtaja, joka raportoi tehdyistä toimenpiteistä ja tavoitteiden saavuttamisesta yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle. Hallituneuvosto vahvistaa tavoitetta koskevan toimintasuunnitelman kalenterivuodeksi kerrallaan. Toimitusjohtaja raportoi vastuullisuuden johtamisen kokonaisuudesta Alkon yhtiökokouksessa.



Hallituksen alkoholipoliittinen valiokunta valmistelee hallitukselle esiteltävät vastuullisuuden asiat. Operatiivisesta johtamisesta, myös vastuullisuusasioissa, vastaa kunkin liiketoimintayksikön ja tukitoiminnon vetäjä.

Alkon vastuullisuusohjelma sisältää ympäristöstrategian. Sen toteuttamisesta vastaa ympäristöasiantuntija, joka tekee kehitystyötä eri yksiköiden asiantuntijoiden kanssa ympäristönäkökulman huomioimiseksi sekä hankintaketjun, tuotevalikoiden, myymäläverkoston että tuoteviestinnän kehittämisessä. Alkon ympäristöpolitiikka määrittää, että toimintaa kehitettäessä on otettava huomioon ympäristönäkökulma: luonnonvarojen säästäminen sekä niiden kuluttamisen vähentäminen.

VASTUULLISUUDEN MITTARIT

Toimintaympäristön jatkuvasti kasvavat odotukset haastavat Alkoa. Alkon vastuullisuudelle asetetaan vuosittain onnistumisen mittareita organisaation eri tasoilla. Yhtiötason strategisia mittareita on kaksi: T-Median Luottamus & Maine -tutkimuksen vastuullisuus -mielikuvan arvosana sekä vastuullisessa myyntityössä onnistuminen.

Vuonna 2018 yritysten sidosryhmätukea mittaavan Luottamus & Maine tutkimuksen vastuullisuusosatekijän arvosana oli 3,28 (2018 tavoite: 3,42; 2017: 3,31; 2016: 3,42).

Vastuullisuutta arvioidaan sen perusteella, toimiiko Alko oikein ja vastuullisesti huomioiden yhteiskunnan ja ympäristön ja sen, kuinka Alko tuottaa yhteiskunnallista hyötyä liiketoimintansa kautta.

Jotta Alko kykenisi tulevaisuudessa parantamaan Vastuullisuus -mielikuvaansa, teetimme keväällä 2018 myös syvätutkimuksen selvittääksemme ne osatekijät, jotka vaikuttavat eniten Alkon vastuullisuusmielikuvaan. Tässä syventävässä analyysissä tuli esille, että Alkon perustehtävään liittyvät teemat, vastuullisuustyö läpinäkyvässä hankintaketjussa, työnantajamielikuva sekä toimiminen tunnollisena ja lainkuuliaisena yrityskansalaisena ovat Alkon vastuullisuusmielikuvaan vahvimmin vaikuttavia tekijöitä. Päivitetyn strategian myötä näiden osa-alueiden kehittäminen saa erityisen painoarvon.

Toinen vastuullista toimintaa kuvaava mittari seuraa vastuullisessa myyntityössä onnistumista. Myymälöiden vuoden 2018 Mystery shopping -tavoite, 93 prosenttia, ylittyi. Nuorista asioijista 95 (95) prosentilta ikä tarkistettiin ja viideltä



prosentilta sitä ei tarkistettu. Noutopisteiden tulos jäi myymälöitä matalammaksi, 86,2 (90) prosenttiin. Mystery shopping on havainnointiin perustuva tutkimusmenetelmä, jossa ammattitaitoiset testiasiakkaat asioivat yrityksessä tavallisina palvelua tarvitsevinä asiakkaina.

Vastuullisuuden mittareiden tulokset ovat osa Alkon vuodelle 2018 hyväksyttyä strategiapalkkiojärjestelmään.

VASTUULLISUUDEN 10 VUOTTA ALKOSSA

2008

Yhteispohjoismainen yhteistyö ihmisoikeuksien, työoikeuksien sekä hyvien työolosuhteiden varmistamiseksi juomien hankintaketjussa käynnistyy. Yhteistyössä ovat mukana Systembolaget Ruotsista, Vinmonopolet Norjasta, ÁTVR Islannista ja Rúsdrekkasøla Landsins Fär-saarilta. Sittemmin Alko ja muut monopolit ovat liittyneet kansainvälisen vastuullisuusjärjestön amforin jäseniksi.



2010

Alko lahjoittaa 2,5 miljoonaa euroa, yliopistoille ja korkeakouluille. Tuella kehitettiin päihdetutkimusta ja -koulutusta. Projektit yliopistoissa ja korkeakouluissa jatkuivat vuoden 2014 loppuun.

2012

Hirviöt- video julkaistaan osana Lasten Seurassa ohjelmaa, yhteistyössä A-klinikkasäätiön kanssa. Video kuvaa, miltä todellisuus voi näyttää lapsen silmin kuin läheinen aikuinen on nauttinut alkoholia. Hirviöistä voi tulla osa todellisuutta.

2010

ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä on käytössä myymälöissä. Hana-pakkausten ja viinipussien keräys käynnistyy myymälöissä. Uudet pakkausmuodot ovat rantautuneet osaksi Alkon juomavalikoimaa. Hanapakkauksia ja viinipusseja ei voinut palauttaa tai kierrättää tuolloin jo olemassa olevissa palautuspisteissä.



2012

2014

Orpokoti -video julkaistaan osana Lasten seurassa ohjelmaa, yhteistyössä A-klinikkasäätiön kanssa. Video vahvistaa todellisuutta siitä, että lapsi ei voi valita vanhempiaan, mutta vanhemmat voivat valita kuinka käyttävät alkoholia lasten seurassa.



2014

Alko palkitaan Suomen paras työpaikka Great Place to Work -kilpailussa suurten yritysten sarjassa voittajana.



2015

Alkoholittomien juomien valikoima ja esillepano myymälässä uudistuu.

Hyvinvointi on kansainvälinen trendi ja kiinnostus omaa terveyttä kohtaan näkyy myös suomalaisten kuluttajien arkisissa valinnoissa. Alko halusi tehdä alkoholittomat tuotteet lähestyttävimmiksi uudistamalla alkoholittomien tuotteiden valikoiman ja juomien esillepanon myymälöissä.

2016

Selvästi hyvää työtä -ohjelma käynnistyy. Alko haluaa nostaa keskusteluun alkoholin työelämässä aiheuttamat kustannukset ja ennalta ehkäisevän päihdetyön merkityksen yrityksissä.

2016

#nofilter-blogisarja on uusi tapa viestiä tehdä näkyvästä näkymästä. Vastuullisuuden todellisuudesta kerrotaan vaihtuvien kirjoittajien toimesta.

2017

Vihreä valinta -tuoteviestintä alkaa. Vastuullisuus on entistä merkittävämpi ostokriteeri myös Alkon asiakkaille. Alko viestii hankintaketjun ympäristön hyvinvointia tukevista toimenpiteistä Vihreä valinta -symboleiden avulla.

Alkoholittomien juomien valikoima laajenee Alkon omien Mocktailien tullessa myyntiin.

Alko täyttää 85 vuotta.

2018



SIDOSRYHMÄT JA OLENNAISUUS

Alko käy avointa ja faktoihin perustuvaa keskustelua yhteiskunnan kanssa. Vuonna 2018 toteutettiin kattava sidosryhmäanalyysi, jonka pohjalta määriteltiin uudelleen Alkon vastuullisuustyön olennaiset teemat.

Miksi tämä on meille tärkeää?

”Alkon sidosryhmätyö on avointa ja kuunteluun perustuvaa.”

Alkolla on selkeä tehtävä Suomessa. Suomalaisten omistamalla yhtiöllä kehitämme hyvinvointiyhteiskuntaa. Alkoholilla ei ole mikään tahansa hyödyke, sillä sen käytöllä on seurauksia käyttäjälle itselleen ja tämän lähipiirille. Lukuisat kansainväliset tutkimukset ovat kahdesta asiasta yksimielisiä: alkoholin tarjonnan lisääminen lisää kulutusta – myös alkoholin. Toisekseen alkoholin kulutuksen kasvu lisää terveyshaittoja. Siksi alkoholin myyntiin on kiinnitettävä enemmän huomiota kuin monien muiden hyödykkeiden.

”Sidosryhmätyö on Alkolle tärkeää ainakin kahdesta syystä.

Niistä ensimmäinen on kuunteleminen. Valtionyhtiölle ja Alkon kaltaiselle erityistehtäväyhtiölle on erittäin tärkeää olla tarkkana toimintaympäristön vaatimusten kanssa. Asiakkaiden mieltymysten ja asiointitapojen ohella on tärkeää kuunnella, mitä toivomuksia eri toimijoilla, kuten omistajalla, poliittisilla päättäjillä, viranomaisilla, järjestäjillä, tavarantoimittajilla ja medialla, on Alkolle.

Toisekseen sidosryhmien kanssa toimiminen on tärkeää, jotta pääsemme yhdessä pohtimaan tapoja yhteiskunnan kehittämiseksi. Alko järjesti syksyllä 2018 puhutlevan Ei tippa, vaan tapa -seminaarin. Tilaisuudessa pohdittiin, onko alkoholi edelleen suomalaisilla työpaikoilla tabu. Miten ottaa puheeksi työkaverin alkoholinkäyttö? Seminaarin puheenvuoroissa pysäytti muun muassa fakta, että Suomessa on noin 560 000 riskikäyttäjää ja noin miljoona suomalaista kokee haittaa läheisen alkoholinkäytöstä.

Harri Sailas
Hallituksen puheenjohtaja

Alkon kaltaiselle erityistehtäväyhtiölle on tärkeää olla tarkkana toimintaympäristön vaatimusten kanssa, minkä takia sidosryhmätyö on välttämätöntä. Hallituksen puheenjohtajana Harri vastaa siitä, että asioita tehdään oikein ja oikeiden sidosryhmien kanssa.

Alkon sidosryhmätyötä tehdään laajalla rintamalla ja keskustelua käydään kaikkien osapuolten kanssa – myös sellaisten, jotka eivät välttämättä ole kaikesta samaa mieltä. Laadukkaalle sidosryhmätyölle tällainen avoimuus, uteliaisuus ja faktapohjaisuus on ensiarvoisen tärkeää”, kertoo Alkon hallituksen puheenjohtaja Harri Sailas.

Mihin olemme menossa?

Vastuullisuus on yksi Alkon strategisista painopistealueista. Vastuullisuuden toimenpiteitä ohjaa yhtiön strategian lisäksi olennaisuusarvio, jossa on otettu huomioon keskeisten sidosryhmien odotukset. Sidosryhmien odotuksia seurataan jatkuvasti osana Alkon johtamisjärjestelmää sekä strategian ja toimintasuunnitelmien laadintaa. Sidosryhmien kanssa käydään jatkuvaa dialogia ja ryhmien odotuksissa tapahtuvat muutokset pyritään ottamaan huomioon toiminnassa mahdollisimman pian.

Alko seuraa aktiivisesti toimintaympäristössään tapahtuvia muutoksia. Sidosryhmien odotukset ohjaavat liiketoimintamme kehittämistä. Viime vuosina odotukset Alkon toimintaa kohtaan ovat edelleen kasvaneet, minkä takia olennaiset teemat määriteltiin uudelleen vuonna 2018.

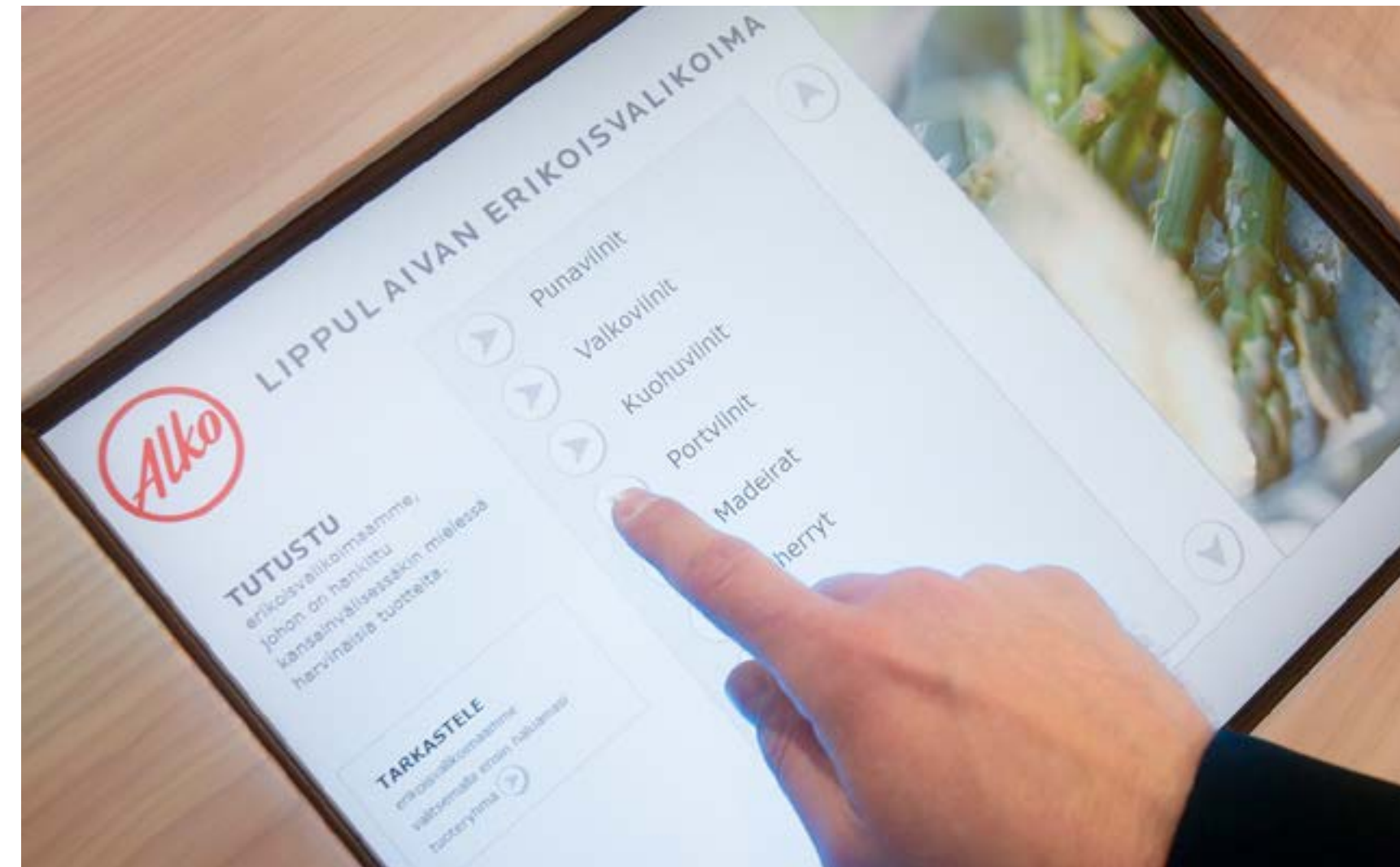
Mitä olemme tehneet?

JATKUVA DIALOGI SIDOSRYHMIEN KANSSA TÄRKEÄÄ

Yhtiö käy jatkuvaa dialogia sidosryhmiensä kanssa ja selvittää niiden odotuksia erilaisilla tutkimuksilla. Alkolle tärkeiden ryhmien näkemyksiä kuullaan herkäällä korvalla päivittäisistä asiakaskohtaamisista tavarantoimittajatutkimuksiin. Sidosryhmien odotukset otetaan huomioon liiketoiminnan ja vastuullisuuden kehittämisessä.

Alkon toiminnan ja vastuullisuuden keskeiset sidosryhmät ovat:

- asiakkaat
- omistaja, poliittiset päättäjät
- henkilöstö
- tavarantoimittajat
- järjestöt
- media



Keskeisten sidosryhmien lisäksi on joukko toimijoita, joiden kanssa yhteistyössä toimien Alko pystyy vaikuttamaan tehokkaammin kuin yksin. Alkoholihaittojen ehkäisyyn liittyvään työhön Alkolla on laaja sidosryhmien verkosto. Yhteistyöhankkeissa ovat mukana mm. Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL), A-Klinikkasäätiö, Ehkäisevän päihdetyön järjestö (Ehyt), Mannerheimin lastensuojeluliitto (MLL) ja Suomen vanhempainliitto (SVL).

Vastuullisen hankinnan kehittämisessä parhaita toimintamalleja luodaan yhdessä hankintaketjun eri osapuolten, sekä muiden Pohjoismaisten alkoholimonopolioiden kanssa. Nämä sidosryhmät ovat keskeisiä myös Alkon ympäristötyön vaikuttavuuden kannalta.

Vastuullisuustoimintoa johtaa johtoryhmään kuuluva viestintäjohtaja, jonka vastualueeseen kuuluvat vastuullisuus, viestintä, yhteiskuntasuhteet ja brändimarkkinointi. Hän on johtoryhmän jäsen. Hän raportoi johtoryhmälle sidosryhmien odotuksista liittyvätpä ne alkoholipoliittiseen, sosiaaliseen tai ympäristövastuuseen. Yhtiön talousjohtaja seuraa ja kehittää Alkon taloudelliseen vastuuseen liittyviä odotuksia.

SIDOSRYHMÄT

Sidosryhmä	Tärkeimmät vastuullisuusaiheet	Vastuullisuustekoja	Osallistaminen
Asiakkaat	Monikanavainen asiakaspalvelu Vastuullisuus otetaan huomioon tuotevalikoimassa Alkoholia ei myydä eikä välitetä alaikäisille Alkoholin käyttöön liittyvät terveydelliset vaikutukset	Henkilökohtainen ja vastuullinen asiakaspalvelu kaikissa kanavissa Vastuullisuus näkyy vahvasti myymälöissä ja muissa kanavissa. Toimenpiteitä - asiakkailla mahdollisuus tehdä vastuullisempia valintoja, mm. pienet pakkauskoot, matala-alkoholiset tuotteet, ekomekinnällä merkityt tuotteet - myymälöiden ja verkkokaupan myynninvalvonnasta huolehtiminen - alkoholiin liittyvien terveydellisten vaikutusten viestintä Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen asiakaspalvelussa	Asiakkaiden palvelu myymälöissä ja muissa kanavissa, kuten alko.fi:ssä, chatissä, asiakaspalvelukeskuksessa ja Neuvonantajat-tilaisuuksissa. Asiakastyytyväisyyskyselyt Kansallinen asiakaspalvelupalaute -tutkimus, Taloustutkimus Oy Vuorovaikutus sosiaalisessa mediassa
Omistaja, poliittiset päättäjät	Alko huolehtii tehtävänsä mukaisesta vastuullisesta alkoholinmyynnistä. Alko toimii edelläkävijänä mm. hankintaketjun vastuullisuudessa.	Valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen 13.5.2016 mukaan Alko raportoi yhtiökokouksille mitattavien yhteiskuntavastuutavoitteiden saavuttamisesta. Hallintoneuvosto vahvistaa toimintasuunnitelman alkoholihaittojen ehkäisemiseksi ja antaa kertomuksen yhtiön vähittäismyynnin kehityksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin yhtiö on ryhtynyt alkoholihaittojen ehkäisemiseksi. Alko viestii avoimesti ja läpinäkyvästi sidosryhmille kiinnostavista vastuullisuustoimenpiteistä.	Yhtiökokous Hallintoneuvoston kokoukset Sidosryhmätapaamiset yhtiön periaatteiden mukaisesti Luottamus ja maine -tutkimus, T-Media Oy
Järjestöt ja verkostot	Ihmisoikeudet ja työolot hankintaketjussa Ilmastonmuutoksen vaikutukset Alkoholihaittoihin liittyvä yhteistyö ja viestintä	Vuorovaikutteinen yhteistyö eri järjestöjen kanssa. Yhteistyö muiden pohjoismaisten alkoholin vähittäismyyntiyhtiöiden kanssa vastuullisessa hankinnassa ja ilmastonmuutoskysymyksissä Alko tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kanssa alkoholihaittojen vähentämiseen liittyvissä ohjelmissa.	Amfori BSCI:n kansainvälinen ja kansallinen toiminta Stronger Together – kansainvälinen nykyaikaista orjuutta ennaltaehkäisevä aloite kansalaisjärjestöt pohjoismaiset alkoholimonopolit sosiaali- ja terveysalan järjestöt

Alkon edustajia toimii useissa kansallisissa ja kansainvälisissä järjestöissä. Seuraavassa luettelossa on listattu merkittävimmät näistä edustuksista. Johtoryhmän ja hallituksen keskeiset luottamustoimet on kerrottu osiossa Hallinnointi.

Amfori Network Finland

Suomen Palautuspakkaus Oy

Suomen Keräyslasiyhdistys ry

Alkoholitutkimussäätiö

Hotelli- ja ravintolamuseosäätiö

Tässä esitetyt olennaisuudet on määritelty vuonna 2018 tehdyn kattavan sidosryhmäanalyysin pohjalta. Olennaisuuden määrittely aloitettiin taustadata-analyysillä, josta tunnistettuja teemoja työstiin edelleen Alkon asiantuntijoiden kanssa työpajoissa. Lopulta valittiin 22 teemaa, jotka sisällytettiin verkkokyselyyn, jossa pyydettiin valitsemaan 10 tärkeintä vastuullisuusteemaa Alkolle. Verkossa toteutettuun kyselyyn vastasi yhteensä 680 eri sidosryhmien edustajaa, minkä lisäksi toteutettiin 8 syvähaastattelua.

1. Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti
2. Asiakaskokemuksen huippu
3. Tiedostavan ostopäätöksen tukeminen
4. Innostava ja onnistuva työyhteisö
5. Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien edistäminen juomien tuotannossa
6. Kestävät juomapakkausmateriaalit, materiaalitehokkuus ja kierrätys
7. Juomatuotannon ilmastovaikutukset ja vedenkulutus
8. Vastuullisuuden kehittäminen kumppanuuksien avulla
9. Läpinäkyvä ja tehokas toiminta

Y-akseli: MERKITYS SIDOSRYHMILLE

- Ylä: Erittäin suuri merkittävyys
- Ala: Suuri merkittävyys

X-akseli: VASTUULLISUUSVAIKUTUKSEN MERKITTÄVYYS

- Vasen: Suuri merkittävyys
- Oikea: Erittäin suuri merkittävyys

Numeroidut kohdat:

1. Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti
2. Asiakaskokemuksen huippu
3. Tiedostavan ostopäätöksen tukeminen
4. Innostava ja onnistuva työyhteisö
5. Ihmis- ja työoikeuksien edistäminen alkoholijuomien tuotannossa
6. Kestävät pakkausmateriaalit, materiaalitehokkuus ja kierrätys
7. Juomatuotannon ilmastovaikutukset ja vedenkulutus
8. Vastuullisuuden kehittäminen kumppanuuksien kautta
9. Läpinäkyvä ja tehokas liiketoiminta

ALKOHOLIHAITTOJEN EHKÄISY

Alkoholi ei ole tavanomainen hyödyke. Alkoholinkäyttöön liittyy terveydellisiä ja sosiaalisia vaikutuksia yksilölle ja yhteiskunnalle. Alko palvelee uudistuvaa hyvinvointiyhteiskuntaa, ja suomalaisten voidessa hyvin, myös Suomi voi hyvin.

Miksi tämä on meille tärkeää?

Virpi Valtonen
Vastuullisuusasiantuntija

Alkoholihaittojen ehkäisy on Alkon perustehtävä, ja tärkeä vastuullisuuden osa-alue. Virpi on avainasemassa kehittämään keinoja alkoholihaittojen ehkäisemiseksi.

Alkoholin kokonaiskulutus ja alkoholihaitat kulkevat käsi kädessä: mitä enemmän alkoholia juodaan, sitä suurempi määrä haittoja aiheutuu.

Alkoholista syntyy myös merkittäviä taloudellisia haittavaikutuksia yhteiskunnalle – vuosittaiset kustannukset ovat Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) arvion mukaan yli kaksi miljardia euroa. Ne syntyvät välillisistä kustannuksista, kuten tuotanto- ja työpanosmenetyksistä, sekä alkoholin käytön välittömistä kustannuksista, kuten järjestyksenpidosta, sosiaalihuollosta sekä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannuksista.

Tutkimusten mukaan alkoholihaittoja voidaan vähentää tehokkaimmin:

- nostamalla alkoholin verotusta
- rajoittamalla alkoholin mainontaa
- monopolisoimalla alkoholin vähittäismyyntiä
- rajoittamalla alkoholijuomien myyntiaikoja
- tehostamalla rattijuopumuksen vastaista työtä
- tehostamalla sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatapoja

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö

”Toteutamme tehtäväämme pitämällä huolen siitä, että myymme ja ostimme tuotteita vastuullisesti.”



Alkoholin aiheuttamien haittojen minimointi on Alkon perustehtävä. Toteutamme vastuullista rooliamme pitämällä huolen siitä, että myymme ja ostimme tuotteita vastuullisesti. Teemme myös alkoholihaittoja vähentävää työtä erilaisten yhteistyökumppanuuksien kautta ja kampanjoimme vastuullisen alkoholinkäytön puolesta.

Suomalaisten mielestä olemme onnistuneet vastuullisessa roolissamme, sillä 59 (60) prosenttia pitää Alkoa hyvänä tapana rajoittaa alkoholihaittojen laajuutta.

”Suomalaisten alkoholinkäytössä on tapahtunut suuria muutoksia oman, reilun 20 vuoden, työurani aikana. Aloittaessani työt Alkossa 1990-luvun puolivälissä, elettiin EU-jäsenyyden ja alkoholin vapauttamisen huumassa. Alkon olemassaoloa kyseenalaistettiin ja alkoholinkulutus lähti vahvaan nousuun. ”Kaikki” käyttivät alkoholia ja vapaaehtoista juomattomuutta joutui usein selittelemään. 2000-luvulle tultaessa halpaa juomaa rahdattiin myös tuoreesta EU-naapuristamme Virosta. Kosteä alkoholikulttuuri näkyi ja kuului katukuvassa ja alkoholin lieveilmiöt herättivät keskustelua.

Tänään elämme Suomessa, jossa osa nuorista aikuisista ei ole koskaan edes maistanut alkoholia. Terveys- ja hyvinvointitrendit jylläävät ja juomattomuus on suorastaan muotisana. Samaan aikaan osa itseään kohtuukuluttajana pitävistä suomalaisista juo alkoholin riskikulutusrajoja hipoen. Haitallisesta juomisesta aiheutuu suomalaisille edelleen mittaamattomia inhimillisiä, taloudellisia ja yhteiskunnallisia ongelmia.

Sitä, mihin suuntaan alkoholin kulutus kääntyy jatkossa, on mahdotonta ennustaa. Alko jatkaa kuitenkin vakaasti jo vuonna 1932 aloittamallaan linjalla – alkoholihaittoja ehkäisten ja vastuulliseen alkoholinkäyttöön kannustaen”, kertoo Alkon vastuullisuusasiantuntija Virpi Valtonen.

Mihin olemme menossa?

Alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 10,4 litraa sataprosenttista alkoholia 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti vuonna 2018. Kokonaiskulutus kasvoi 0,6 prosenttia vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017. (Lähde: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Ennakkotieto: Alkoholijuomien kulutus 2018)

Kulutus painottuu vähittäiskulutukseen eli Alkon myymälöistä sekä alkoholi-juomia myyvistä elintarvikeliikkeistä, kioskeista ja huoltoasemilta hankittuihin alkoholijuomiin.

Alkoholilain uudistus tuli voimaan kokonaisuudessaan 1.3.2018. Osa lakimuutoksista tuli voimaan jo 1.1.2018, jolloin päivittäistavarakaupat saivat oikeuden myydä

enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia aiemman 4,7 prosentin sijaan (lähde: THL).

Alkon vuoden 2018 alkoholihaittojen vähentämiseen ja ehkäisyyn liittyvät tavoitteet kohdistuivat yhteiskuntaan sekä yksittäisiin kuluttajiin.

Merkittävimmät haittojen ehkäisyyn tähtäävät toimet 2018:

- vastuullinen asiakaspalvelu: myynninvalvonta, asiointikieltosopimus, tuotteiden esillepano, vastuulliset juomavaihtoehdot
- ruoka- ja juomakulttuurin edistäminen monikanavaisesti
- lasten seurassa- sekä Selvästi hyvää työtä -ohjelmien toimet
- alkoholi- ja terveysviestintä
- alkoholitutkimus- ja järjestötyö

Mitä olemme tehneet?

YHTEISTYÖTÄ HAITTOJEN EHKÄISEMISEKSI

Alkolla on lukuisia yhteistyökumppaneita, joiden kanssa teemme työtä alkoholihaittojen vähentämiseksi. Runsaasta ja pitkäaikaisesta alkoholinkäytöstä seuraa usein terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia, jotka varjostavat myös alkoholia väärin käyttävän läheisten, erityisesti lasten ja nuorten, elämää.

Hankkeet ovat luonteeltaan erilaisia, mutta kaikkia niitä yhdistää sama tavoite – alkoholihaittojen vähentäminen yhteiskunnassa.

Miltä alkoholinkäyttö näyttää lasten silmin?

Alkon [Lasten seurassa](#) -vastuullisuusohjelman tavoitteena on ehkäistä ja vähentää lapsiin kohdistuvia haittoja, jotka johtuvat aikuisten alkoholinkäytöstä. Ohjelmassa ovat mukana A-klinikkasäätiö, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen Vanhempainliitto sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

Alko rahoitti kotimaisen, Platonic Partners -peliyhtiön luoman Lydia-pelin (tästä linkki alko.fi:hin) suomenkielisen mobiiliapplikaation. Raittiuden Ystävät ry palkitsi Lydian Vuoden Raittiusteko -maininnalla. Peli sai tunnustuksen avoimuudestaan auttaa aikuisia lapsuutensa päihdemuistojen käsittelemisessä sekä päihdeongelmien ehkäisemisessä. [Fragile – särkyvää -teatteriesitykset](#) jatkuivat edelleen vuonna 2018. Fragile-koulukiertue vieraili useilla paikkakunnilla, mm. Kauhajoella, Turussa ja Hämeenlinnan

Teemme lukuisten yhteistyökumppaneidemme kanssa yhdessä työtä alkoholihaittojen vähentämiseksi.

alueella, jossa järjestetyt 11 esitystä tavoittivat yli 1 000 yläkouluikäistä nuorta ja lähes 100 aikuista. Fragilen teatteriversiota esitettiin kulttuurikeskus Stoassa keväällä 2018.

Uutta Fragile-näytelmän pohjalta koostettua taidetyöpajakonseptia pilotoitiin yhteistyössä Nuorten Akatemian Mahis-ryhmien kanssa syksyllä 2018. Työpajan monipuolisia harjoitteita on mahdollista hyödyntää ja soveltaa nuorten ryhmien omien tarpeiden mukaan. Konsepti sai nuorilta ja heidän ohjaajiltaan hyvää palautetta ja taidetyöpajatoimintaa päätettiin laajentaa uusille paikkakunnille vuoden 2019 aikana.

Olympiakomitean kanssa tuotetun [Lapsen taakka](#) -kampanjan tavoitteena on herättää keskustelua siitä, onko maltillisenkaan alkoholinkäytön kuuluttava joka tilanteeseen, kuten lasten harrastuksiin. Kampanjan kohderyhmänä ovat harrastavien lasten vanhemmat ja valmentajat sekä aikuiset yleensä. Koskettava kampanja käynnistyi alkuvuonna 2018.

Selvästi hyvää työtä -ohjelma

Yhteistyön tavoitteena on herättää keskustelua alkoholihaitoista työelämässä ja tuottaa kumppanien kanssa uutta tietoa aiheesta. [Ohjelman](#) yhteistyökumppaneita ovat A-klinikkasäätiö, Ehyt ry, KELA, Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Työterveyslaitos ja Työturvallisuuskeskus.

Ohjelman merkittävimpiä toimia vuonna 2018 oli [Ei tippa, vaan tapa](#) -vastuullisuusseminaari, jossa pureuduttiin työelämän alkoholiongelmiin.

Alkon tuella tuotettu, A-klinikkasäätiön esimiehille tarkoitettu, Ota puheeksi päihdettyöpaikalla -esimiesvalmennus otettiin käyttöön. Verkkovalmennus herätti pilottiyrityksissä kiinnostusta ja sai hyvää palautetta työkalua testanneilta asiakkailta. Verkkovalmennuksen kehittäminen jatkuu myös vuonna 2019.

Ehyt ry viesti työelämän päihdeohjelmista ja [Numerot puhuvat](#) -raportista kolmessa alan keskeisessä messutapahtumassa, ja tuotti Alkon tuella myös uuden videon työpaikkojen päihdeohjelmien merkityksestä.

Alkoholi- ja terveystietä

Alko on osallistunut kolmena vuonna [kansainväliseen FASD-päivään](#) avaamalla myymälät teemapäivänä kello 9.09. Koska päivä osui tänä vuonna sunnuntaille, viestimme raskaudenaikaisen alkoholinkäytön vaaroista myymälälistein ja someviestinnällä. Kehitysvammaliitto toimii kampanjan yhteistyökumppanina.



Toistimme keväällä koulujen päättyessä ja jälleen syksyllä koulujen alkaessa alkoholinkäytön vähentämiseen liittyvän [Kieltäytymiskoulu-kampanjan](#). Kampanjan humoristiset videot levisivät jälleen erityisesti sosiaalisessa mediassa.

Ruoka- ja juomakulttuurin edistäminen

Ruoka- ja juomakulttuurin edistäminen on ollut olennainen osa alkolaista vastuullisuustyötä jo vuosikymmenten ajan. Sopivan juoman löytäminen eri tilanteisiin on tärkeä osa onnistunutta asiakaskokemusta. Vastuullisuuden näkökulmasta myös ruoan ja juoman nauttimiseen liittyvien tilanteiden ja tapojen merkitys on olennainen. Kannustamme yhdessä syömiseen, sosiaaliseen kanssakäymiseen ja toiset huomioonottavaan tapakulttuuriin. Arkirutiinit luovat välittämisen tunnetta. Ruoka- ja juomakulttuurin edistäminen on strategisesti tärkeä osa Alkon vastuullisuustyötä myös jatkossa.

Tuki alkoholitutkimukselle

Alko tukee myös tutkimusta ja opetusta. Pitkäaikaisin tuen saaja on Alkoholitutkimussäätiö sekä tutkimustuloksia ja päihdealan artikkeleja julkaiseva [Yhteiskuntapolitiikka-lehti](#).

Lahjoitus jaetaan stipendeinä vuosittain viidelle terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvän lopputyön tekijälle seuraavien kolmen vuoden ajan. Aloite sponsorointiin tuli asiakkaalta.

Vuonna 1950 perustettu [Alkoholitutkimussäätiö](#) edistää ja tukee sellaista tieteellistä tutkimusta, jonka kohteena on alkoholin käyttö yleensä tai alkoholi yksilön ja yhteiskunnan ongelmana. Alkoholitutkimussäätiön tukea saaneita väitöskirjoja julkaistiin vuoden 2018 aikana 4 (7). Vertaisarviointimenettelyn läpikäyneitä uusia artikkeleita ilmestyi kansainvälisissä julkaisusarjoissa 30 (24). Lisäksi ilmestyi 13 muuta julkaisua (10). Alkoholi- ja huume tutkimukseen jaettiin yhteensä 269 825 (279 820) euroa.

Yhteiskuntapolitiikka-lehdessä julkaistiin vuonna 2018 kaikkiaan 3 (6) vertaisarvioitua alkoholiaiheista tutkimusartikkeliä ja 1 (4) muuta pidempää analyysia. Artikkelit käsittelivät alkoholilakiuudistuksen vaikutuksia alkoholituotteiden markkinointiin sosiaalisessa mediassa, päihteiden sekakäytön sosiaalisia representaatioita Helsingin Sanomissa 1990–2016, sekä päihdeasiakkaiden tilannetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa Kaakkois-Suomen ja Lapin alueilla.

Alkon yhtiökokous päätti vuonna 2016 lahjoittaa yhteensä 360 000 euroa Helsingin yliopiston päihdelääketieteen tutkimukseen ja kehitykseen. Lääketieteen tohtori Kaarlo Simojoki aloitti lääketieteellisen tiedekunnan osa-aikaisena päihdelääketieteen työelämäprofessorina 1.7.2018. Tehtävä on viisivuotinen.

Alko päätti tukea kertaluontoisella summalla [Aalto-yliopiston Life Science Technologies -opiskelijoita](#). Lahjoitus jaetaan stipendeinä vuosittain viidelle terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvän lopputyön tekijälle seuraavien kolmen vuoden ajan. Aloite sponsorointiin tuli asiakkaalta.

Vuoden urheiluseura

Alko lahjoittaa vuosittain 10 000 euron [stipendin urheiluseuralle](#), joka edistää suomalaisten hyvinvointia liikunnan ja urheilun kautta. Valittavassa seurassa tehdään työtä sen eteen, että kaikki voivat harrastaa osaamistasostaan riippumatta, tulla hyväksytyiksi ja kokea onnistumisen iloa ja joukkuehenkeä. Stipendi jaetaan vuosittain järjestettävässä Urheilugaalassa Vuoden urheiluseuraksi valitulle seuralle. Vuoden 2018 urheiluseuraksi valittiin [Helsingin Uimarit](#).

Vuoden poliisi

Poliisilla on keskeinen rooli järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisessä sekä rikosten ehkäisemisessä. Alko haluaa osoittaa arvostusta poliisin tärkeälle työlle Vuoden poliisi -yhteistyön kautta. Alko on yksi pitkäaikaisimmista Vuoden poliisi -kunniamaininnan yhteistyökumppaneista. Keskusrikospoliisin UHKAT-toiminnon päivittäisjohtaja rikoskomisario Santeri Sivonen valittiin [Vuoden poliisiksi 2018](#).

Lydia-mobiilisovellukselle Vuoden raittiusteko -tunnustus

Alko julkaisi loppukesästä 2018 lasisesta lapsuudesta kertovan [Lydia-pelin](#) mobiiliversiona. Peli kuvaa koskettavalla tavalla lapsen elämää alkoholistiperheessä. Raittiuden Ystävät ry palkitsi Alkon julkaiseman Lydia-pelin mobiiliversion [vuoden 2018 raittiustekona](#).

Yhtiön perustehtävän johtaminen

Alkon laissa määritelty perustehtävä on alkoholijuomien vähittäismyynti niin, että otamme huomioon myymiemme tuotteiden haittavaikutukset. Toimintamme ja yli 5,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien vähittäismyyntin yksinmyyntioikeus perustuvat sosiaali- ja terveystieteisiin tavoitteisiin. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Alkon omistajaohjauksesta ja valvonnasta Alkolle laissa määritellyn erityistehtävänsä vuoksi.

Alkon hallintoneuvosto vahvistaa alkoholiyhtiölle alkoholilain 1 §:ssä tarkoitettujen haittojen vähentämistä koskevan toimintasuunnitelman kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto antaa myös vuosittain kertomuksen sosiaali- ja terveysministeriölle toimenpiteistä, joilla yhtiö on pyrkinyt vähentämään haittoja.

Vastuullisuuden ohjausryhmä käsittelee yhtiön vastuullisuusasioita koskevat kehitysprojektit ja -toimenpiteet. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii viestintäjohtaja, joka raportoi tehdyistä toimenpiteistä ja tavoitteiden saavuttamisesta yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle.

Hallituksen alkoholipoliittinen valiokunta valmistelee hallitukselle esiteltävät alkoholipoliittisen vastuullisuuden asiat. Operatiivisesta johtamisesta, myös vastuullisuusasioissa, vastaa kunkin liiketoimintayksikön ja tukitoiminnon vetäjä.

Alko arvioi alkoholihaittojen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteidensä tuloksia vuosittain puolueettoman tahon laatiman vaikuttavuusarvion avulla.

Valitusmekanismit

Henkilökunta voi antaa haittojen ehkäisyyn liittyvää palautetta ja esittää kysymyksiä paitsi omassa yksikössään myös suoraan ylimmälle johdolle Alkon sisäisen intranetin ja Yammer-kanavan kautta. Asiakkaat ja muut sidosryhmät voivat ottaa yhteyttä Alkon asiakaspalveluun myös alkoholihaittoihin ja myyntityövalvontaan liittyvissä kysymyksissä, puhelimitse, sähköpostitse ja chatissa.



VASTUULLINEN ASIAKASPALVELU JA TUOTTEET

Vuosi 2018 oli Alkossa, kuten aiemminkin, jatkuvan asiakaskokemuksen ja -palvelun kehittämisen vuosi. Vuoden teemana korostui perusasioiden vahvistaminen, jotta varmistamme tasalaatuisen ja jokaisen asiakkaan huomioivan kokemuksen.

Miksi tämä on meille tärkeää?

”Vastuullisuus on tärkeä osa työntekijöiden perehdyttämistä ja koulutusta.”

Alkon strategisena tavoitteena on olla Suomen paras palveluyritys ja suunnannäyttäjä parhaan asiakaskokemuksen tarjoamisessa. Paras asiakaskokemus on myös kaikkea Alkon tekemistä ja henkilöstön palkitsemista ohjaava mittari. Ikäraja-, päihetymys- ja välitystarkistukset ovat erottamaton osa laadukasta ja vastuullista asiakaspalvelutyötä. Vastuullisuus näkyy myös vahvasti Alkon tuotevalikoimassa – haluamme tarjota asiakkaille laajan valikoiman vastuullisesti tuotettuja, ympäristöystävällisiä ja laadukkaita tuotteita, sekä varmistaa tuotteiden jäljitettävyyden hankintaketjussa.

”Asiakaskokemus ja siihen liittyvät vastuulliset toimintatavat ovat työni keskipisteessä. Vastuullinen asiakaspalvelu sekä myynninvalvonnan tavoitteet ja mittarit ovat aina mukana myymäläryhmien esimiesten kanssa käydyissä keskusteluissa. Vastuullisuus on myös tärkeä osa uusien työntekijöiden perehdyttämistä ja koulutusta.

Myymälän valikoiman monipuolisuus ja kattavuus ovat hyvän asiakaskokemuksen kulmakiviä. Vastuullisesti tuotetut tuotteet ovat valikoiman erottamaton osa. Kaiken johtamisen ja kehittämisen ajurina on asiakas: miten juuri tässä myymälässä ja näiden asiakkaiden kanssa toimimme niin, että saavutamme asiakkaiden arvostuksen.

Onnistuminen mitataan jokaisessa asiakaskohtaamisessa, joten oppiminen on

Kimmo Mäkelä
Aluepäällikkö

Alko haluaa tarjota parasta palvelua asiakkailleen. Länsi-Suomen aluepäällikkönä Kimmo vastaa oman alueensa asiakaspalvelusta ja siihen liittyvistä vastuullisista toimintatavoista.

jatkuvaa. Haluamme saavuttaa positiivisen kierteen, jossa onnistuminen ruokkii onnistumista, mikä puolestaan tuottaa uusia onnistumisia”, kertoo Länsi-Suomen aluepäällikkö Kimmo Mäkelä.

Mihin olemme menossa?

Alkossa asiakaskokemusta johdetaan ja kehitetään osa-alueittain, mutta kuitenkin niin, että kokonaisuus on asiakkaalle sujuva, inspiroiva ja yhtenäinen asiointitavasta riippumatta.

Asiakaskokemuksen peruspilarin muodostavat:

- kohtaamiset myymälässä, puhelimessa tai vaikkapa chatissa
- yli 8500 tuotteen valikoima
- sujuva asiointi ja myymäläverkosto, joka ulottuu Suomen joka kolkkaan

Myymäläverkostoa täydentää verkkokauppa, jonka kautta asiakkaan on mahdollista saada koko Alkon valikoima mihin tahansa myymälään tai noutopisteeseen. Vuonna 2018 vahvistimme monikanavaisuutta tarjoamalla asiakkaalle mahdollisuuden verkkokauppatilauksen tekemiseen myymälässä. Tämä tarkoittaa, että teemme tilauksen asiakkaan puolesta.

VASTUULLINEN ALKOHOLINMYynti

Vastuullinen alkoholinmyynti on Alkon perustehtävä ja Alkon asiakaspalvelun perusta. Alkossa asiakaspalvelijan osaamisen ytimessä on vastata siitä, että alkoholia ei myydä tai välitetä alaikäisille tai päihtyneille.

Seuraamme myymälöiden myynninvalvonnan toteutumista kahdella tapaa: omilla kassarekisteröinneillä sekä ulkopuolisen tahon tekemillä mystery shopping -tutkimuksilla. Alkon vastuullisuuden ohjausryhmä asettaa vuosittain tavoitteet myymälöiden ja noutopisteiden testiasiointien onnistumiselle. Vuonna 2018 yhtiötason tavoite oli 93 prosenttia ja huipputavoite 96 prosenttia. Tavoitteena oli tehdä neljä mysteeriasiointia jokaiseen myymälään sekä yksi kaikkiin noutopisteisiin. Tuloksia seurataan alueittain, myymälöittäin sekä myyjätasolla. Myyjäkohtaisia rekisteröin-

tejä seurataan säännöllisesti. Seurannan tavoitteena on tasalaatuinen ja luotettava myynninvalvonta kaikissa myymälöissä. Rekisteröintien tuloksia seurataan jatkuvasti, ja ne ohjaavat toimintaa asiakaspalvelussa.

Noutopisteet muodostavat yhdessä myymälöiden kanssa Alkon palveluverkoston. Noutopiste on paikkakunnalla toimiva palveluyritys, joka luovuttaa Alkon puolesta asiakkaalle tämän verkkokaupasta tilaamat alkoholijuomat. Tulevan noutopisteyrittäjän alkoholiin liittyviä asenteita ja valmiuksia kartoitetaan jo hakemusvaiheessa, ja uuden yhteistyökumppanin perehdytyksessä myynninvalvonnan ohjeistus nousee keskeiseen rooliin. Uuden alkoholilain myötä myös jokaiseen noutopisteeseen on laadittava omavalvontasuunnitelma.

MYNNINVALVONNAN KAMPANJAT

Tuemme ikärajavälön hoitamista myymälöissä ja noutopisteissä asiakasviestinnällä, erityisesti keväällä koulujen päättyessä sekä syksyllä lukuvuoden käynnistyessä. Hyvää palautetta saanutta Kieltäytymiskoulu-kampanjaa päätettiin jatkaa myös vuonna 2018. Kampanjan lisäksi päätettiin tuottaa koulutusmateriaalia haastavien asiakaspalvelutilanteiden tueksi. Alkon Asiointikieltosopimuksen tehokkaampi hyödyntäminen otettiin myös vuoden 2018 tavoitteeksi.

Mitä olemme tehneet?

Uudistimme vuonna 2018 kolmiportaisen kohtaamismallimme, jolla tarkoitetaan niitä tavoitteita, joita asetamme jokaiseen asiakaskohtaamiseen. Kohtaamismallin ensimmäisessä vaiheessa sitouduimme siihen, että huomaamme kaikki asiakkaat yhtä arvokkaina. Kiinnitimme huomiota myös myymälän siisteyteen ja selkeyteen.

Kohtaamismallin toinen vaihe korostaa yksilöllistä palvelua. Alkolaista asiantuntemusta on kartoittaa ja tunnistaa, miten asiakas toivoo häntä palveltavan. Kun yksi arvostaa nopeaa ja tehokasta palvelua tuttujen tuotteiden äärellä, toivoo toinen vaikkapa uutuuksien ja erikoisuuksien esittelyä. Asiakaspalvelijan tehtävänä on soveltaa asiantuntemustaan erilaisissa tilanteissa ja olla hetken mukana asiakkaan arjessa ja juhlassa. Kohtaamismallin kolmannessa osassa vahvistetaan asiakkaan valintaa huomioimalla vastuullisuusnäkökulma myös tuotteiden suosittelussa. Va-

Tavoitteenamme on, että asiakaskokemus on sujuva, inspiroiva ja yhtenäinen asiointitavasta riippumatta.

Jokaisessa Alkon myymäläryhmässä toimii mestareiden parivaljakko, palvelu- ja valikoimamestari. ➤



likoimamme on laaja, ja verkkokaupan myötä jokaiseen myymälään on saatavilla yli 8 000 tuotteen valikoima. Haluamme auttaa asiakasta ja tuottaa hänelle tunteen siitä, että hän on tehnyt parhaan valinnan.

Jokaisessa Alkon myymäläryhmässä toimii mestareiden parivaljakko, palvelu- ja valikoimamestari. Mestaritoiminta-malli vakiintui vuoden 2018 aikana.

Oman työnsä ohessa mestarina toimiva myyjä varmistaa, että:

- jokaisessa myymälässä kuunnellaan ja seurataan tarkalla korvalla asiakkaan palautteita ja toiveita
- valikoima vastaa paikallisia tarpeita
- tilat ja esillepanot ovat kunnossa ja että tiimissä tsemputaan toisia yhä parempaan asiakaspalveluun.

Alkolaista tuoteosaamista vahvistettiin vuoden aikana ajankohtaisin sesonkikoulutuksin sekä syvemmälle sukeltavin jatkotason koulutuksin. Ruokailmiöistä korostuivat hyönteisruoat, kuohuviinit sekä erityisesti ruuan ja juoman vastuullinen

yhdistäminen. Koulutusten teemoja olivat mm. Australian viinit, uudet kuohuvii-nien makutyypit, Chilen viinit ja ajankohtaiset viskitrendit. Näihin sesonkikoulutuk-siin osallistui 75 prosenttia Alkon myymälähenkilökunnasta. Palvelumestareiden koulutuksissa syvennyttiin mm. asiakaspalvelukulttuuriin ja omien vahvuuksien tunnistamiseen. Kaikkiaan alkolaisten palvelu- ja tuoteosaamista kehitettiin keski-määräisesti 5 työpäivän verran vuodessa. Loppuvuodesta otimme käyttöön palve-lun, jonka avulla myyjä voi tehdä Alkon verkkokauppatilauksen asiakkaan puolesta myymälässä.

PALKITTUA ASIAKASPALVELUOSAAMISTA

Panostuksemme asiakaskokemuksen kehittämiseen näkyivät myös asiakastutki-musten tuloksissa. Taloustutkimuksen toteuttamassa kansallisessa asiakaspalau-tetutkimuksessa Alko säilytti ykkösasemansa kaupan alalla. Mittaamme myös itse asiakkaidemme kokemuksia Alkon palvelusta. Tulosten perusteella asiakkaiden kokemus vahvistui sekä myymälöissä että Alkon verkkokaupassa.

Käynnistimme vuonna 2018 uuden Neuvonantajat-konseptin, jonka tavoitteena on osallistaa asiakkaita Alkon kehittämiseen. Järjestimme kolme Neuvonantajat-ti-laisuutta, joihin kutsuimme asiakkaita kertomaan valikoimaa ja digitaalisia palveluja koskevia toiveitaan Alkolle.

Helsingin kaupungin Pakka-ohjausryhmä [palkitsi toukokuussa 2018 Alkon Munkkivuoren myymälän vastuullisesta myynnistä](#). Alkon Munkkivuoren myymälä oli yksi ostokokeissa puhtaat paperit saaneista myyntipisteistä.

Kuopion kaupungin turvallisuustyöryhmä myönsi puolestaan marraskuussa 2018 vuosittaisen [Turvallisuustekopalkinnon Kuopion Alkon myyjille](#). Palkinnon perus-teluissa Alkon myyjä kiitettiin aktiivisesta myynninvalvonnasta ja yhteistyöstä eri tahojen kanssa häiriöiden välttämiseksi.

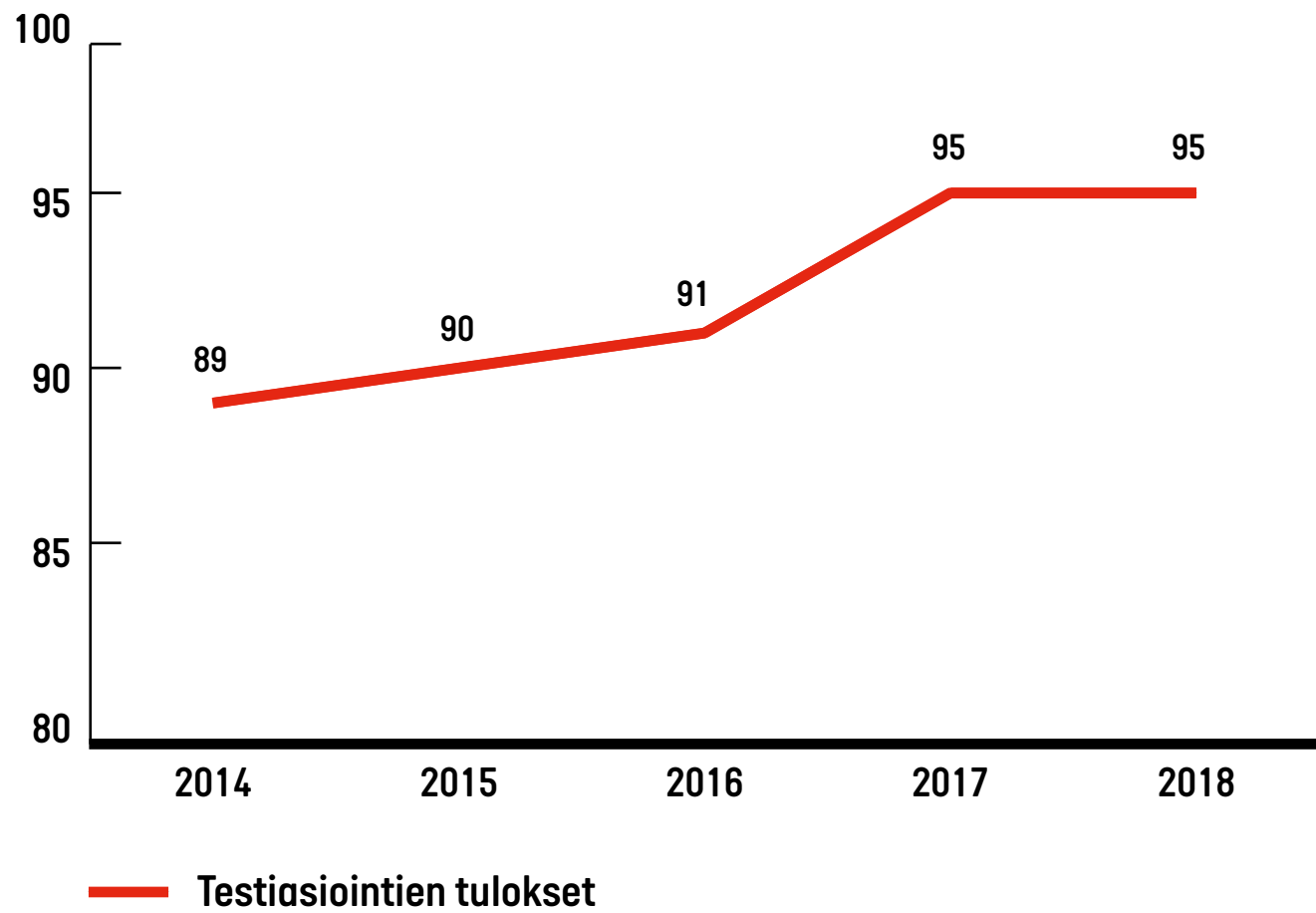
VASTUULLISET MYYNTIKÄYTÄNNÖT

Alkoholijuomien myynninvalvonnasta säädetään alkoholilaissa. Myynninvalvonta tarkoittaa niitä toimia, joilla Alkon henkilökunta varmistaa, että juomia ei myydä ala-ikäisille, selvästi päihtyneille eikä välitykseen. Alkon omavalvontasäännöt perustu-vat alkoholilakiin ja -asetukseen sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviras-to Valviran antamiin omavalvontaohjeisiin.

VASTUULLINEN ASIAKASPALVELU

	2014	2015	2016	2017	2018
Ikärajatarkastukset (milj. kpl.)	3,60	3,7	3,8	4,6	4,6
Päihtymysepäilytarkastukset (tuhatta kpl.)	660	634	635	670	577
Välitysepäilytarkastukset (tuhatta kpl.)	360	311	345	395	359

MYSTERY SHOPPING -IKÄRAJATARKISTUSTEN TULOKSET



Myynninvalvonta on osa alkolaista perehdytystä ja koulutusta. Uudet työntekijät perehdytetään ikäraja-, päihtymys- ja välittämisepäilyvalvontaan. Jokainen alkolainen suorittaa Myynninvalvonnan passin, myös pidemmän poissaolon jälkeen. Henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti vastuullisuusasioihin. Vuonna 2018 julkaistussa uudessa vastuullisuuskoulutuksessa käsiteltiin myös asiakaspalvelun vastuullisuuteen liittyviä teemoja. Koulutusten lisäksi käytännön työssä oppiminen on tärkeää: osaaminen kehittyy vähitellen kertyvän kokemuksen kautta.

Alkon myymälöissä ikärajan tarkastukset, kuten muutkin myynninvalvontatoimet, kirjataan kassajärjestelmään. Tuloksia seurataan alueittain, myymälöittäin sekä myyjätasolla. Myyjäkohtaisia rekisteröintejä seurataan säännöllisesti. Seurannan tavoitteena on tasalaatuinen ja luotettava myynninvalvonta kaikissa myymälöissä.

Vuonna 2018 ikärajoja tarkistettiin 4,6 (4,6) miljoonaa kertaa, välittämisepäilytarkistuksia tehtiin yli 359 (390) tuhatta ja päihtymysepäilytarkistuksia 577 (670) tuhatta kertaa.

Aluepäälliköt laativat yhteistyössä vuoden 2019 tavoitteet perustuen edellisvuoden toteutumisiin. Ikärajatarkistusten määrää ei ole tarkoitus merkittävästi kasvattaa, eli vuoden 2019 tavoitteet noudattelevat edellisvuoden toteutumia ottaen huomioon samankaltaisten myymälöiden yhtenevät tavoitetasot. Vuonna 2019 myyjäkohtainen seuranta muuttuu siten, että jatkossa myyjän oman kantamyymälän lisäksi tuloksiin lasketaan mukaan myös hänen muissa myymälöissään tekemät myynninvalvonnan rekisteröinnit.

Seuraamme onnistumistamme iän tarkistamisessa myös mystery shopping -menetelmällä, jossa täysi-ikäiset testiasiakkaat asioivat myymälässä. Vuonna 2018 tehtiin neljä tällaista asiointia jokaiseen myymälään eli yhteensä 1436 asiointia. Jokaiseen noutopisteeseen tehtiin yksi eli yhteensä 64 asiointia.

Myymälöiden vuoden 2018 mystery shopping -tavoite, 93 prosenttia, ylittyi. Asioidista 95 (95) prosentilta ikä tarkistettiin, viideltä prosentilta sitä ei tarkistettu. Noutopisteiden tulos jäi myymälöitä matalammaksi, 86,2 (90) prosenttiin.

Uuden alkoholilain myötä kaikkien myymälöiden omavalvontasuunnitelmat uudistettiin vuonna 2018, ja uudet suunnitelmat käsiteltiin koko henkilökunnan kanssa myymälöiden omissa tiimipalavereissa.

**Jokainen
alkolainen suorittaa
Myynninvalvonnan
passin.**

Tukea myynninvalvonnan haasteisiin

Alkoholin välittämisen teemaan keskittyvä [Kieltäytymiskoulu-kampanja](#) sai jälleen runsaasti näkyvyyttä mediassa humoristisilla videoillaan.

Jatkoimme vuonna 2018 uusien apuvälineiden kehittämistä myymälätyön haasteellisiin tilanteisiin. Erityistä palvelua vaativien asiakkaiden kohtaamisen tueksi tuotettiin uutta koulutusmateriaalia. Koko henkilöstölle suunnatussa uudessa vastuullisuuden verkkokoulutuksessa annettiin lisätietoa myös niihin tilanteisiin, joissa asiakas kaipaa apua ja tukea oman tai läheisensä haitallisen alkoholinkäytön hallintaan. Jatkamme myös vuonna 2019 uusien apuvälineiden kehittämistyötä.

Asiointikieltosopimus rajoittaa juomaostoja

Oman tai läheisen ongelmallisen alkoholinkäytön tueksi on mahdollista laatia asiointikieltosopimus Alkon myymälässä. Asiointikieltosopimuksella tarkoitetaan vapaaehtoista sopimusta, jonka avulla rajoitetaan asiakkaan alkoholijuomien ostoa yhdestä tai useammasta Alkon myymälästä. Aloite sopimuksen laatimiseksi voi tulla asiakkaalta itseltään tai hänen läheiseltään. Asiointikieltosopimukset ovat aina määräaikaaisia, enintään 12 kk:n mittaisia.

Vuonna 2018 tehtiin yhteensä 13 (24) asiointikieltosopimusta, joista edunvalvojan kanssa 3 sopimusta. Yhtä sopimusta lukuun ottamatta kaikki sopimukset olivat ns. täyskieltöjä. Yhdessä sopimuksessa asiakkaalle sovittiin myytävän ainoastaan mietoja juomia.

Sopimuksista yhdeksän oli 12 kuukauden ja neljä puolen vuoden mittaisia. Sopimuksista kymmenen tehtiin maaseututaajamissa ja kolme kaupungeissa.

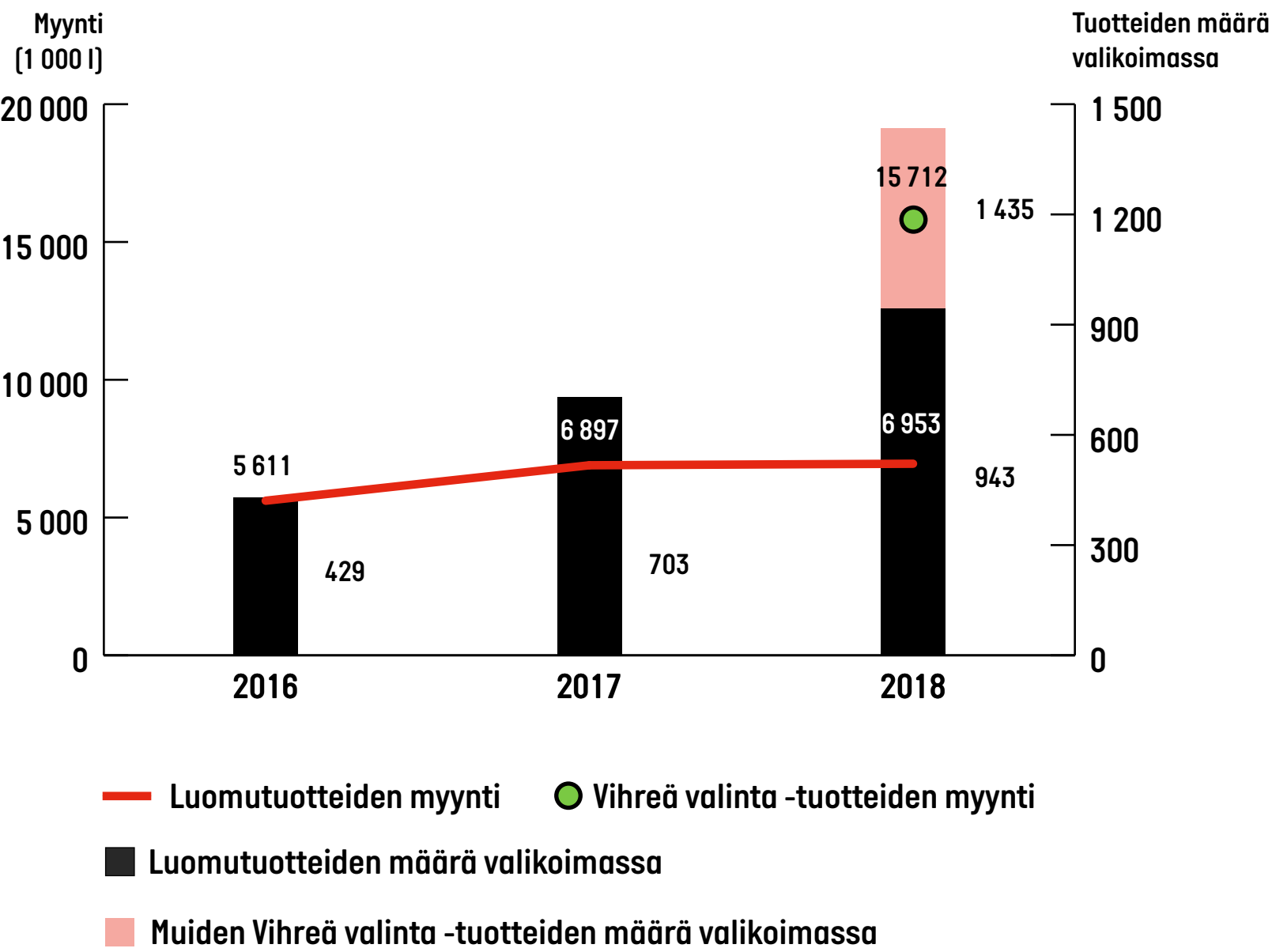
JUOMAVALIKOIMAN VASTUULLISUUS

Alko tekee yhteistyötä tavarantoimittajien, tuottajien ja järjestöjen kanssa sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun tietoisuuden lisäämiseksi ja koko toimitusketjun vastuullisuuden edistämiseksi. Tavoitteenamme on tarjota asiakkaille laaja valikoima vastuullisesti tuotettuja, laadukkaita tuotteita ja varmistaa tuotteiden jäljitettävyyden hankintaketjussa. Tämän lisäksi tarjoamme asiakkaillemme tiedostavan alkoholinkäytön tuotteita; matala-alkoholisia juomia, tuotteita pienissä pakkauksissa ja alkoholittomia juomia. Toimintaa ohjaa halu toimia esimerkillisenä alkoholijuomamyyjänä. Vuonna 2018 vastuullisuus nousi valikoimastrategiassa aikaisempaa merkittävämpään rooliin.

Teimme työtä [tavarantoimittajien sitouttamiseksi](#) Alkon strategiaan viestinnän ja työpajojen avulla.

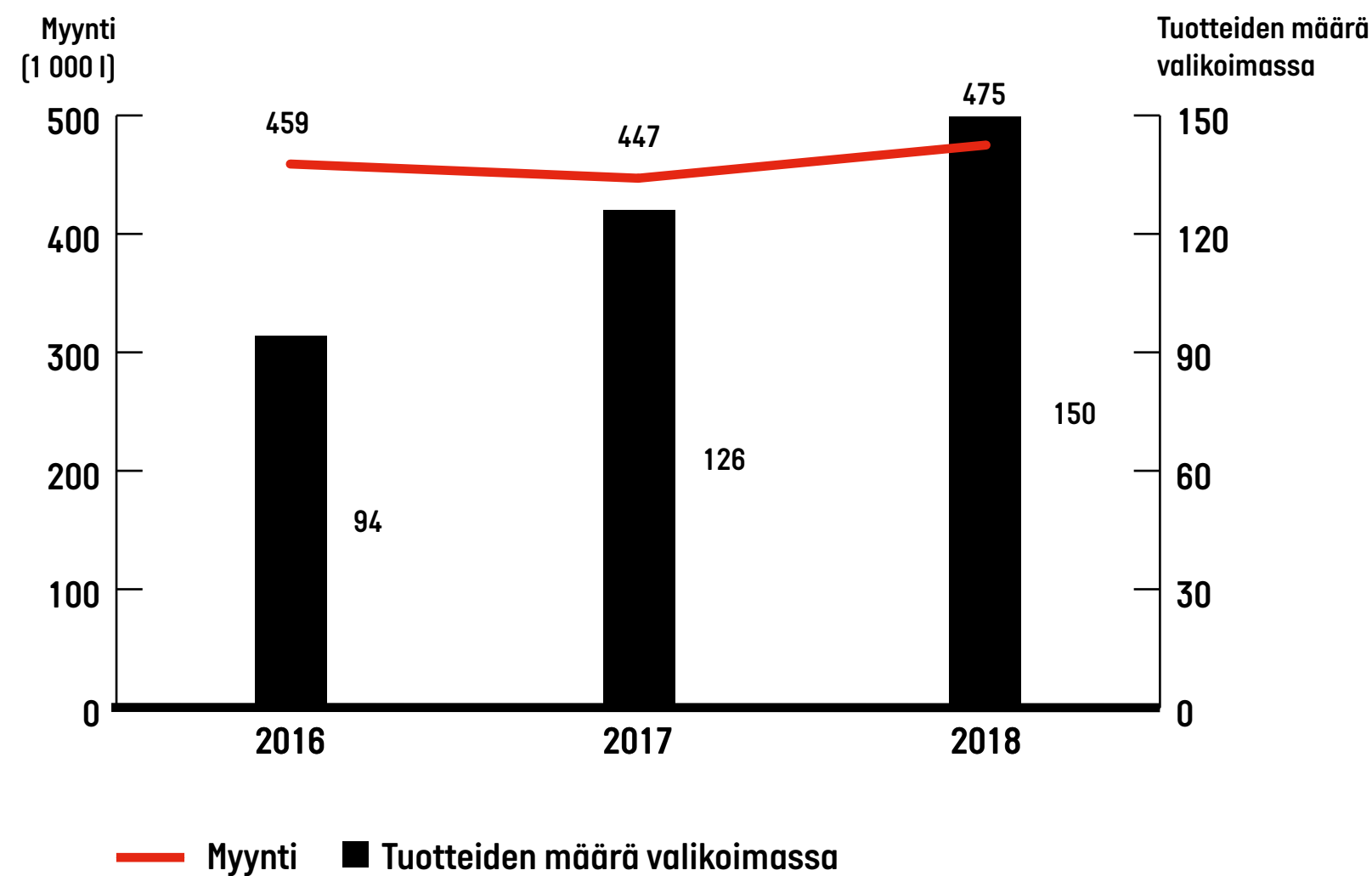
Alko uskoo, että vastuullisuuden merkitys kuluttajien juomavalinnoissa tulee kasvamaan voimakkaasti tulevaisuudessa. Vuonna 2018 tehdyn tutkimuksen mukaan vastuullisuudella oli 91 prosentille Alkon asiakkaista jo jollain tasolla merkitystä ostopäätöstä tehtäessä. Vastuullisuus tuotevalintoja tehtäessä kiinnostaa lähes 50 prosenttia asiakkaista. (Lähde: Alkon valikoimatyytyväisyystutkimus, Dagmar Drive, syyskuu 2018.)

LUOMU- JA VIHREÄ VALINTA -TUOTTEET, MYNNINKEHITYS JA LUKUMÄÄRÄ



Vihreä valinta -tuotetiedot raportoidaan vuodelta 2018 ensimmäistä kertaa. Vihreä valinta sisältää luomu- ja biodynaamiset tuotteet, alkuviniit, vegaaniset tuotteet, paikallisen kestävän kehityksen sertifiointin saaneet viinit sekä kevyempään lasipulloon pakatut viinit.

ALKOHOLITTOMAT TUOTTEET, MYNNINKEHITYS JA LUKUMÄÄRÄ

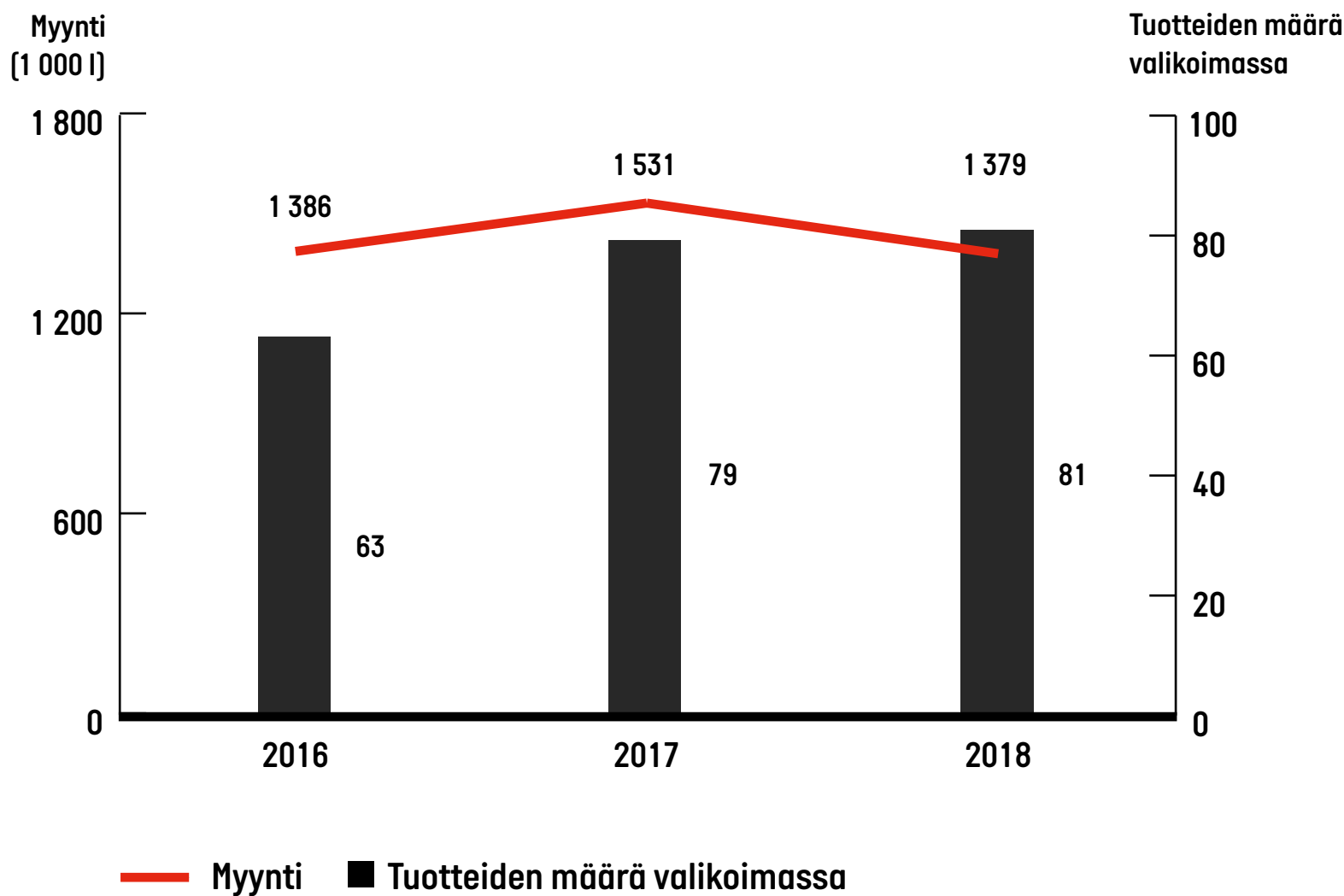


Vastuullisten tuotteiden kysyntä jatkoi kasvuaan Alkossa. Esimerkiksi vuonna 2018 Alkon lanseeraamat Vihreä valinta -tuotteet kiinnostivat asiakkaita. Tuotteiden myynti oli 15,7 miljoonaa litraa ja niiden kokonaisvalikoima lähes 1 900 tuotetta.

Alkoholittomien tuotteiden valikoimassa oli 150 tuotetta, matala-alkoholisia oli 213 tuotetta ja pienten pakkausten valikoima oli 399 tuotetta. Näiden tuotteiden myynti oli vuonna 2018 yhteensä 3 837 070 litraa.

Huomioitavaa on myös, että luomutuotteiden myynti kasvoi yhdeksän prosenttia. Alkon valikoimissa oli vuonna 2018 yhteensä 943 luomutuotetta. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 34 prosenttia. Vastuullisten tuotteiden valikoiman kasvattamisen lisäksi Alko käynnisti myös tuotehaut vuodelle 2019 tavoitteenaan hakea valikoimaan uuden tyyliä, vastuullisesti tuotettuja juomapakkauksia. Lisäksi vastuullisuuden merkitystä vahvistettiin entisestään tuotteiden valintaprosessissa.

EETTISET TUOTTEET, MYNNINKEHITYS JA LUKUMÄÄRÄ



Vuonna 2018, osana ruoka-juomakulttuurin kehittämistä, Alko toi myyntiin erikoiserät. Erikoiserissä valikoimaan tuodaan maailmanluokan huipputuotteita ja kohtuuhintaisia laatujuomia. Arkadian myymälän 500 oluen valikoima ja asiantunteva palvelu vakuuttivat Kohtuullisen Hutikan Pyhän Veljeskunnan antamaan myymälälle ”Kohtuullisen Mainio Olutkauppa” -kunniakirjan.

Alkon tavoitteena on varmistaa tuotteiden korkea laatu ja turvallisuus. Tämä toteutettiin käytännössä Alkon laadunvalvontaohjelman ja alkoholilaboratorion (ACL) työn kautta. Laadunvalvonnassa toteutettiin yhteensä yli 10 000 tuotteelle aistinvarainen tuotearviointi. Asiakkaiden tuotepalautusmäärät vähenivät edellisestä vuodesta 15 prosenttia vuoden 2018 aikana. Alkon laboratorio toteutti yhteensä 2 519 juoma-analyysia Alkon tuotteille ja lisäksi yli 1 500 muille alan toimijoille.

INNOSTAVA JA ONNISTUVA TYÖYHTEISÖ

Henkilöstö on avainasemassa asiakaskokemuksen tuottamisessa. Osaava ja työstään innostunut henkilöstö tarjoaa vastuullista maailmanluokan palvelua kaikissa kanavissa.

Miksi tämä on meille tärkeää?

Jaana Lokka-Palomäki
Valmennuspäällikkö

Henkilöstön valmennus on tärkeä tapa vaikuttaa innostumiseen ja onnistumiseen työssä. Jaana varmistaa työllään, että Alko voi jatkossakin olla ylpeä henkilöstönsä osaamisesta.

Henkilöstömme on niin maailmanluokan asiakaskokemuksen kuin Alkon menestymisen kannalta keskiössä. Työntekijöidemme hyvinvointi ja viihtyminen työssään on meille ensiarvoisen tärkeää ja sillä mahdollistamme asiantuntevan, osaavan ja huomaavaisen palvelun asiakkaillemme.

Henkilöstömme merkitys näkyy vahvasti myös loppuvuodesta päivitetyssä strategiassamme. Alkavalla kolmen vuoden strategiakaudella strategisena tavoitteenamme on tarjota henkilöstöllemme innostumisen ja onnistumisen mahdollisuuksia ja kokemuksia sekä olla halutuin työnantaja palvelusektorilla. Seuraamme säännöllisesti henkilöstökokemustamme kahdesta kolmeen kertaa vuodessa toteutettavalla henkilöstökyselyllä. Kyselyn tuloksena saamme arvokasta tietoa henkilöstömme mielenkiinnosta ja kokemuksista hyvin laaja-alaisesti liittyen yhteistyöhön, työhyvinvointiin, oppimismahdollisuuksiin, oman osaamisen hyödyntämiseen työssä, tiedonkulkuun, tiimityöhön sekä esimiestyöhön. Tämän kyselyn pohjalta tärkein henkilöstökokemuksen kokonaisuudesta kertova mittarimme on **innostusindeksi**.

”Henkilöstön osaaminen on Alkossa ylpeyden asia ja siihen halutaan panostaa paljon. Alkolainen osaaminen on vahvaa ja monipuolista tuotetuntemusta, osaamisen jakamista ja huipputason asiakaspalvelua. Osaamisen merkittävä rooli näkyy myös siinä, että myyjien palkkausjärjestelmä on osaamisperusteinen ja alkolaisten osaa-

**”Alkolainen
osaaminen on vahvaa
tuotetuntemusta,
osaamisen jakamista
ja huipputason
asiakaspalvelua.”**



mista on kehitetty viimeiset neljä vuotta 4–5 koulutuspäivää vuodessa. Suurin osa koulutuksista toteutetaan yhtiön omien kouluttajien voimin. Uskomme, että vahva osaaminen ja hyvä fiilis työyhteisössä ja innostunut asenne asiakaspalveluun näkyvät asiakastyytyväisyytenä”, kertoo Jaana Lokka-Palomäki, valmennuspäällikkö Alkosta.

Mihin olemme menossa?

Alkossa on käytössä henkilöstön osaamisen kehittämisen ja johtamisen malli, jossa myyjien osaamista kuvaavilla osaamisportaita, omaehtoisella osaamisen kehittämisellä ja oman osaamisen tunnistamisella sekä jakamisella on suuri merkitys.

Henkilöstön koulutuksessa ja kehittymisessä keskitytään pitkälti niin uusien kuin jo pitempään talossa olleiden palvelu- ja tuoteosaamisen kehittymiseen. Varmistamme eri keinoin ja aktiivisesti vahvan valikoimaymmärryksen ja tuoteosaamisen. Lisäksi kehitämme palveluosaamista ja myymäläosaamista muodollisissa koulutuksissa sekä verkko-opintoina ja säännöllisesti uusittavina passeina, esimerkiksi myynninvalvonnan ja vastuullisuusasioiden osalta. Haluamme tarjota myyjillemme mahdollisuuksia kehittyä myös erilaisten oman päätyön ohessa tehtävien roolien kautta, esimerkiksi myymälässä työskentelevä myyjä voi toimia myymälätyön ohessa kouluttajana tai asiakaspalvelukeskuksessa asiantuntijana.

Alkossa osaamisen kehittämisessä pidämme tärkeänä, että oppimista sekä kehittymistä työssä tapahtuu eri keinoin. Käytämme niin sanottua 70/20/10 -mallia, jossa 70 prosenttia oppimisesta tapahtuu työtä tekemällä, työn arjessa, 20 prosenttia yhteisöllisesti ja 10 prosenttia muodollisten koulutusten keinoin. Tavoitteenamme on kuitenkin toteuttaa koulutustapahtumat siten, että niissä on aina osallistavia tapoja oppia, mikä tukee opitun jakamista muille alkolaisille.

Osaamisen kehittämisen työkaluina käytämme mm. HR-järjestelmän koulutusympäristöä, Yammerin keskusteluryhmiä sekä omaa tuotetiedon keräävää Makupankki-alustaamme.

Alkon strategisia tavoitteita tuetaan myös varmistamalla henkilöstön työhyvinvointi ja turvallisuus. Tavoitteiksi on asetettu henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tukeminen, aktiivinen työkykyjohtaminen sekä tapaturmien, sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyden ennaltaehkäisy.

Mitä olemme tehneet?

HENKILÖSTÖN RAKENNE

Alkon 2017 myymäläorganisaation rakenneuudistusta seuraava toimintamallien uudistaminen ja kehittäminen on jatkunut vuoden 2018 aikana. Henkilöstötarpeita on pyritty määrittelemään liiketoimintalähtöisesti uudella tavalla niin, että voimme tarjota entistä houkuttelevampia sekä erilaisiin työntekijöiden tarpeisiin sopivia, mahdollisimman joustavia työnteon malleja.

HENKILÖSTÖ LUKUINA

	2016	2017	2018
Innostusindeksi	4,09	4,08	3,99
Punaisten tiimien määrä (identtiset vs. ed. vuosi)	6	2	3
Omaehtoinen vaihtuvuus	8,72 %	10,10 %	19 %*
Sairauspoissaolot yhteensä	4,33 %	4,61 %	4,68 %
Työtapaturmat	113	111	83
Työkyvyttömyyseläkkeiden lkm	2	6	8
Maksuluokka ja ennuste seuraaville 2 vuodelle	5	3; E2	2; E6
Eläköitymisikä (vanhuuseläke)	61	60,7	61,6
Eläkkeelle jääneet	53	24	47
Sesonkikoulutusten osallistumisaste	79 %	75,20 %	75,5 %
Lisätyövuorojen täyttöaste	72 %	76 %	71,1 %
Henkilömäärä/Esimiesten lkm (myymälät)			
- kaikki	-	17,5	18,8
- vakituiset	8,8	12,8	15,3

* Laskentakaava vaihtunut 2018. Vertailukelpoinen luku vuodelta 2017 on ollut 14 %.

**Haluamme
tarjota entistä
houkuttelevampia,
erilaisiin tarpeisiin
sopivia ja
mahdollisimman
joustavia työnteon
malleja.**

	2015	2016	2017	2018
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	2 525	2 655	2 646	2 690
Henkilötyövuotta	1 821	1 856	1 870	1 924
Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa vuoden lopussa	2 108	2 057	2 037	2 216
Henkilöstömäärä keskimäärin vuoden aikana	2 415	2 385	2 401	2 452
Määräaikaisia palkkauksia			757	740

Vuonna 2018 otettiin käyttöön myös myymäläryhmien uusi niin kutsuttu positio-rakenne ja vähimmäistyöajantarkastelumalli, joka on vahvasti linkissä henkilöstön osaamiseen. Tällä pystytään varmistamaan entistä paremmin, että jokaisessa myymäläryhmässä on oikea määrä osaavaa henkilökuntaa palvelemaan kaikkia asiakkaita ja varmistamassa Alkon loistavan asiakaspalvelun.

Henkilömäärässä ei ole tapahtunut suurta muutosta edellisvuoteen. Se kasvoi keskimäärin 2,1 (0,67) prosenttia vuoden 2018 aikana.

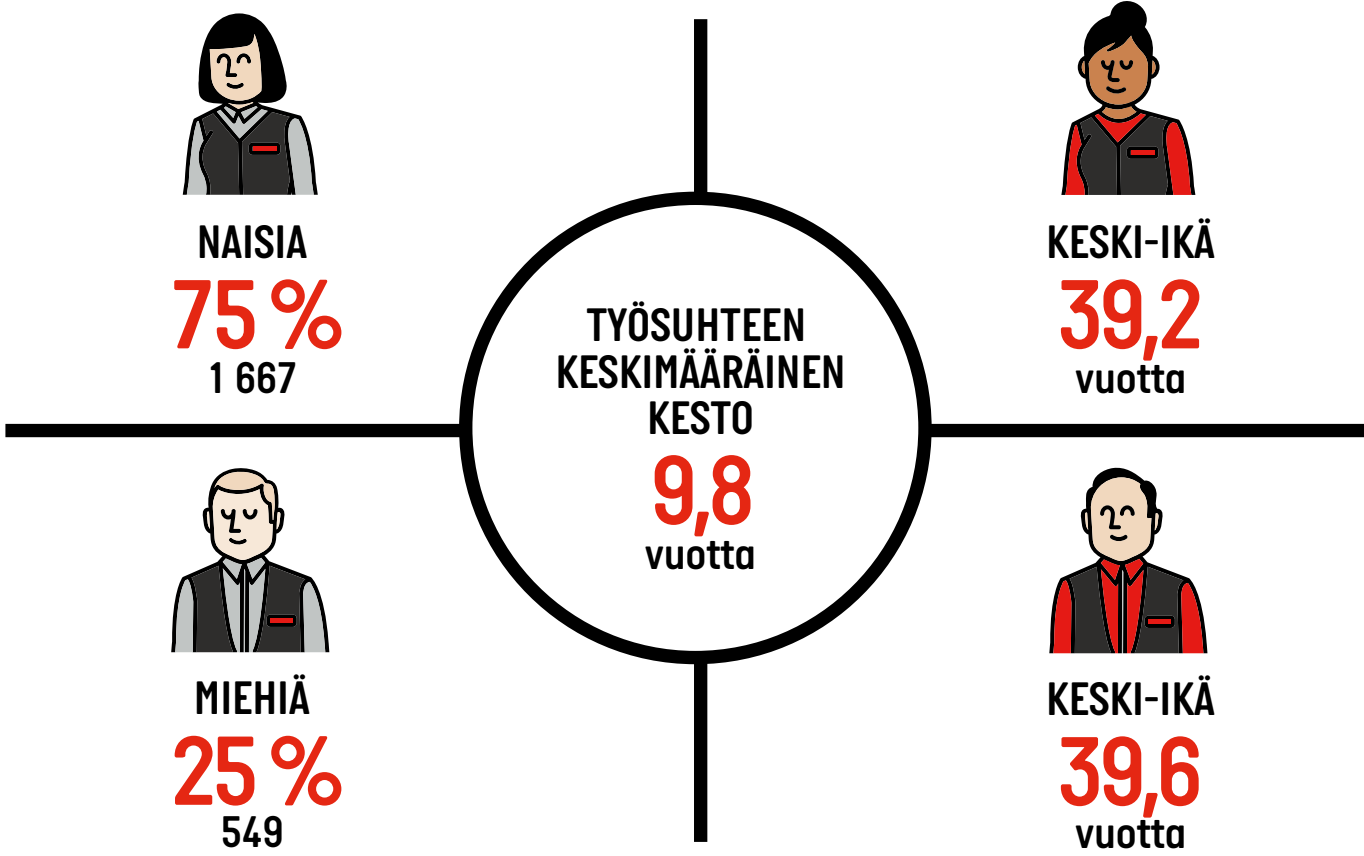
Alkon henkilöstön määrässä on vuoden aikana merkittävää vaihtelua, sesonkien aikana rekrytoimme paljon henkilöstöä määräaikaisiin työsuhteisiin tavoittelemamme korkean asiakaspalvelun tason ylläpitämiseksi.

Pääkonttorissa työskentelevistä asiantuntijoistamme suurin osa työskentelee ko-koaikaisessa, toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa. Osa-aikaisista työntekijöistämme suurin osa on myyjiä, sillä myyntimme painottuu vahvasti loppuviikkoon sekä sesonkeihin. Panostamme jatkuvasti henkilöstösuunnitteluun sekä resursointiin, vuoden 2018 aikana entistä vahvemmin. Toimivan ja onnistuneen henkilöstösuunnittelun avulla haluamme varmistaa sopivan määrän työtä omalle henkilöstöllemme sekä varmistaa työvuorojen korkean täyttöasteen.

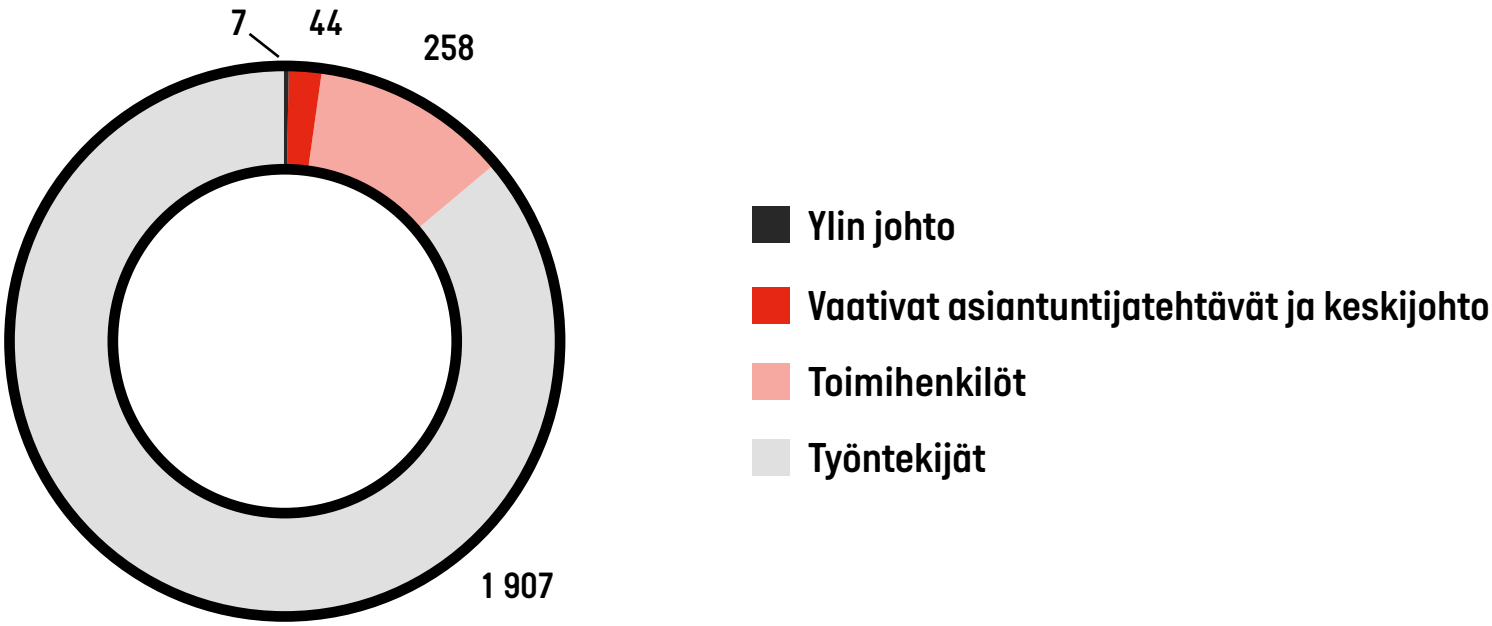
Naisten suureen osuuteen myymälähenkilöstöstä vaikuttaa muun muassa se, että kaupan ala on naisvaltainen.

Alkon johtoryhmässä naisia on seitsemästä henkilöstä viisi. Palvelupäälliköistä naisia on 57 prosenttia ja miehiä 43 prosenttia. Pääkonttorissa esimiehistä on naisia 39 prosenttia ja miehiä 61 prosenttia.

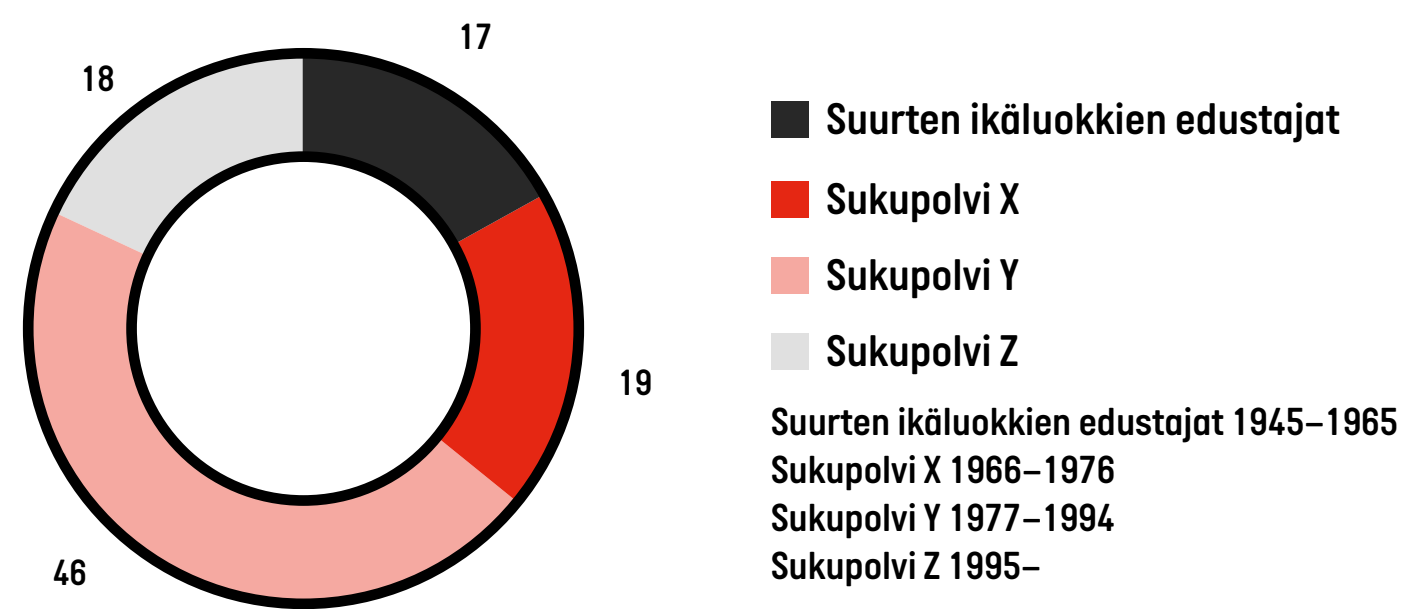
TYYPILLINEN ALKOLAINEN OSAAJA



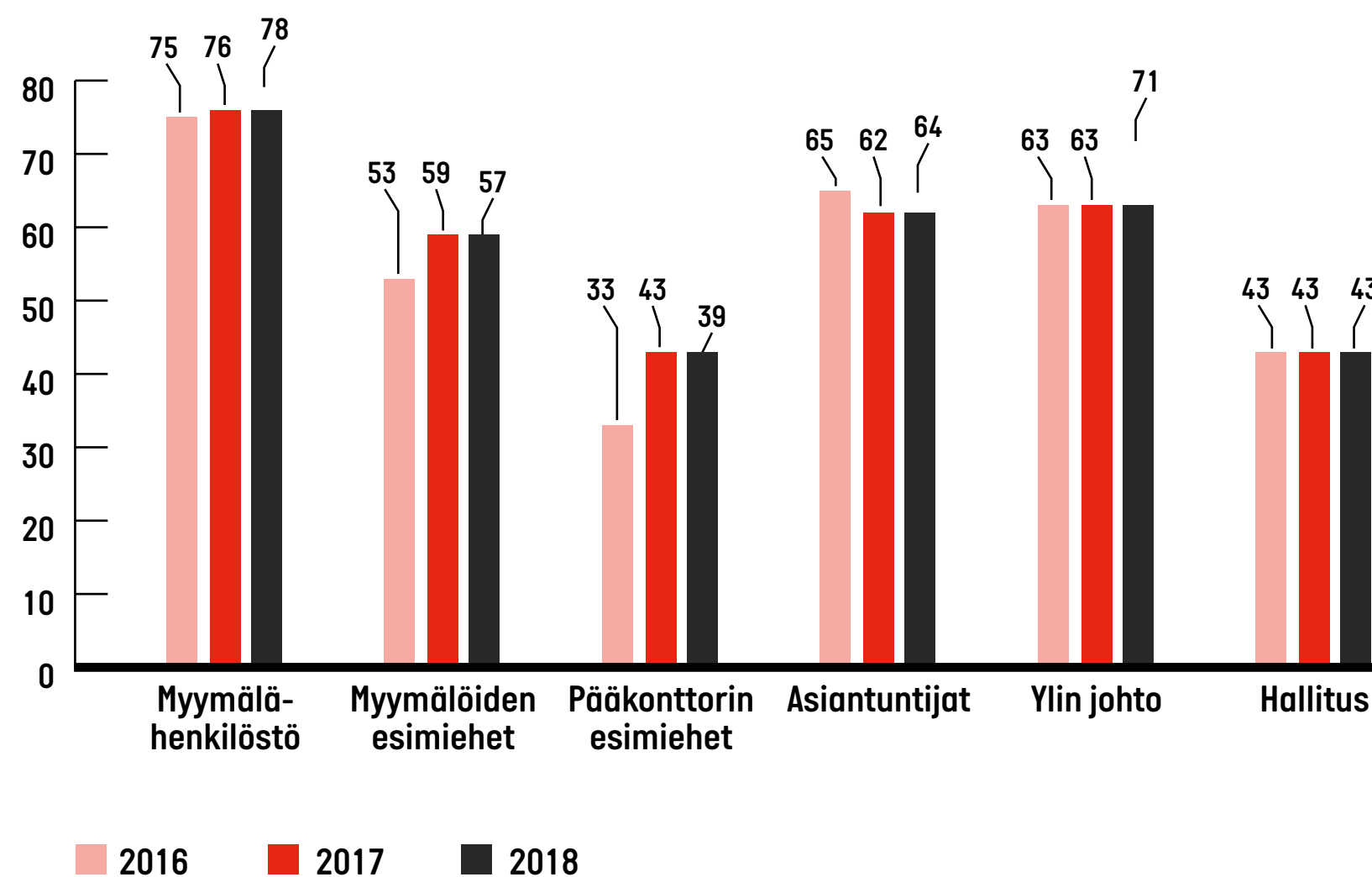
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ HENKILÖSTÖRYHMITÄIN, kpl VAKITUISET TYÖSUHTEET



HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA, % KAIKKI TYÖSUHTEET



NAISTEN OSUUS TEHTÄVÄRYHMITÄIN, %



Työsuhteen kesto ja vaihtuvuus

Alkossa työsuhteet ovat aina olleet pitkiä, mikä osaltaan kertoo henkilöstön vahvasta sitoutumisesta. Noin 60 (60) prosenttia vakituisesta henkilöstöstä on työskennellyt Alkossa yli viisi vuotta. Vuonna 2018 vapaaehtoista vaihtuvuutta oli kuitenkin aikaisempaa enemmän. Omalta osaltaan vaihtuvuuden kasvuun vaikuttaa hyvä talouden ja työmarkkinoiden tilanne.

Vuoden 2018 aikana aloitettiin 1 207 (1 146) työsuhdetta, jotka jakautuivat 1 081 (1 000) henkilölle. Näistä 467 (248) oli toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita. Loput työsuhteista oli määräaikaista. Suurta määräaikaisten työsuhteiden määrää selittää liiketoimintamme kausiluonteisuus: sesonkien ajaksi tarvitaan määräaikaista henkilökuntaa tukemaan vakituista henkilökuntaamme asiakkaiden palvelemisessa. Samat henkilöt palaavat Alkon palvelukseen sesonkeina säännöllisesti. Alko haluaa tukea monimuotoisuutta työyhteisössä ja tämä otetaan huomioon rekrytoinnissa. Alkon tavoitteena on jatkossakin panostaa entistä enemmän henkilöstön monimuotoisuuteen.

Ikäjakauma

Tarkasteltaessa kaikkia työsuhteita Alkon työntekijöiden ikäjakauma on pysynyt hyvin samankaltaisena jo viimeiset viisi vuotta. Kaikissa ikäryhmissä naiset edustavat enemmistöä. Kausityöntekijöiden keski-ikä on keskimäärin hieman alhaisempi kuin vakituisen henkilöstön.

Perhevapaat

Vuoden 2018 lopussa 60 (70) henkilöä oli perhevapailla. Näistä kolme oli miehiä ja loput naisia.

Suurin osa miesten hyödyntämistä perhevapaista on isyysvapaata, joka on lyhyempi jakso kuin naisten äitiysloma. Vastaavasti suurin osa vanhempainvapaalle ja hoitovapaalle jäävistä työntekijöistä on naisia. Varsinaista työhönpaluuastetta tai työsuhteen säilymisastetta ei ole seurattu, mutta suurin osa perhevapailla palaavista työntekijöistä palaa aikaisempaan tehtäväänsä. Vain pieni osa jättää palaamatta esimerkiksi työnantajanvaihdoksen vuoksi.

**Alko panostaa
jatkossa entistäkin
enemmän
työyhteisön moni-
muotoisuuteen.**

Päättäneet työsuhhteet

Alkossa työsuhhteen pituus on keskimäärin miehillä 11,4 (12,8) vuotta ja naisilla 8,4 (9,6) vuotta.

Irtisanoutuneista henkilöistä eläköityneitä oli vuoden 2018 aikana 47 (24). Keskimääräinen eläköitymisikä vuonna 2018 oli 61,5 (60,9) vuotta.

Omaehtoinen lähtövaihtuvuus kasvoi vuonna 2018. Ulkoisten työmarkkinoiden parantuneella tilanteella uskotaan olleen vaikutusta kasvaneeseen lähtövaihtuvuuteen.

Pitkien työsuhhteiden vuoksi lähtöhaastatteluihin ei ole ollut aikaisemmin juuri-kaan tarvetta. Vuonna 2018 otettiin käyttöön sähköinen ja nimetön kysely, joka lähtee jokaiselle irtisanoutuneelle henkilölle. Tällä Alko pyrkii tunnistamaan osa-alueita, joita tulisi kehittää, jotta lähtövaihtuvuuden nouseva trendi saataisiin katkaistua.

	2016	2017	2018
Päättäneet työsuhhteet	823	1 186	1 197
Irtisanoutuneet	180	279	351

PALKITSEMINEN

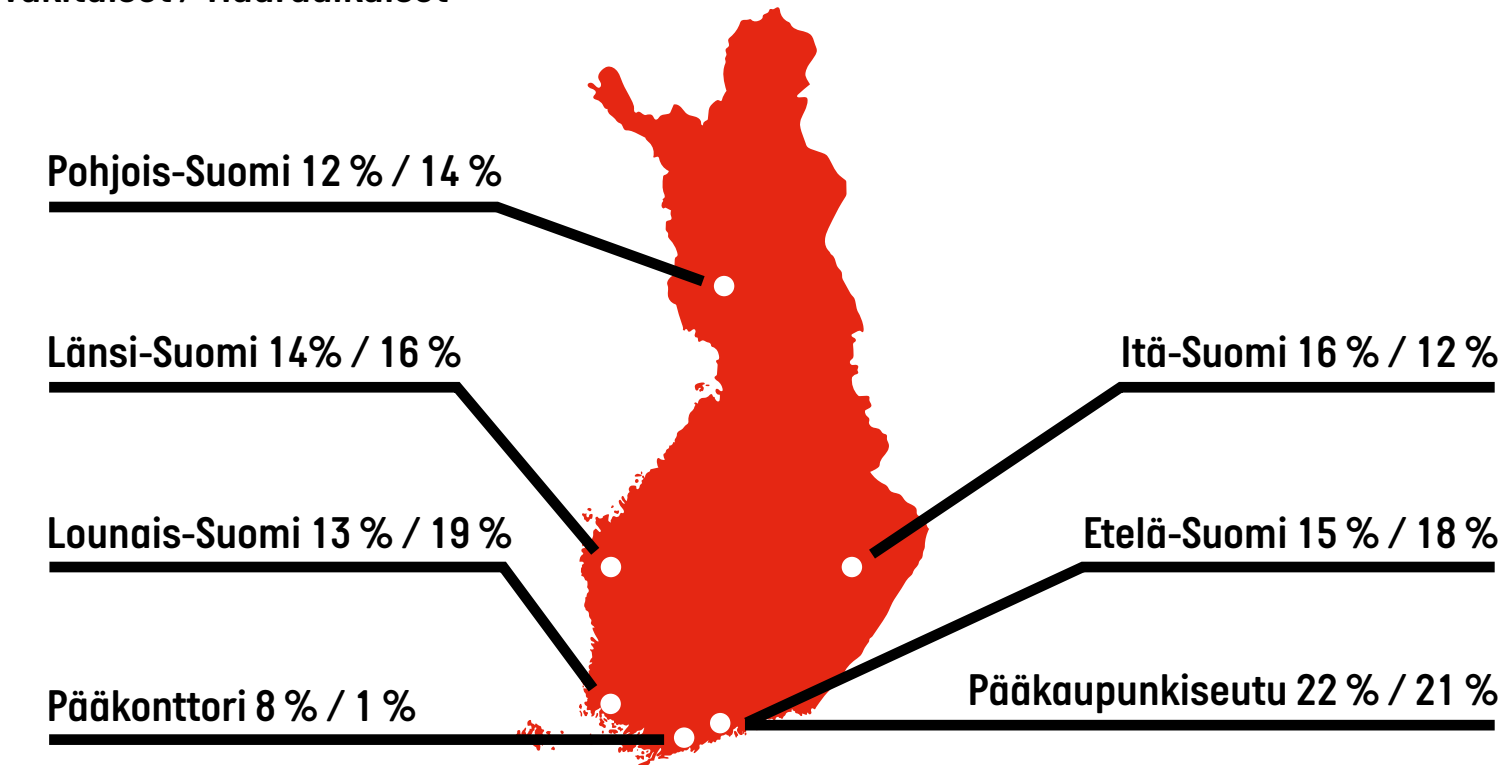
Alkon henkilöstölleen tarjoama monipuolinen palkitsemiskokonaisuus koostuu rahallisen palkitsemisen lisäksi myös muista etuuksista. Rahallisessa palkitsemisessä merkittävässä osassa on strategian kannalta merkittävien tavoitteiden toteutumisesta palkitseva strategiapalkkiojärjestelmä, jonka piirissä on pääsääntöisesti koko henkilöstömme.

Alkon myymälöissä palkkatasot määräytyvät työehtosopimustemme mukaisten palkkaryhmien- ja taulukoiden mukaisesti. Esimies- ja asiantuntijatehtävissä toimivien palkkaus määräytyy tehtävän vaativuuden lisäksi osaamisen, suorituksen sekä tuloksen mukaisesti.

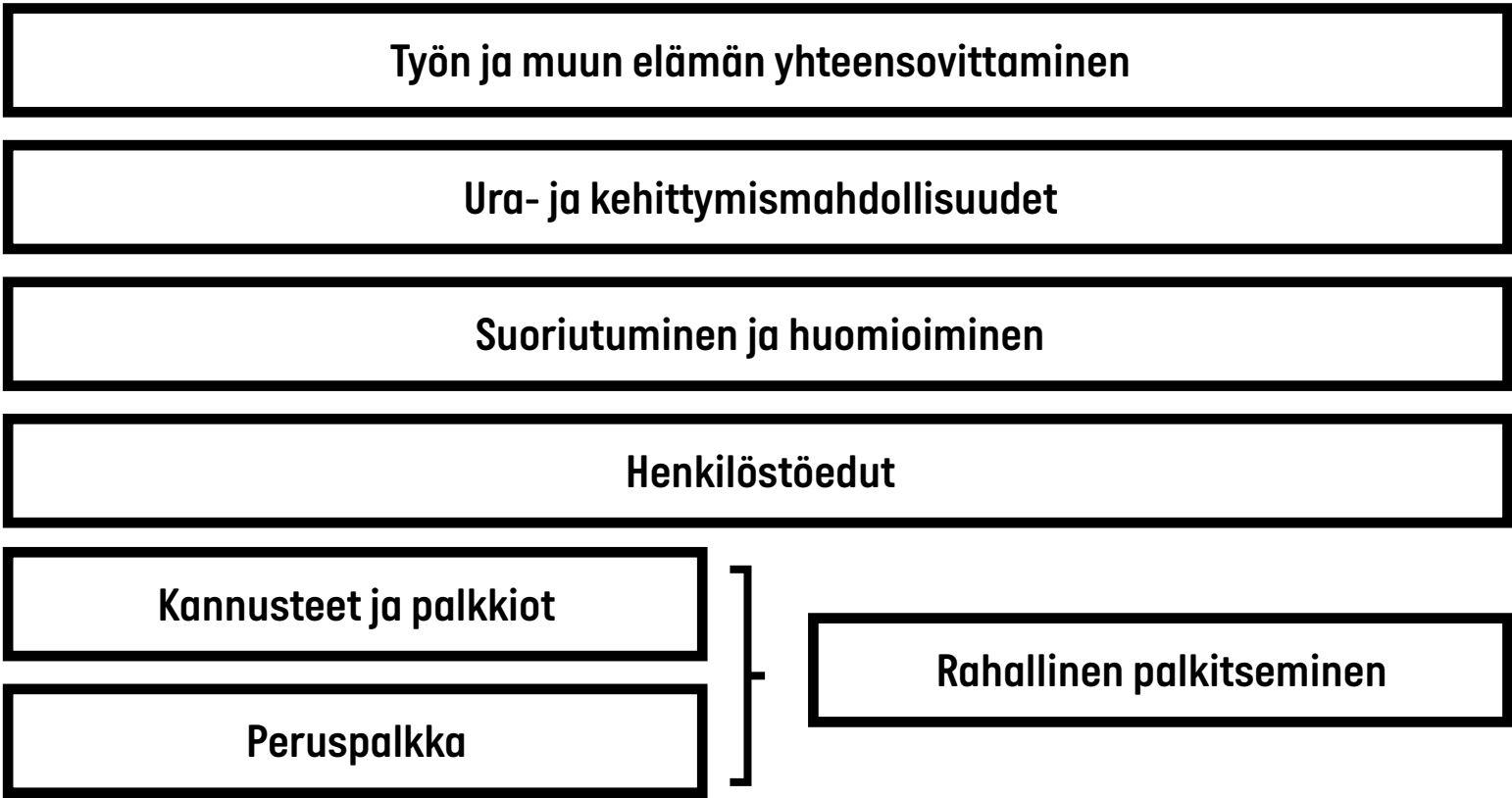
Alkon vuonna 2016 uudistama myymälähenkilöstön palkkausjärjestelmä, joka laadittiin vahvassa yhteistyössä Alkon Liikeväki Ry:n sekä työnantajan kesken, on toisena käytössäolokautenaan vuoden 2018 aikana saanut paljon hyvää palautetta

HENKILÖSTÖ ALUEITTAIN

Vakituiset / Määräaikaiset



KOKONAISPALKITSEMISEN OSA-ALUEET ALKOSSA



henkilöstöltämme oikeudenmukaisuudestaan ja kannustavuudesta henkilöstön osaamisen monipuoliseen kehittämiseen.

Vuoden 2018 aikana Alko on jatkanut palkkausjärjestelmiensä kehittämistä. Tämän vuoden alkupuolella otettiin käyttöön Alkon Toimihenkilöt Ry:n kanssa suunniteltu myymäläryhmien esimiesten uusi palkkausjärjestelmä, jossa myymäläryhmien esimiesten sopimuspalkkojen minimitasot määräytyvät myymäläryhmän liikevaihtoon ja asiakasmäärään perustuen ja lisäksi esimiehiä voidaan palkita vahvasta osaamisesta sekä tavoitteiden mukaisesti suoriutumisesta.

Henkilöstöetuuksina Alko tarjoaa työterveyshuollon sekä lakisääteisten vakuutusten, perhevapaamahdollisuuksien ja eläke-etuuksien lisäksi tukea niin työhyvinvoinnin edistämiseksi kuin vapaa-ajan toiminnan ylläpitämiseksi.

Työehtosopimukset ja yhteistoiminta

Alkon yhteistoiminnalle tunnusomaista on pitkään jatkunut hyvä henkilöstön sekä työnantajan välinen yhteistoiminnan kulttuuri, jossa henkilöstön edustajat ovat aktiivisesti mukana yhtiön kehittämisessä. Se onkin osaltaan mahdollistanut monien liiketoimintalähtöisten muutosten toteuttamisen sekä uusien toimintamallien jalkauttamisen organisaatiossa onnistuneesti. Alko on työnantajana sitoutunut tähän aktiiviseen, osallistavaan ja strategialähtöiseen yhteistoimintaan, koska uskomme tämän yhteistoiminnan olevan osa menestyksemme edellytyksiä myös tulevaisuudessa.

Alkossa noudatetaan kahta työehtosopimusta: Palvelualojen työnantajaliitto PALTA ry:n ja Alkon Liikeväki ALV ry:n välillä solmittua myymälätyöntekijöiden työehtosopimusta sekä Palvelualojen työnantajaliitto PALTA ry:n ja Alkoholialan Toimihenkilöt ry:n välillä solmittua toimihenkilöiden työehtosopimusta. Näitä työehtosopimuksia noudatetaan kaikissa Alkon työsuhteissa. Myymälätyöntekijöiden työehtosopimus on voimassa 31.1.2019 asti ja toimihenkilöiden työehtosopimus 31.1.2020 asti. Alkon luottamusmiesjärjestelmä perustuu työehtosopimusten liitteinä oleviin luottamusmiessopimuksiin.

KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN

Vuoden 2018 aikana Alko jatkoi edelleen niin sanotun monimyyvälätyöskentelyn laajentamista. Monimyyvälätyöskentelyn onnistumista ja jalkautusta tukemaan tarjottiin esimiehille ja henkilöstölle valmennusta ja työkaluja monimyyvälätyös-



< Monimyyvälätyöskentely eli eri myymälöiden välillä kiertäminen jakaa hyviä käytäntöjä myymälästä toiseen.

kentelyyn ja sen johtamiseen. Lisäksi myymälöiden [kulunvalvontaa modernisoitiin](#) monimyyvälätyöskentelyä tukevaksi.

Johtamisen ja esimiestyön kehittämisen painopisteinä vuonna 2018 olivat liiketoimintajohtaminen, palvelujohtaminen ja ihmisten kohtaaminen. Myymäläkentän esimiehet osallistuivat kehitysohjelmaan, jossa näitä aiheita käsiteltiin osallistavien menetelmin. Myös monimyyvälätyön käynnistymisen ja johtamisen tueksi toteutettiin kohdennetusti esimiehille valmennusta kyseiset teemat huomioiden. Pääkonttorin esimiehille ja johtoryhmälle pidettiin valmennuspäivä, jossa yhdessä työstettiin strategian sisältöä. Päivitetty strategia julkaistiin yhteisillä esimiespäivillä, jossa tehtiin myös ensimmäisiä toimenpiteitä päivitetyn strategian jalkauttamiseksi arkeen sekä henkilöstön osallistamiseksi strategiaan. Strategian toteutumisen varmistamiseksi päivitimme alkolaisen johtamisen mallin, jota valmennetaan eläväksi vuonna 2019.

Uuden Makupankki-sovelluksemme kautta jaamme 8 000 tuotteen valikoimamme osaaamista alkolaisille ja sitä kautta asiakkaillemme. ➤



Vuoden 2018 koulutukseen liittyvä kohokohdat liittyvät Makupankin käyttöönottoon sekä vahvaan palvelu- ja tuotekoulutustarjontaan.

Tammikuussa 2018 otimme käyttöön Alkon oman digitaalisen, verkossa toimivan Makupankki -sovelluksen. Sen avulla alkolaiset jakavat tuoteosaamistaan, pruuvaus- eli tuotteen maistamiseen liittyviä arvioita ja tietoa, myyntiargumentteja sekä tarinoita tuotteiden ja tuottajien takana, joita muut alkolaiset voivat hyödyntää asiakaspalvelussa ja osaamisensa kehittämisessä. Jaamme näin mahdollisimman hyvin laajan 8 000 tuotteen valikoimamme osaamista kaikille alkolaisille ja sitä kautta välillisesti myös asiakkaillemme. Näin jaamme ja rikastamme tuoteosaamista digitaalisesti läpi Suomen kaikkien myymälöiden. Jokainen alkolainen jakoi tuoteosaamistaan kollegoille kirjaamalla vähintään 20 pruuvimuistiinpanoa Makupankkiin vuoden 2018 aikana.

Perehdytyksessä kokeilimme uusia keinoja perehdytysmyymäläpilotin käynnistämällä sekä sesonkityöntekijöiden joulun ajan uudella perehdytyspäivällä. Molemmista saimme paljon hyvää palautetta, ja hyviä oppeja sekä kokeiluja jatketaan ja kehitetään edelleen vuoden 2019 aikana.

Uusille alkolaisille tarjottiin aiemman vuoden tapaan viiden peruskoulutusteeman ja päivän verran palvelu- ja tuotekoulutusta. Vuoden pääkoulutuspäivät eli sesonkikoulutukset keväällä ja syksyisin tavoittivat 75,5 prosenttia alkolaisista ja siellä opittiin ajankohtaisista sesongin teemoista, asiakaskohtaamismallista sekä myymälän työkaluista ja -tavoista. Teemat valikoituivat erityisesillepanojen mukaisesti. Esimerkiksi keväällä sesongin alla opiskelimme ja esittelimme asiakkaille Australian viinivalikoimaa pääsiäisherkkujen ympärille sekä uudet kuohuviinien makutyypit, ja syksyyn toimme viileän Chilen sekä ajankohtaisia viskitrendejä. Lisäksi 468 myyjää syvensi osaamistaan jatkotason koulutuksissa, joissa aiheina oli ruokailmiöistä hyönteisruoat, kuohuviinit sekä erityisesti ruuan ja juoman yhdistäminen vastuullisesti. Kaikkiaan alkolaisia koulutettiin vuonna 2018 4,2 koulutuspäivää, joka on merkittävä panostus henkilöstön osaamiseen. Pääosa koulutuksista tehdään omien kouluttajien toimesta.

Verkkokoulutus- ja opiskelutarjontamme kasvoi uusilla koulutuksilla mm. Alkon verkkokauppaan, vastuullisuuteen ja uuden esimiehen perehdytykseen liittyen.

Vuonna 2018 otimme myymälöiden palvelupäälliköiden ja tiimien tueksi käyttöön palvelu- ja valikoimamestarit. Heitä koulutettiin sekä lähipäivissä että Skype-koulutuksissa.

Alkon yhteisöllistä osaamisen kehittämistä ja jakamista vahvistavat, oman työnsä ohessa työskentelevät MyAlko-sparraajat jatkoivat toista vuotta työtään sparraamalla myymälähenkilökunnan esimiehiä eli palvelupäälliköitä heidän työssään. Sparraajat toteuttivat vuoden aikana 66 esimiehen sparrausta ja toiminta sai edelleen paljon kiitosta sekä esimiehiltä että sparraajilta.

Kiinnostavaa ja uudenlaista osaamisen kehittämisen ja jakamisen muotoa päästin kokeilemaan alkuvuodesta, kun myymäläryhmissä pelattiin Alkon itse kehittämää ryhmäosaamispeleä, jossa pelikorttien avulla jaettiin osaamista sekä positiivista palautetta. Ryhmäosaamispelellä oli tärkeä rooli osaamisen tunnistamiseen ja jakamiseen tiimien sisällä. Osaamisen tunnistaminen on tärkeää, jotta jokainen tunnistaa oman näkyvän toimintansa osaamisportaiden eri osa-alueilla. Osaamisportaiden huippuosajat jakavat eniten osaamistaan muiden hyväksi ja auttavat muita kehittymään.

Vastuullinen alkoholinmyynti on Alkon perustehtävä ja Alkon asiakaspalvelun perusta. Alkossa asiakaspalvelijan osaamisen ytimessä on vastata, että alkoholia ei myydä tai välitetä alaikäisille tai päihtyneille. Tätä seurataan kahdella tavalla: rekisteröimällä kontrollit kassajärjestelmään ja asettamalla myymälätasoiset ohjeavot siitä, kuinka paljon esimerkiksi ikärajakonttorolleja tulisi olla. Toimintaa seurataan jatkuvasti, mikä ohjaa toimintaa [asiakaspalvelussa](#).

Myynninvalvonta on tärkeä osa alkolaista perehdytystä ja koulutusta. Jokainen Alkoon töihin tuleva suorittaa myynninvalvonnan passin. Henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti hyvin laaja-alaisesti vastuullisuusasioihin.

TYÖHYVINVOINTI JA -TURVALLISUUS

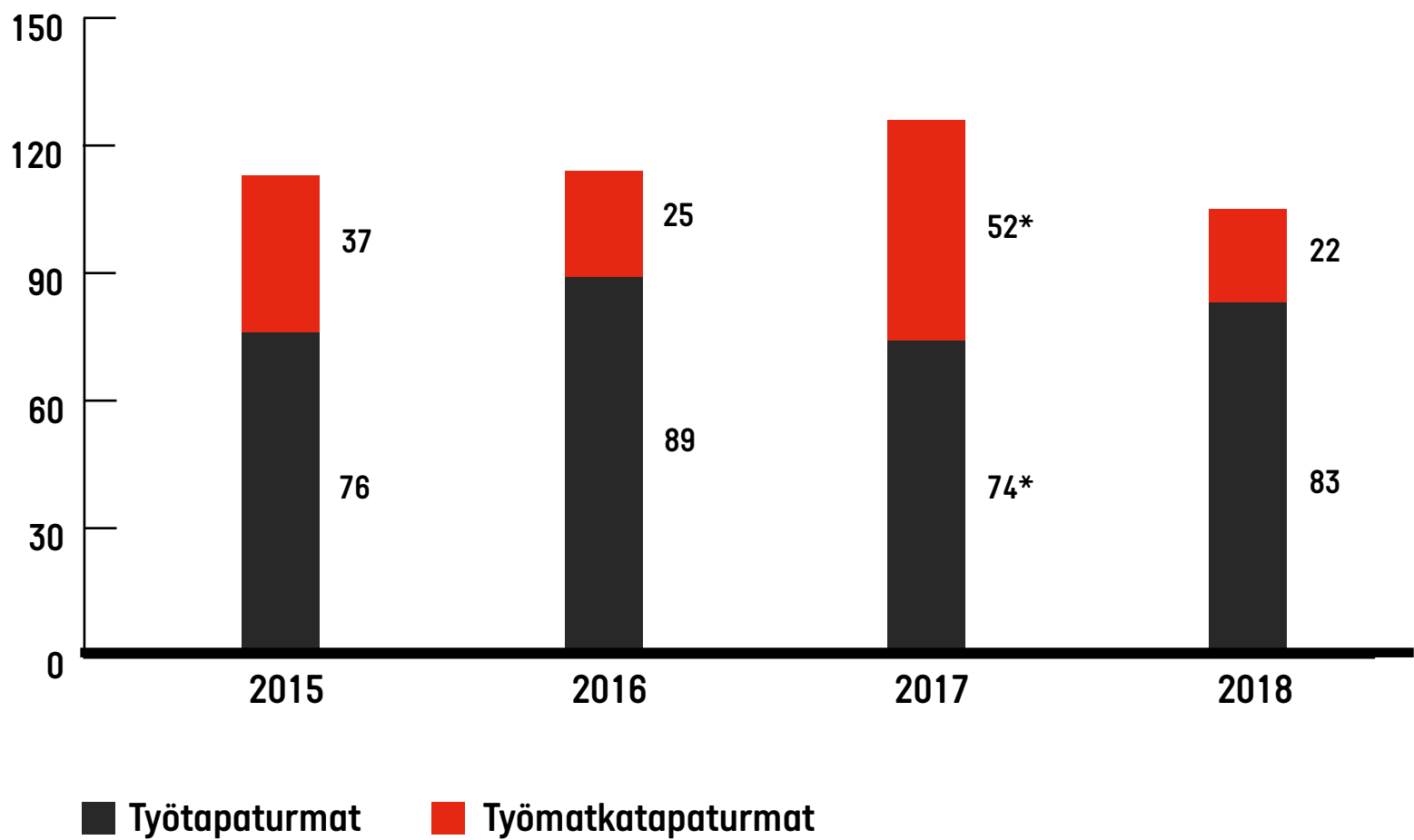
Alkossa henkilöstötyytyväisyyttä mitataan Pulssi-kyselyllä, joka, osittain eri sisältöisenä, toteutettiin vuonna 2018 kaksi kertaa. Tulokset ovat olleet hieman laskussa, mutta pidämme tuloksia edelleen hyvinä, ja ne ovatkin paremmat kuin palvelualan vertailuaineiston tulokset. Kyselyn tulokset analysoidaan ja käydään läpi niin johtoryhmässä kuin jokaisessa yksikössä ja tiimissä. Näiden perusteella sovitaan yhteisistä toimenpiteistä, joiden toteutumista seurataan. Tarvittaessa esimiehille ja tiimeille tarjotaan kehittämistoimenpiteisiin tukea HR:stä tai muilta kumppaneilta.

Työkykyjohtamisen osalta vuoden 2018 aikana kehitettiin työkykyjohtamisen raportointia, selkiytettiin sisäisiä prosesseja ja vastuita, rakennettiin esimiehille aiheesta verkkovalmennus, kehitettiin yhteistyötä työterveyden kanssa sekä etsittiin uusia palvelumalleja hyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseen. Erityisesti ergonomiaan panostettiin tiiviisti yhteistyössä työterveyden kanssa.

Yksilöiden työkykyä tuettiin mm. toteuttamalla terveystarkastus yhteistyössä työterveyden kanssa, jonka tulosten perusteella tarjottiin kaikille mahdollisuutta panostaa omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiin ja työkykyyn. Vastaajille tarjottiin kohdennetusti erilaisia hyvinvointia ja työkykyä tukevia pitkäkestoisia valmennuksia. Mitä enemmän työkyvyn tuelle oli tarvetta, sen henkilökohtaisempi valmennuspolku heille tarjottiin. Valmennusten vaikuttavuutta seurattiin aktiivisesti.

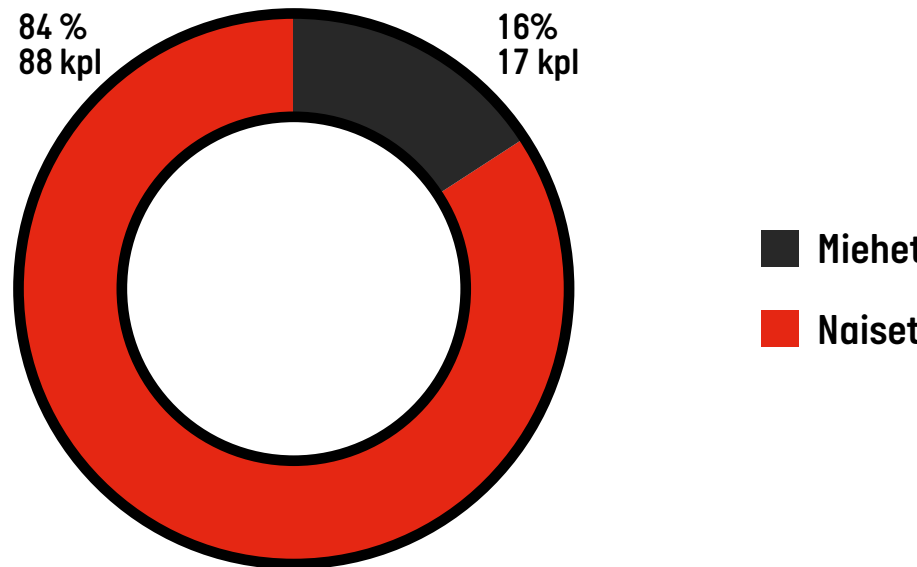
Vuoden 2018 alussa uusi työsuojeluorganisaatio aloitti toimintansa uudella kaksivuotisella toimikaudella. Työsuojeluorganisaatiossa aloitti neljä uutta työsuojeluvaltuutettua, jonka vuoksi myös työsuojeluvaltuutettujen perehdytysohjelma päivitettiin kokonaan. Uusien työsuojeluvaltuutettujen perehdytys on saatettu nyt uudelle

TYÖTAPATURMAT 2015–2018, kpl



Alkossa asiakaspalvelijan osaamisen ytimessä on vastata, että alkoholia ei välitetä päihtyneelle tai alaikäiselle.

TAPATURMIEN SUKUPUOLIJAKAUMA



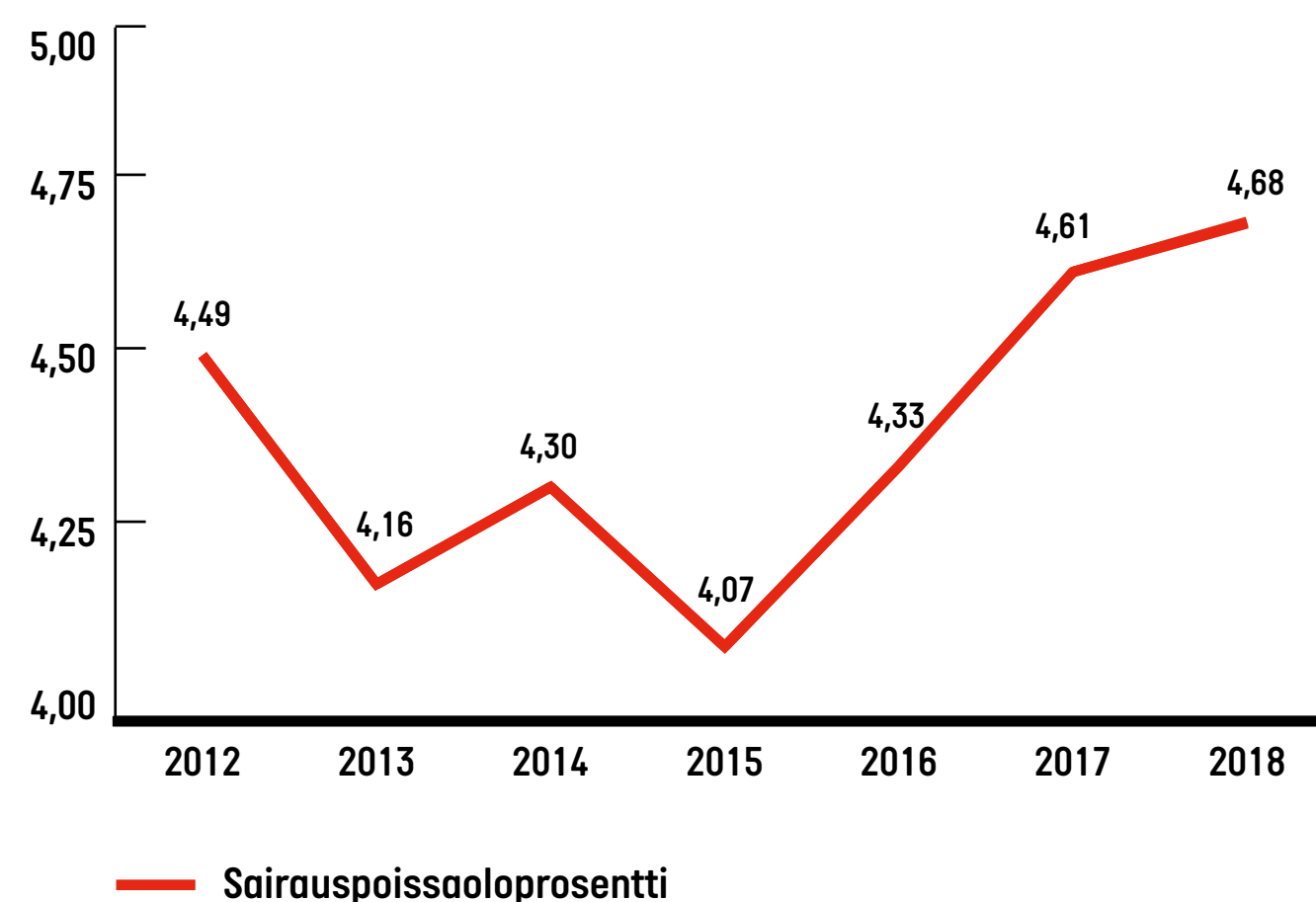


tasolle. Työsuojeluvaltuutetut ovat kiertäneet oman alueensa myymälöitä ja kehittäneet myymälöiden työturvallisuutta yhdessä myymälähenkilöstön kanssa. Turvallisuuden johtamismalleja päivitettiin erityisesti myymäläverkoston johdon, liikepaikkatiimin ja myymäläsuunnittelun kanssa. Turvallisuuspäällikön ja yksiköiden yhteistyötä on kehitetty luomalla vuosikello ja säännölliset yhteistyöfooromit turvallisuuden seurannalle ja kehittämiselle.

Turvallisuusjohtamisen ja toimenpiteiden kohdistamisen helpottamiseksi palvelupäälliköille ja liiketoimintajohtolle luotiin raportointijärjestelmään turvallisuuden työpöytä, josta voi seurata turvallisuustilanteen kehittymistä myymälätasosta aina Alko-tasolle saakka. Raportointijärjestelmään kertyvät myymälän turvallisuustilanteen kannalta kaikki merkittävät mittarit, kuten riskiarvioinnit, turvakierrokset, tapaturmat, uhka- ja väkivaltatilanteet sekä vartijakutsut.

Monimyymälytyöskentelyn tukemiseksi käynnistettiin Kulku I- ja II-projektit, joissa myymälöihin rakennettiin sähköiset kulunvalvontajärjestelmät ja lukitukset päivitettiin. Kulunvalvontajärjestelmät mahdollistavat helpommin kulkuoikeuksien hallinnan ja tällä ratkaisulla varmistetaan henkilöstön joustava pääsy useaan myymälään. Projektien kohderyhmänä oli 152 myymälää. Monimyymälytyön laajentuessa kulunvalvontajärjestelmien asennukset huomioidaan jatkossakin.

SAIRAUSPOISSAOLOJEN KEHITTYMINEN, %





IHMIS- JA TYÖOIKEUDET JUOMIEN TUOTANNOSSA

Tuotteiden jäljitettävyyys ja hyvät työolosuhteet hankintaketjussa ovat Alkon toiminnassa olennainen vastuullisuustavoite. Kuluttajien mielenkiinto tuotteiden alkuperää ja tuotanto-olosuhteita kohtaan kasvaa edelleen. Alko haluaa tulevaisuudessa olla asiakkaan tukena vastuullisissa ostopäätöksissä. Tuotteiden jäljitettävyyden varmistaminen ja hankintaketjutiedon viestiminen asiakkaille nykyistä kattavammin on yksi strategiakauden hankkeista.

Miksi tämä on meille tärkeää?

**”Meidän alko-
laistenkin on
kehitettävä omaa
osaamistamme
siitä, miten
eettisten toiminta-
periaatteiden
odotetaan näkyvän
viinintuottajan tai
-viljelijän arjessa.”**

Alkon myynti vuonna 2018 muodostui 9 578 juomatuotteesta. Alkolla ei ole omaa tuotantoa tai pullotusta. Ostamme kaikki myymämme tuotteet kotimaisilta ja ulkomaisilta tavarantomittajilta, joita oli yhteensä 604. Hankintaketju on laaja, globaali ja moniportainen, joten sen läpinäkyvyyden varmistaminen on haaste. Vastuullisen hankinnan visiomme on tehdä näkymätön näkyväksi. Vain vahvuuksia ja epäkohtia tunnistamalla mahdollistamme muutoksen, hyvien käytänteiden monistamisen ja epäkohtien korjaamisen.

”Vastuullisen hankinnan toimintamalli siirtyy käytäntöön Tuotteet ja ostot -yksikössämme. Erityisen tärkeä rooli toiminnan kehittämisessä on tuotepäälliköllä. Työskentelen tuotepäällikkönä viinien tuoteryhmässä, vastuualueenani mm. Etelä-Afrikka, yksi Alkon hankintaketjun riskimaista. Me tuotepäälliköt teemme tiivistä tavarantoimittajayhteistyötä omien vastuumaidemme osalta, ja osallistumme juomien valikoimaanottoprosessiin.

Nykyisin vastuullisuus on luonteva osa tuotepäällikön tehtävää. Näin ei ole kuitenkaan aina ollut. Meidän alkoalaistenkin on kehitettävä omaa osaamistamme siitä, miten yhteistyökumppaneilta edellytettujen eettisten toimintaperiaatteiden odotetaan näkyvän viinin tuottajan tai viljelijöiden arjessa.

Anni Malmi
Tuotepäällikkö

Anni vastaa muun muassa Etelä-Afrikasta, yhdestä Alkon hankintaketjun riskimaista, ostettavista viineistä. Tuotepäällikkö tekee tiivistä yhteistyötä tavarantoimittajien kanssa ja on siksi avainasemassa vastuullisen hankintaketjun toteutumisessa.

Vastuullisuustyö on mielenkiintoista. Yrityskohtaiset sopimussuhteet ovat alisteisia vastuulliselle toimintatavalle, jossa kaikilla on yksi tavoite: varmistaa, että kaikkia työntekijöitä läpi hankintaketjun kohdellaan reilusti. Se koetaan yhteiseksi asiaksi ja on kaikille lähtökohtaisesti tärkeää. Harjoittelun kautta löydetään oikeat raamit ja yhteinen kieli asioista keskusteluun. Haastavienkin tilanteiden rakentava kohtaaminen vaatii pelisilmää – tätä oppii käytännön työssä.

Jatkuvan parantamisen periaate ja sen mukainen toiminta on joskus raskasta. Koskaan emme ole valmiita. Palkitsevaa kuitenkin on, kun päästään eteenpäin ja positiivisen muutoksen näkee työntekijöiden oikeuksissa, asemassa tai työskentelyolosuhteissa. Vastuullisuus on osa alkolaista identiteettiä. Jokainen meistä tekee tätä työtä intohimolla ja suurella sydämellä”, sanoo Anni Malmi, tuotepäällikkö Alkosta.

Mihin pyrimme?

HANKINTAKETJUN LÄPINÄKYVYYDEN PARANTAMINEN KEHITYKSEN KESKIÖSSÄ

Alkaneella strategiakaudella Alko kiinnittää edelleen huomiota hankintaketjun läpinäkyvyyden varmistamiseen. Tehokkaalla ja järjestelmällisellä tiedon keräämisellä, yhteistyökumppaneiden osaamisen kehittämisellä ja aktiivisella sidosryhmäyhteistyöllä vastuullisen hankinnan toimintamalli on vaikuttavampi ja avoimemmin viestittävässä.

Alkon toimintamallissa on kriittistä varmistaa, että juomatoimittajilla on riittävät menettelytavat ihmisoikeusriskien minimoimiseksi. Alkon näkemyksen mukaan olennaista on yhteistyö, jossa kaikki hankintaketjun osapuolet sitoutetaan kehittämään omaa ja yhteistyökumppaneiden osaamista. Pitkällä aikajänteellä sillä on merkittävämpi vaikutus työolosuhteiden kehittymiseen kuin seurantatoimenpiteisiin keskittymisellä. Alkon vastuullisen hankinnan toimintamalli perustuu 80/20-sääntöön. Tämä sääntö on viestinnällinen keino kertoa hankintaketjun osapuolille, että ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin panostettavien resurssien tulisi olla merkittävästi isommat, kuin seurantatoimempiteillä.

Tavarantoimittajayhteistyön lisäksi tärkeitä ovat keskustelut [muiden sidosryhmien](#) kanssa. Alko tapaa säännöllisesti kansalaisjärjestöjä, työntekijäjärjestöjä, vastuullisuusjärjestöjä, tuottajajärjestöjä, valmistajien edustajia sekä muita pohjoismaisia alkoholimonopoleja.

Alkossa vastuullista hankintaketjua kehitetään vastuullisen hankinnan strategian linjausten pohjalta. Vastuullisen hankinnan strategia on osa Alkon vastuullisuusohjelmaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa lisäarvoa sekä Alkon sidosryhmille että Alkon asiakkaille vastuullisten toimintatapojen avulla. Vastuullisuusohjelma pohjautuu yhtiön strategiseen nelikenttään, jossa Vastuullisuus on yksi osa-alue.

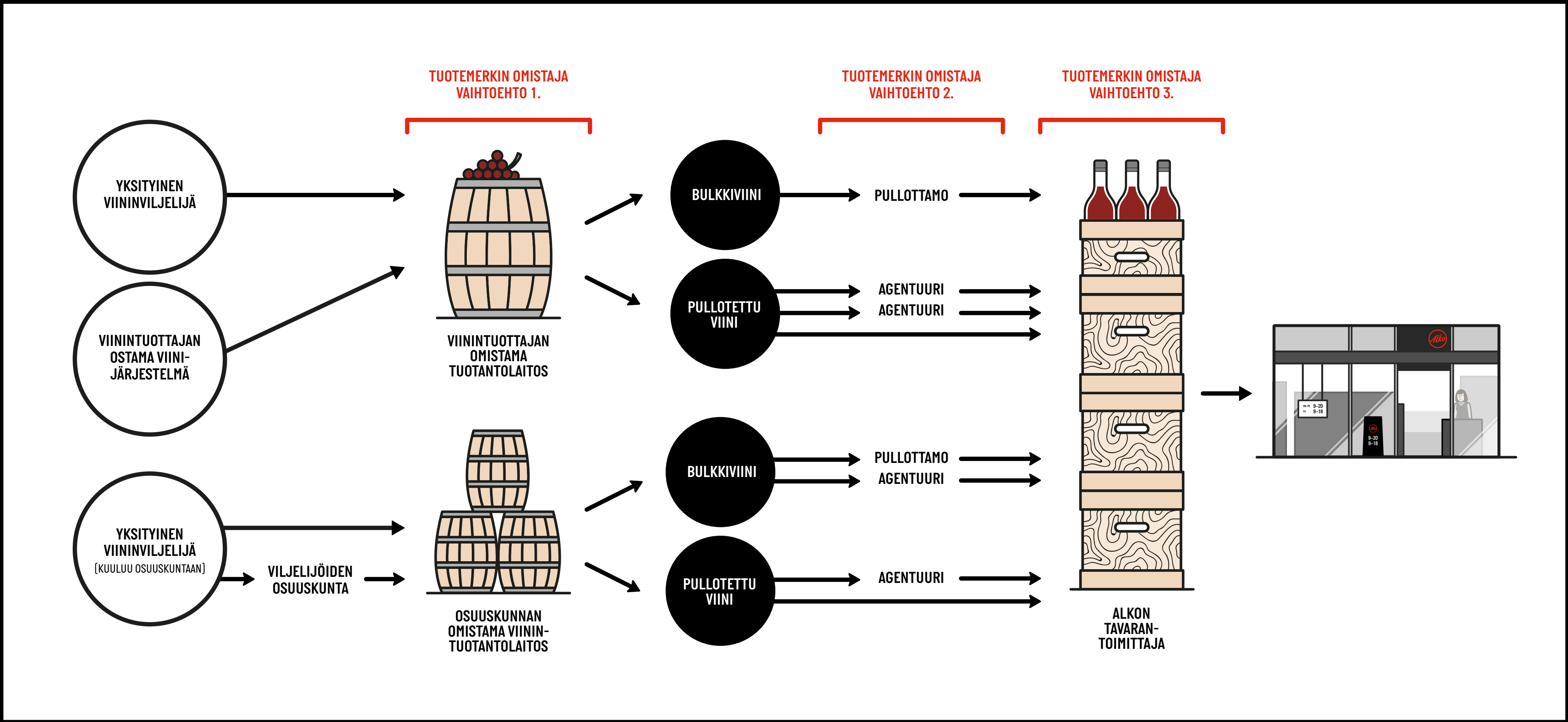
Vastuullisuuden ohjausryhmä käsittelee vastuullisen hankinnan toimintamalliin liittyvät kehityslinjaukset, jotka Alkon johtoryhmä hyväksyy tarvittavilta osin. Vastuullisen hankinnan tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset raportoidaan myös osana Vastuullisuuden kokonaisuutta Alkoholipoliittisessa valiokunnassa. Vastuullisen hankinnan raportti menee tiedoksi Alkon hallitukselle kerran vuodessa sekä lisäksi aina tapauskohtaisen arvion perusteella. Vastuullisen hankinnan operatiivinen johtaminen on Tuotteet ja ostot -yksikön vastuulla. Vastuullisuustiimi viestintäyksikössä vastaa toimintamallin ylläpidosta ja kehittämisestä. Vastuullisen hankinnan toimintaperiaatteiden jalkautumista käytäntöön vastaavat kaikki Alkossa hankintoja tekevät asiantuntijat.

Alkon visiona on tukea tiedon avulla kuluttajia tekemään vastuullisia ostopäätöksiä. Alko kerää riskimaista tulevista tuotteista hankintaketjutiedot, joita apuna käyttäen kohdennetaan mm. erilaisia koulutus- ja seurantatoimenpiteitä maihin, joissa riskit ihmisoikeuksien loukkauksiin ja/tai huonoihin työolosuhteisiin ovat suurimmat. Riskimaiden luokittelussa hyödynnetään amfori BSCI:n Maailmanpankin listaukseen perustuvaa riskimaalueteloa. Riskiarvioinnin kehittämiseksi Alko ottaa käyttöön vuonna 2019 [uuden työkalun](#), joka tarjoaa toimialakohtaisen ja maantieteellisesti yksityiskohtaisemman riskidatan.

Alko tekee vastuullista hankintaa koskevaa yhteistyötä [muiden pohjoismaisten alkoholimonopoli](#)en kanssa. Hankintaketjut ovat osin päällekkäisiä ja toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi on järkevää tehdä yhteistyötä niin osaamisen kehittämisen kuin seurantatoimenpiteiden osalta.

Alkon visiona on tukea tiedon avulla kuluttajia tekemään vastuullisia ostopäätöksiä.

VIININ REITTEJÄ HANKINTAKETJUSSA



Mitä olemme tehneet?

ALKO TUKEE YHTEISTYÖKUMPPANEITAA JATKUVAAN PARANTAMISEEN

Alkon hankintaketjussa on 604 juomatoimittajaa ja n. 1 700 muuta palvelun ja tavarantoimittajaa. Myytävien tuotteiden hankinta-arvo 935,6 miljoonaa euroa muodostaa 95 prosenttia Alkon kaikkien hankintojen arvosta 988,1 miljoonaa euroa. Alkossa myytävät juomat tulevat 76 eri alkuperämaasta.

Alko on arvioinut oman toimintansa ihmisoikeusvaikutuksia YK:n ihmisoikeuksia ja yrityksiä koskevien periaatteiden valossa ja on sitoutunut kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia kaikessa liiketoiminnassaan. Alko vaikuttaa toiminnallaan suoraan ja välillisesti oman henkilöstönsä, asiakkaiden ja hankintaketjussa työskentelevien ihmisten ihmisoikeuksien toteutumiseen. Alko käy vuoropuhelua sidosryhmiensä kanssa ihmisoikeuksista ja huomioi ne kehittäessään toimintaansa. Alko edellyttää henkilöstönsä ja yhteistyökumppaniensa kunnioittavan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia. Rohkaisemme yhteistyökumppaneitamme jatkuvasti parantamaan omaa toimintaansa tällä alueella.

Alko tukee yhteistyökumppaneitaan jatkuvaa parantamista kansainvälisen vastuullisuusorganisaatio **amfori BSCI:n eettisten toimintaperiaatteiden** ja työkalujen avulla. Alko edellyttää kaikilta juomien tavarantoimittajilta amfori BSCI:n eettisiin toimintaperiaatteisiin sitoutumista. Alko julkaisee tavarantoimittajia koskevan Valikoima-ohjeen, jossa esitetään yhteistyössä noudatettavat periaatteet myös vastuullisen hankinnan osalta. Alko edellyttää kaikilta toimijoilta aktiivisia toimenpiteitä hankintaketjussa. Alko haastaa yhteistyökumppaneitaan tekemään huolellisuusvelvoitteen mukaista ihmisoikeusvaikutusten arviointia, varmistamaan riittävät negatiivisten ihmisoikeusvaikutusten ennaltaehkäisevät toimenpiteet sekä seuraamaan sovittujen periaatteiden toteutumista hankintaketjussa.

Tämän lisäksi Alko edellyttää Vastuullisuuden verkkokoulutuksen suorittamista kaikilta juomatoimittajilta. Verkkokoulutuksen tavoitteena on varmentaa yhteistyökumppaneiden riittävä ymmärrys eettisten toimintaperiaatteiden käytännön vaikutuksista. Tammikuussa 2018 Alko lanseerasi uudistuneen verkkokoulutuksen, jonka tarkoituksena on lisätä eettisten toimintaperiaatteiden ymmärrystä ja vaikutusta hankintaketjussa. Tavoitteena oli, että kaikki Alkon tavarantoimittajat ovat suori-



Alkossa myytävät juomat tulevat 76 eri alkuperämaasta.

taneet koulutuksen vuoden loppuun mennessä. Tavoitetta lähelle päästiin: volyymiperusteisesti laskettuna 97,4 prosenttia tavarantoimittajista suoritti koulutuksen määräaikaan mennessä. Loput puuttuvat suoritukset varmistetaan vuoden 2019 alkupuolella. Aktiivinen yhteistyö tavarantoimittajien kanssa ja molemminpuolinen sitoutuminen vastuullisiin toimintatapoihin ovat vastuullisuustyön onnistumisen kulmakiviä. Alko järjesti vuonna 2018 yhteensä 12 tavarantoimittajille suunnattua tilaisuutta ja työpajaa, joista neljä työpajaa keskittyi pääasiallisesti vastuullisaiheisiin.

Näiden työpajojen aiheina olivat auditointeihin valmistautuminen, ympäristöystävälliset pakkaukset, hankintaketjutietojen läpinäkyvyys ja kriisiviestintä. Yksi näistä tilaisuuksista oli Alkon kansainvälinen tavarantoimittajatilaisuus lokakuussa 2018 johon ilmoittautui 226 henkilöä, yhteensä 16 maasta. Tilaisuudessa käytiin läpi Alkon päivitetty strategia ja keskusteltiin ostotoiminnan kehityssuunnista strategiakauden aikana. Erityisesti tuotteiden hankintaketjutiedon kerääminen, hallinta ja asiakasläh- töinen viestintä olivat keskustelun teemoja.



Tavarantoimittajilla pilotoitiin vuoden aikana vastuullisuusaiheinen itsearviointikysely. Rommituottajille ja kotimaisia marjoja raaka-aineinaan käyttäville juoma-tuottajille lähetetyn kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa erityisesti raaka-aineiden hankintaketjun läpinäkyvyyttä ja tuottajien omaa arviota Alkon edellyttämien vastuullisuusperiaatteiden toteutumisesta hankintaketjuissaan. Kyselyyn vastasi 21 rommituottajaa ja 6 marjoja raaka-aineina käyttävää tuottajaa. Itsearviointin ohella kyselyn tarkoituksena oli nostaa arvioitavina olleita vastuullisuuden osa-alueita vastaajien tietoisuuteen ja jatkopohdintaan.

Rommien hankintaketjuja johdetaan perinteisesti

Vuoden 2018 aikana Alko on jatkanut rommien hankintaketjuun kuuluvan soke-rin tuotanto-olosuhteisiin liittyvien haasteiden ja korjaavien toimenpiteiden suunnittelua. Olemme kesäkuussa tavanneet yhden Euroopan suurimmista rommien maahantuojista ja valmistajista. Tavoitteenamme on ymmärtää alan nykyisiä toimintamalleja, tulevaisuuden näkymiä sekä vastuullisuussertifiointien roolia entis-

tä paremmin sekä selvittää realistisia mahdollisuuksia vastuullisuusnäkökulmien edistämiseen.

Oletuksemme mukaisesti teema on erittäin haastava: toimialalta löytyy yksittäisiä, kansainvälisiä toimijoita, joilla on kyvykkyys omien tuotteidensa jäljitettävyyteen aina sokeriruokoplantaaseille saakka. Suurelta osin toimiala on kuitenkin rakentunut bulkkitoimijoiden ympärille, joilla vastaavaa jäljitettävyyttä ei ole käytössään. Seuraavina askelina on selvittää kolmannen osapuolen toimesta maakohtaisia riskitasoja ja antaa tukea osaamisen kehittämiselle.

Vastuullisuustyö Etelä-Afrikassa jatkuu

Toinen Alkon vastuullisuustyössä runsaasti esillä ollut teema vuonna 2018 oli edelleen Etelä-Afrikka. Syksyllä 2016 Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa esitetty dokumenttielokuva Bitter Grapes nosti Etelä-Afrikan viiniteollisuuden epäkohdat laajaan tietoisuuteen. Vastuulliset kuluttajat kyseenalaistivat voimakkaasti maan viiniteollisuuden työolosuhteet. Laajan keskustelun lisäksi ohjelma käynnisti useita selvityksiä ja seurantatoimenpiteitä pohjoismaisten alkoholimonopolioiden keskuudessa. Tuottajia on auditoitu, korjaavia toimenpiteitä on tunnistettu ja niiden toteutumista käytännössä on seurattu yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa. Konkreettisia parannuksia on saatu aikaan, mutta työtä on edelleen tehtävänä.

Näistä syistä johtuen Alko käynnisti syksyllä 2017 projekti Etelä-Afrikan. Projektin osallistuminen on pakollinen kaikille Alkon valikoimiin eteläafrikkalaisia viinejä myyville osapuolille. Projekti kesti 6 kuukautta. Sen tavoitteena oli yhdenmukaistaa tavarantoimittajien huolellisuusvelvoitteen mukaisia toimenpiteitä sekä nostaa kokonaisvaltaisesti osaamista ja ymmärrystä liikesuhteiden synnyttämisestä vastuista. Projektin osallistui 29 tavarantoimittajien edustajaa. Projektissa käytyjen keskustelujen pohjalta syntyi jatkokehitysidea vastuullisuustyön systematisoimiseksi Suomen alkoholijuomakauppaliiton (SAJK:n) kanssa. Uusi toimintamalli on sovittu otettavaksi käyttöön tammikuussa 2019.

Alko toteutti yhteispohjoismaisena projektina Etelä-Afrikassa kolme koulutustilaisuutta paikallisille ammattiliitoille. Maximizing audit participation -koulutukseen osallistui 42 eri ammattiliiton edustajaa. Koulutusten tavoitteena oli antaa työntekijäjärjestöille selkeä käsitys pohjoismaisten alkoholimonopolioiden käyttämisestä Amforin eettisistä toimintaperiaatteista sekä käytännön työkaluja työntekijöiden näkökulman vahvempaan nostamiseen esimerkiksi osana auditointiprosesseja. Koulutus sai

erittäin hyvä palautteen: se koettiin hyödylliseksi sekä käytännönläheiseksi. Positiivisesta palautteesta johtuen koulutuksia jatketaan vuoden 2019 aikana.

Kesäkuussa Alko liittyi mukaan kansainväliseen Stronger Together -aloitteeseen, jonka pyrkimyksenä on torjua nykyaikaista orjuutta. Aloite järjesti vuoden 2018 aikana Etelä-Afrikassa 45 ilmaista koulutusta erityisesti hedelmä- ja viininviljelijöille.

Alko teetti keväällä 2018 puolueettoman ja vapaaehtoisen tutkimuksen elämiin riittävästä palkasta (living wage standard) Etelä-Afrikassa. Kysely lähetettiin huhtikuussa eteläafrikkalaisille viinituottajille. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, riittääkö alkutuotannossa työskentelevien ihmisten työstä saama palkka kattamaan paikalliset elinkustannukset. Vaikka tutkimukseen saatiin vähän vastauksia, voitiin yhteenvetona todeta, että työstä saatu palkka ei useinkaan ole riittävä. Myös ero vakituisten ja väliaikaisten työntekijöiden palkassa on merkittävä. Heikoimmassa asemassa ovat sesonkityössä tai muutoin määräaikaisessa työsuhteessa olevat naiset.

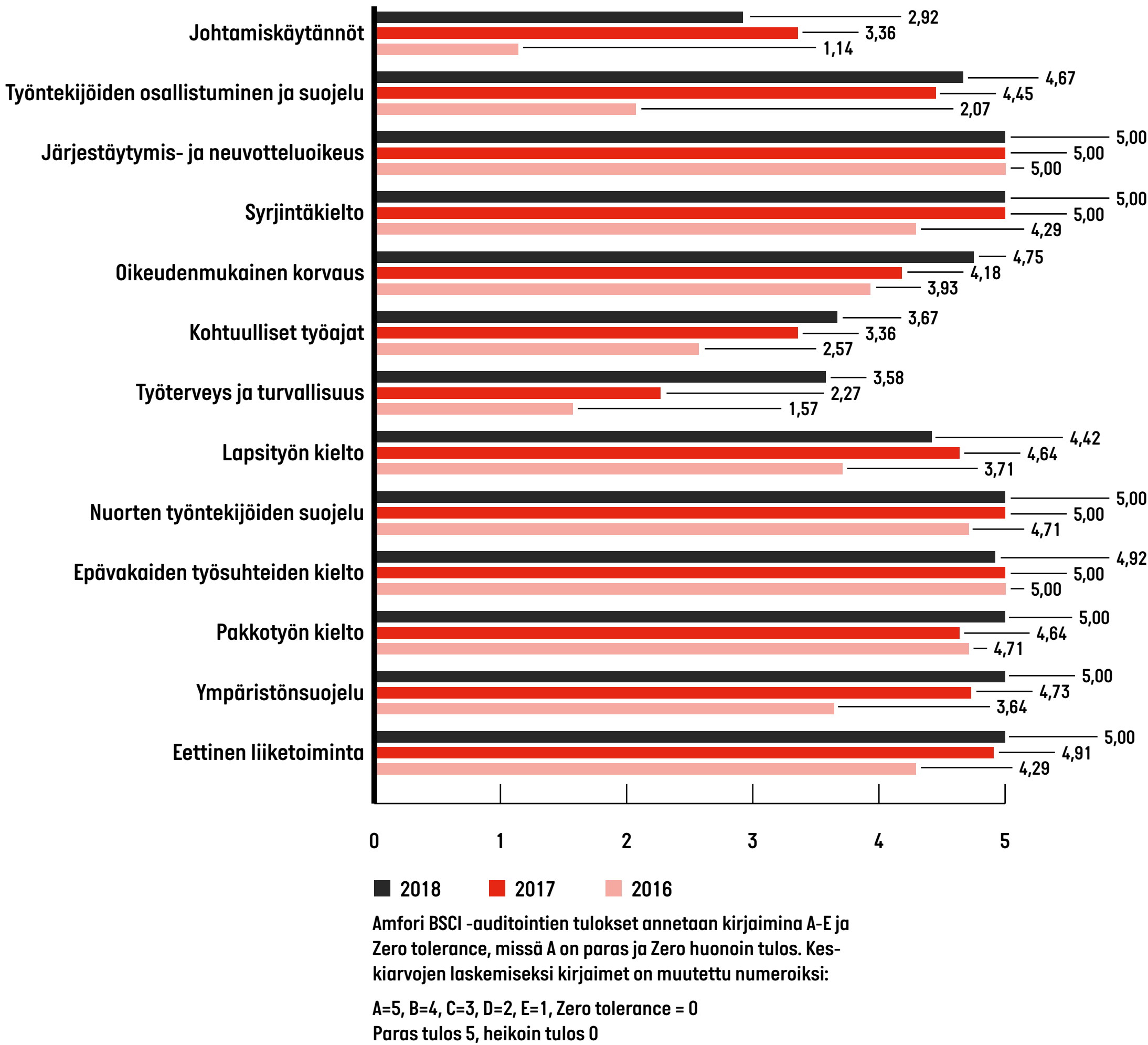
Kyselyn vastauksista on keskusteltu juomatoimittajien kanssa intensiivisesti vuoden 2018 aikana. Alko ymmärtää kaupallisena toimijana liiketoiminnan kannattavuushaasteen, mutta emme pidä sitä kestäväenä argumenttina vallitsevaan tilanteeseen.

Seurantatoimien avulla varmistamme, että sovittuja pelisääntöjä noudatetaan

Alkon hankintaketjussa merkittävimmät ihmisoikeusriskit ja työoikeuksien laiminlyönnit kohdistuvat alkutuotantoon. Maataloudessa sadonkorjuu on työvoimaintensiivistä. Henkilöresurssitarve on korkea, itse työn tekemiseen ei perehdytetä riittävällä tasolla, työhön liittyviä työturvallisuusriskejä ei tuoda esille, eikä sesonkityöntekijöille tarjota asianmukaisia suojavarusteita ja -välineitä. Myös työaikalainsäädännön huomiotta jättäminen on valitettavan yleistä. Hankintaketjussa tunnistettuja korkean riskin kohteita ovat Etelä-Afrikka, Chile, Argentiina, Välimeren rannikkoalueet sekä rommien hankintaketjuun liittyvä sokeriruokoviljely.

Vuonna 2018 Alko auditoi 12 eri tuottajaa. Tarkastusten kohteena oli myös valikoituihin näiden tuottajien alihankkijoita. Auditointeja tehtiin Argentiinassa, Chilessä, Etelä-Afrikassa ja Italiassa. Osa-alueet, joissa suoriuduttiin erityisen hyvin, olivat järjestäytymis- ja neuvottelu-oikeus, syrjäntäkielto, nuorten työntekijöiden erityinen suojelu, pakkotyön kielto, ympäristönsuojelu sekä eettinen liiketoiminta. Puutteita havaittiin erityisesti työlainsäädännön mukaisten työaikojen noudattamisessa.

AMFORI BSCI -AUDITOINTIEN TULOKSET 2018



Etenkin sadonkorjuun aikaan työtunteja tehtiin enemmän kuin lain mukaan on sallittua. Monilla tuottajilla puutteita oli myös amfori BSCI:n toimintaperiaatteiden mukaisten arvojen ja periaatteiden jalkauttamisessa sekä työterveyteen ja -turvallisuuden liittyvissä asioissa. Vuoden 2018 aikana Alkon hankintaketjussa tuli ilmi yksi amfori BSCI -protokollan mukainen nollatoleranssitapaus. Nollatoleranssitapaukset ovat luonteeltaan räikeitä rikkomuksia tai laiminlyöntejä, jotka vaativat välitöntä puuttumista. Auditointituloksiin suhtaudutaan jatkuvan parannuksen periaatteella, mikä on yksi amfori BSCI:n toimintamallin perusajatuksia.

Alkon tavoitteena on varmistaa seurantatoimien riittävä kattavuus kaikki riskimaa-hankinnat huomioiden. Vuoden 2019 aikana kehitämme edelleen itsearviointityökaluja sekä kolmannen osapuolen toteuttamaa kevennettyä seurantamallia. Näiden työkalujen pilotointi toteutetaan Euroopassa. Seurantatoimenpiteiden lisäksi Alko haluaa palautetta eettisten toimintaperiaatteiden toteutumisesta hankintaketjussa. Vuoden aikana Alko on käynyt neuvotteluja kansainvälisen International Union of Food and Allied Workers -järjestön (IUF) kanssa aiesopimuksen aikaansaamiseksi. Alkosta riippumattomista syistä sopimus on allekirjoittamatta. Vuonna 2019 Alkon tavoitteena on luoda yhteispohjoismainen malli sille, miten kansainväliset valitusmekanismit toimiessaan voisivat tukea hankintaketjun läpinäkyvyyden parantamista.

ALKO KOHTELEE TAVARANTOIMITTAJIA TASAPUOLISESTI, SYRJIMÄTTÖMÄSTI JA LÄPINÄKYVÄSTI

Asetus alkoholiyhtiön toiminnasta edellyttää, että Alkon päätökset alkoholijuomien ottamisesta vähittäismyyntiin, niiden poistamisesta vähittäismyyntistä sekä niiden hinnoittelusta tulee tehdä julkisin ja tasapuolisin perustein riippumatta niiden valmistajan tai myyjän kansalaisuudesta tai kotipaikasta. Näin ollen Alko ei tee hankintaketjun ihmisoikeuksien tai työoikeuksien riskeihin liittyvää yhteistyökumppanikohtaista arviointia ennen tuotteen valikoimaan ottamista. Tuotteen tultua osaksi Alkon valikoimaa se siirtyy vuosittain toteutettavan huolellisuusvelvoitteen mukaisen riskiarvioinnin piiriin. Riskiarvioinnissa otetaan huomioon mm. tuotteen alkuperämaa, hankintaketjun rakenne, valmistajaa koskevat tiedot kuten mahdolliset kansainväliset sertifiointit sekä juomaryhmää koskevat tunnistetut toimialariskit.



◀ Alkon näkemyksen mukaan olennaista on yhteistyö, jossa kaikki hankintaketjun osapuolet sitoutetaan kehittämään omaa ja yhteistyökumppaneiden osaamista.

VALINTOJA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Alko on sitoutunut vähentämään toimintansa ympäristövaikutuksia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja luonnonvarojen ylikäytön vähentämiseksi. Alko toteuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, joihin Suomen valtio on sitoutunut.

Miksi tämä on meille tärkeää?

Laura Kujansuu
Alkon myyjä

Laura on pitkään myyjänä työskennelleenä nähnyt ympäristötietoisuuden kehittymisen Alkossa ja toteutumisen myymälässä. Myyjänä hän tarjoaa vastuullisia valintoja asiakkaille ja pitää aihetta yllä myymälän arjessa. Alkon myyjät hoitavat päivittäisen kierrätyksen, ja ideoivat parannuksia myymälän resurssitehokkuuteen ja muihin ympäristökysymyksiin.

Vastuulliset ja kestävän kehityksen mukaiset ratkaisut kaikessa toiminnassa ovat Alkolle **olennainen vastuullisuusteema**, jotta voimme osaltamme vähentää ilmastonmuutosta ja tehdä asiakkaillemme vastuullisten valintojen tekemisen mahdollisimman helpoksi.

"Myyjän palveleva rooli Alkossa on suuri myös ympäristöasioissa, ja meillä on yllättävän iso mahdollisuus vaikuttaa sekä asiakkaan ostopäätökseen että myymälän omiin päästöihin. Kun tiedon on ensin sisäistänyt itse, sen pystyy tarjoamaan sopivassa muodossa myös asiakkaalle. Ajattelen tämän niin, että meille myyjille on tarjottu puitteet toimia, ja minun vastuullani on aktiivisesti huolehtia, että hoidan tämänkin työtehtävän odotusten mukaisesti.

Pystymme vaikuttamaan niin pieniin kuin suuriinkin asioihin: työvälineiden huoltaminen uusien tilaamisen sijaan, päivittäisistä tosi isoista kierrätysmääristä eli pakkauspahveista ja -muoveista huolehtiminen, metallijätteen lajittelu, vaikei sitä niin paljon kertyisikään, unohtamatta tietojen tallentamista seurantaan ja raportointia varten.

Alkon oma kierrätyserikoisuus on hanapakkauspuussin keräys. Sen tehokkuuteen pystyy myymälä itse vaikuttamaan todella paljon. Aiemmassa myymälässäni Vantaan Tammistossa päädyimme sijoittamaan keräysastian heti myymälän lasiovien ulkopuolelle, pullopalautuspisteen ja sisäänkäynnin väliselle reitille. Astian

"Meillä myyjillä on yllättävän suuri mahdollisuus vaikuttaa asiakkaan ostopäätökseen ja myymälän omiin päästöihin."



näkyvällä sijoittamisella oli todella iso vaikutus keräysmääriin! Lisäksi mainostimme aktiivisesti keräystä kassalla.

Usein kyse on siitä, miten saatu ohjeistus viedään käytäntöön myymälässä. Parhaan toteutustavan löytäminen vaatii kokeilemista. Myymälöissä on eroja, ja kiinteistön erityispiirteet yritetään kaikessa ympäristötyössä ottaa huomioon. Hienointa on se, että alkolaiset työkaverit ovat aina heti mukana ympäristöpohdintoissa ja keskustelu on avointa ja positiivista.

Me usein ajattelemme, että kunpa ”joku tekisi jotain” ilmastonmuutokselle, ja että kuluttajana omat valinnat eivät riitä. Toisaalta isoilta yrityksiltä odotetaan isoja tekoja. Alkon rooli Suomessa on suuri, ja yhdessä meillä on sen kautta maan kattava mahdollisuus tehdä mittaviakin asioita. Valikoiman osalta tärkeintä on Vihreän valinnan esittely ja myyminen asiakkaalle. Asiakkaat ovat usein yllättyneitä sen monipuolisuudesta, kun kyseessä ei olekaan pelkkä luomu, ja toteavat, miten hieno juttu se on.

Me myös mainostamme Alkon nettisivuilta löytyvää ympäristötietoa. Muovipulot yllättävät asiakkaat ilmastoystävällisyydellään, sitä olen saanut usein perustella. Osa jää vielä pohdiskelemaan, osa ottaa heti muovipulloon pakatun tuotteen – onhan muovi myös kevyempi kantaa. Muovikasseista asiakkaat puhuvat todella usein ja ikään kuin kaipaavat keskustelukumppania. Keskustelut voivat olla tosi pitkiäkin ja oma osaaminen joutuu koetukselle. Asiakkaat ovat hyvin valveutuneita”, kertoo Alkon myyjä Laura Kujansuu.

Myyjällä on monesti paljon vaikutusta siihen, millaisia ostopäätöksiä asiakas tekee. Alkon toiminnan ympäristövaikutukset riippuvat suurelta osin asiakkaiden valinnoista. Laura on aktiivinen ympäristön puolestapuhuja myös myyjien keskuudessa.

Mihin suuntaan olemme menossa?

Alko pyrkii omalta osaltaan hillitsemään ilmastonmuutosta ja tekemään asiakkaiden vastuulliset valinnat mahdollisimman helpoiksi. Raaka-aineiden tuotanto ja juomien valmistus erilaisissa luonnon- ja ilmasto-olosuhteissa eri puolilla maailmaa vaikuttavat sekä välittömään ympäristöön ja sen ekosysteemiin että energiankulutuksen ja päästöjen kautta ilmastonmuutokseen.

Meille on tärkeää, että myös tulevana vuosikymmeninä Alkon valikoimassa on mahdollista tarjota tuotteita laajasti eri puolilta maailmaa. On tärkeää, että tuotteista koituvat välilliset ja välittömät vaikutukset ympäristölle ovat hallittavissa ja että niiden haittavaikutuksia pystytään pienentämään.

Alkon tavoitteena on tunnistaa ja vähentää tuotteiden hankintaketjussa syntyviä merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tässä tarkoituksessa Alko tekee myös yhteistyötä pohjoismaisten alkoholimonopolioiden (Systembolaget, Vinmonopolet, ÅTVR ja Rúsdrekkasølu Landsins) kanssa. Hankintaketjun merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät pakkausten valmistuksesta (erityisesti lasipakkaukset), raaka-aineiden viljelystä (rypäleet, vilja) sekä juomateollisuuden energiankulutuksesta.

Oman toiminnan ympäristövaikutusten pienentäminen on tärkeä osa päästöjen hillintää. Myymälöiden välittömät ympäristövaikutukset koostuvat lämmön-, sähkön- sekä vedenkulutuksesta. Alko pyrkii aktiivisesti vähentämään myymäläverkonsonsa ympäristövaikutuksia. Myös tavoitteita tuotelogistiikan päästöjen vähentämiseksi työstetään vuonna 2019.

Alkon ympäristövastuullisuuden 2020-tavoitteet pähkinänkuoressa

- 40 prosentilla Alkon valikoiman tuotteista on jokin ympäristötuotetieto
- kertakäyttöiset muovituotteet, mukaan lukien muoviset ostoskassit on korvattu kestävämmillä oheistuotevalikoiman tuotteilla. Tällä sitoumuksella olemme kaupan alan toimijana mukana toteuttamassa EU:n muovistrategiaa kertakäyttömuovien rajoittamiseksi
- myymälöissä kertyvän, tuotelogistiikassa syntyvän pakkausjätteen määrää (pahvi ja kirkas lavamuovi) on vähennetty kymmenellä prosentilla verrattuna vuoteen 2017
- myymälöiden ja pääkonttorin sähkönkulutusta (kWh/m²) on saatu pienennettyä kymmenellä prosentilla vuoteen 2017 verrattuna
- sähkönkulutuksesta aiheutuneita hiilidioksidipäästöjä on pienennetty 50 prosentilla verrattuna vuoteen 2017.

Mitä olemme tehneet?

YMPÄRISTÖVASTUU HANKINTAKETJUSSA: JUOMAPAKKAUSTEN TEEMAVUOSI

Vuonna 2018 pohjoismaisten alkoholimonopolioiden ympäristötoimenpiteiden teema-
na olivat juomapakkaukset. Alko teetti Gaia Consulting Oy:llä laskelman erilaisten
pakkausten ilmastovaikutuksista eli keskimääräisistä hiilijalanjäljistä. Sen pohjaksi
Gaia Consulting päivitti vuonna 2010 tehdyn viinipakkausten ympäristötutkimuksen.
Muina lähtötietoina käytettiin Alkon, Systembolagetin ja Vinmonopoletin viinimyyn-
tiä pakkaustyypeittäin vuonna 2017 sekä viinimaiden energiantuotannon kansallisia
hiilidioksidipäästökertoimia.

Laskelman perusteella erot eri juomapakkausten ilmastovaikutuksissa ovat sel-
keitä. Painavien lasipullojen ilmastovaikutus viinilitraa kohden on reilusti yli kuusin-
kertainen verrattuna vähiten kuormittaviin kartonkipakkauksiin.

Tutkimuksen tuloksia hyödynnettiin vuoden aikana ympäristötyössä tavarantoi-
mittajien kanssa sekä asiakasviestinnässä. Konkreettisenä toimenä tuotevalikoiman
kehittämiseksi pakkausnäkökulmasta toteutettiin ensimmäiset innovatiivista, ympä-
ristöystävällistä pakkaustapaa korostavat tuotehaut. Näistä tuotehauista saatua sekä
muuta vuoden aikana asiasta kertynyttä tietoa hyödynnetään tulevana vuosina, ja
ympäristöystävällisten pakkausten määritelmiä kehitetään edelleen.

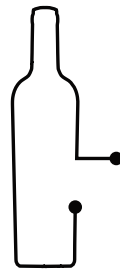
Viinin eri pakkausmateriaalien aiheuttamat kokonaispäästöt on laskettu pakkaustutki-
muksessa selvitettyjen CO₂e-kerrointen avulla vuodelta 2018 nyt ensimmäisen kerran.
Alumiinipakkausten osalta päästökerrointa ei ole.

Vuositasolla päästöt olivat pakkausten keskimääräisiin painoihin perustuen:

- lasipullot: 17 021 tonnia
- muovipullot: 1 915 tonnia
- kartonkipaikkaukset: 897 tonnia
- viinipussit: 108 tonnia
- hanapakkaukset: 1 185 tonnia

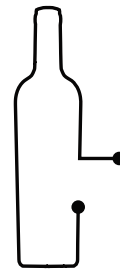
VIINIPAKKAUSTEN HIILIJALANJÄLJET

LASIPULLOT
0,75 L



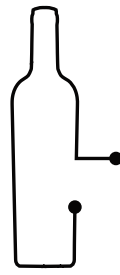
675
CO₂e/L

KEVYEMMÄT LASIPULLOT
0,75 L (MAX 420 G)



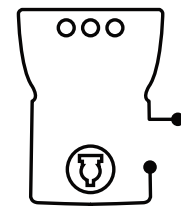
525
CO₂e/L

MUOVIPULLOT
0,75 L



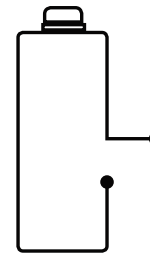
245
CO₂e/L

VIINIPUSSIT
1,5 L



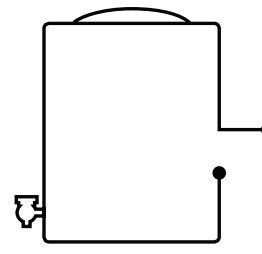
96
CO₂e/L

KARTONKITÖLKIT
1 L



85
CO₂e/L

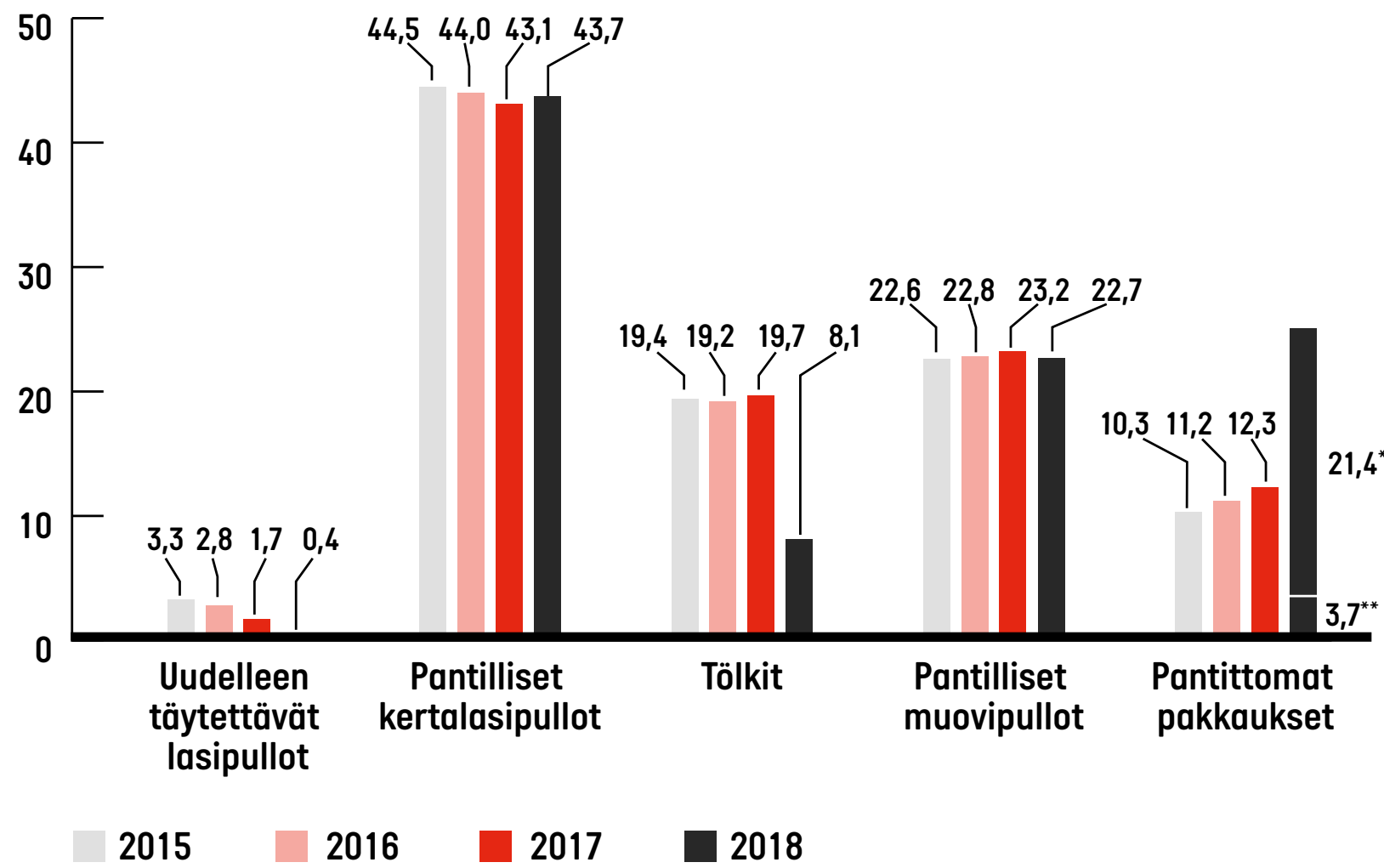
HANAPAKKAUKSET
3 L



70
CO₂e/L

Alko myi vuonna 2018 124,2 miljoonaa kappaletta (2017: 137,3; 2016: 137,8, miljoonaa) erilaisia juomapakkauksia:

MYDYT PAKKAUKSET, %



* Pantittomat lasi- ja muovipullot

** Muut pantittomat pakkaukset, kuten hanapakkausviinit ja viinipussit

JUOMAVALIKOIMAN TUOTTEIDEN YMPÄRISTÖTIEDOT

Vihreä valinta -kokonaisuus kattaa kuusi erilaista juomien ympäristövastuulliseen tuotantotapaan ja -olosuhteisiin liittyvää tuotetietoa: vegaaninen, alkuviini, paikallinen kestävän kehityksen sertifiointi, kevyempi lasinen viinipullo sekä luomu ja biodynaaminen. Vuoden lopussa 15 prosentilla valikoimasta oli yksi tai useampia näistä ympäristötuotetiedoista.



Luomutuotteiden myyntiä on käytetty pitkään indikaattorina ympäristömerkit-tyjen tuotteiden kiinnostavuudesta. Luomusertifioitujen tuotteiden osuus Alkon myynnistä kasvoi vuonna 2018 9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2018 kaikkien Vihreä valinta -tuotteiden yhteenlaskettu myynti oli 15,7 miljoonaa litraa, josta luomutuotteiden osuus oli 6,9 miljoonaa litraa.

ALKOSTA HELSINGIN KAUPUNGIN ILMASTOKUMPPANI

Helsinki tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Ilmastokumppanit sitoutuvat tekemään Helsingistä hiilineutraalia ja vähentämään kasvihuonekaasu-päästöjään yrityksen itse valitsemin tavoittein ja keinoin. Alko lähti mukaan ilmasto-työhön tavoitteen saavuttamiseksi.

Alkon omassa sitoumuksessa luovutaan kertakäyttöisistä muovikasseista vuoden 2020 loppuun mennessä ja pyritään vähentämään muovikassien myyntiä huomattavasti jo ennen tavoitevuotta. Alko sitoutuu myös kehittämään hanapakkausten kierrätystä ja vähentämään sähkönkäyttöä Helsingin alueen myymäläverkostossa.

CASE

Muovipussiton Kerava

Muovipussiton Kerava -hanke pyrkii tekemään Keravasta Suomen ja Euroopan ensimmäisen muovipussittoman kaupungin. Alko liittyi mukaan aloitteeseen 4.10., mistä lähtien muovikassien myynti lopetettiin Keravan myymälässä ja ostokset pakataan asiakkaiden omiin kestokasseihin.

Lue artikkeli verkosta



CASE ➤

Muovikassittomuus- kokeilu Rukalla

Alkon Rukan myymälä oli Ruka Nordic -kisojen ajan 23.–25.11.2018 kertakäyttömuoviton. Ruka Nordic -tapahtuman tavoitteena oli vähentää muovijätteen määrää yli puolella.

Lue artikkeli verkosta ➤



MYYMÄLÄVERKOSTON YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Oman toiminnan ympäristövaikutusten pienentäminen on kuluttajien perusodotus myös Alkon toimintaa kohtaan. Myymälöiden välittömät ympäristövaikutukset koostuvat lämmön-, sähkön- sekä vedenkulutuksesta, joista ainoa saatavissa oleva kulutustieto on sähkönkulutus. Käytännön toimia ohjaavat sertifioidun [ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän tavoitteet- ja vastuut](#). Alko raportoi ympäristövaikutuksista verkkosivuillaan ja vuosikertomuksessaan. Alkon myymäläverkoston ISO 14001 -sertifikaatin vuotuiset seuranta-auditoinnit toteutettiin marraskuussa 2018.

Alko pyrkii aktiivisesti vähentämään myymäläverkostonsa ympäristövaikutuksia. Tehokkaamman seurannan mahdollistamiseksi Alkon uusi ympäristötietojärjestelmä otettiin käyttöön helmikuun 2018 alussa. Järjestelmän avulla on mahdollista seurata myymälöiden sähkönkulutusta ja puuttua mahdollisiin poikkeamiin, sekä seurata kierrätykseen ohjattavan pakkauspahvin ja lavamuovin määrää.

Alkon sähkön kokonaiskulutus oli vuonna 2018 11,5 GWh (2017: noin 11,6; 2016: 12; 2015: 13,0 GWh). Luvut perustuvat osittain arvioon. Kulutus pieneni noin yhden prosentin huolimatta 1.3.2018 voimaan tulleesta lakimuutoksesta, jonka myötä myymälöiden kokonaisaukioloaika vuositasolla piteni valtakunnallisesti n. 5 prosentilla.

Alko osti vuonna 2018 yhteensä 4 777,3 (5 050,7) MWh uusiutuvaa sähköenergiaa, jonka alkuperä on varmennettu alkuperätakuulain määrittelemällä tavalla sertifikaatteja käyttäen.

Vuoteen 2020 mennessä Alkon tavoitteena on puolittaa sähkönkulutuksesta johtuvat hiilidioksidipäästöt. Keinoina ovat sekä sähkönsäästöt että vihreiden sähkötuotteiden käytön kasvattaminen.

Valtaosa Alkon 359 myymälästä toimii vuokratiloissa. Alkon itse omistamissa liikehuoneistoissa toimii yhteensä 19 myymälää. Myymälöiden keskimääräinen pinta-ala vuonna 2018 oli 280,7 m² (2017: 284; 2016: 288; 2015: 296 m²). Alkon tavoite on vähentää keskimääräisiä myymäläneliöitä 5 prosentilla vuoteen 2022 mennessä. Sähkönkulutus myymäläneliötä kohden oli vuonna 2018 113 kWh/m².

Vuonna 2018 remontoitiin kaikkiaan 45 myymälää, joista 12:ssa ns. facelift-kohhteessa pystytettiin uudelleenkäyttämään olemassa olevia hyllyjä ja kalusterunkoja. Kalusterunkojen uudelleenkäyttöaste oli siten noin 27 prosenttia. Alkon uuden myymäläkonseptin toteuttamisen ajan kalusteiden uudelleenkäyttöaste on väliaikaisesti heikompi, koska uudistettavien myymälöiden kalustus vaihtuu täysin. Vanhoja myymälähyllyjä käytetään uudelleen myös myymälöiden varastotiloissa. Vuonna 2018 uudelleenkäyttöaste tähän käyttöön oli noin 44 prosenttia. Tavoitteena on, että mahdollisimman suurta osaa ylijääneistä kalusteista käytetään uudelleen joko omissa tai yhtiön ulkopuolisissa kohteissa.

Asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta Alkon myymäläketjun ympäristötyöstä asiakaspalvelun ja alko.fi-nettisivuston palautetoiminnon kautta.

TUOTELOGISTIIKAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Alko seuraa maahantuontipalvelunsa kuljetusten aiheuttamien CO₂-päästöjen määrää*. Vuonna 2018 näiden tuontikuljetusten CO₂-päästöt olivat 357 tonnia (2017: 451; 2016: 707; 2015: 521 tonnia).

Vuodelta 2018 on ensimmäistä kertaa saatu laajempaa päästödataa logistiikkakumppaneilta, verrattuna aiempaan käytäntöön raportoida vain Alkon keskusvarastolta lähteneet kuljetukset. Tässä laajuudessa kotimaan myymäläjakelukuljetusten CO₂-päästöt olivat 411 tonnia. Kotimaan kuljetusten luvut sisältävät kaikista Alkon sekä tavarantoimittajien varastoista myymälöihin toimitetut tuotteet, mutta eivät siirtoja myymälöiden välillä ja paluukuljetuksia myymälöistä. Paluukuljetuksia kuitenkin hyödynnetään kierrätykseen ohjattavien lavamuovien ja pakkauspahvien

CASE

Kestokassivalikoiman suunnittelukilpailu

Vuonna 2018 käynnistettiin kestokassivalikoiman uudistustyö.

Lue artikkeli verkosta ➤

keskitettyyn keräämiseen myymälöistä, joissa kiinteistöllä ei ole mahdollisuuksia pahvin erilliskierrättämiseen.

Alkon myymälöistä toimitettiin vuonna 2018 materiaalia kierrätykseen tai hyötykäyttöön:

- pahvijätettä 1 194,7 tonnia (2017: 1 115,6; 2016: 1 005; 2015: lähes 840 tonnia). Luku edustaa 125 myymälää 359:stä.
- lavamuovia 132,8 tonnia (2017: 146,1; 2016: 132; 2015: 108 tonnia). Luku kattaa kaikki 359 myymälää.
- hanapakkausten sisäpusseja 10,4 tonnia (2017: 3,7; 2016: lähes 3,6; 2015: 3 tonnia)

Tuotekuljetusten mukana myymälöihin tulevan pahvijätteen määrä on kasvanut noin 7 prosenttia. Lavamuovin määrä on pienentynyt noin 9 prosenttia.

YMPÄRISTÖTYÖN KUMPPANUUDET

Alko oli mukana [Baltic Sea Action Groupin \(BSAG\) Elävä Itämeri](#) -hankkeessa hanapakkausten sisäpusmien keräystä koskevalla sitoumuksella. Alko tuki myös [Pidä Lappi Siistinä ry:n](#) työtä Lapin ainutlaatuisen luonnon säilymisen puolesta.

ALKON LIIKETOIMINNAN YMPÄRISTÖRISKIT

Alkossa ei ole erikseen määritelty liiketoiminnan ympäristöriskejä eikä niille avaintunnuslukuja. Toimialan suurimmat ympäristöriskit ovat ilmastonmuutoksesta johtuvia, hankintaketjussa raaka-aineiden alkutuotantoon vaikuttavia muutoksia ympäristöolosuhteissa. Niistä merkittävimpiä ovat kohoavat kasvukauden keskilämpötilat ja paheneva kuivuus jo ennestään veden saatavuuden osalta kriittisillä alueilla. Tällaisia viinialueita ovat esimerkiksi Etelä-Afrikka, Kalifornia, Etelä-Espanja ja Etelä-Italia. Ilmastonmuutos on myös muuttanut kasvukauden sään vaikeasti ennakoitavaksi. Toimialalla mahdolliset paikalliset, tuottajakohtaiset ympäristöriskit liittyvät lähinnä torjunta-aineiden käyttöön alkutuotannossa ja siitä johtuviin välittömiin ja toisaalta pidemmän aikavälin haittoihin paikalliselle ekosysteemille ja yhteisölle.

Alko noudattaa ympäristöasioissa, kuten muussakin toiminnassaan, lainsäädäntöä, seuraa sen kehitystä sekä toimii asiakkaiden, sidosryhmien ja yhteiskunnan asettamien odotusten mukaisesti.



◀ Tuotekuljetusten mukana myymälöihin tulevan pahvijätteen määrä kasvoi vuonna 2018 noin 7 %. Lavamuovin määrä pieneni noin 9 %.

* Laskelmissa on käytetty seuraavia muuntokertoimia:

Tuontikuljetukset:

Emission factor 1,044.92 g CO₂/km/trailer (maantie) ja 490.78 g CO₂/TEU/nautical mile (merirahti)



LÄPINÄKYVÄ JA TEHOKAS TOIMINTA

Alko parantaa ja kehittää toimintaansa jatkuvasti. Alkon taloudellisen vastuun perusta, kestävä taloudellinen tulos, saavutetaan vastuullisilla arvoilla ja toimintatavoilla.

Miksi tämä on meille tärkeää?

”Olemme pulssilla näkemässä, miten uusien sukupolvien ruoka- ja juomakulttuuri kehittyy.”

Ketterä ja tehokas toiminta takaa, että voimme tulevaisuudessa-kin vastata asiakkaiden tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin – ja luoda näin arvoa suomalaiseen yhteiskuntaan.

”Alko on tärkeä osa yhteiskuntaa. Kun katsotaan yrityksen tehokkuutta, mukautuvuutta ja tietysti myös palveluamme, haluamme pärjätä vertailussa mille tahansa erityisliikkeelle. Me olemme pulssilla näkemässä, miten uusien sukupolvien ruoka- ja juomakulttuuri muuttuu, ja voimme saattaa sitä muunkin asiakaskunnan hyödynnettäväksi, kun toimintamme on ketterää.

Tehokas yritys antaa aikaa asiakkaalle. Kun tunnemme toimintaympäristön muutokset, pystymme myös vastaamaan niihin asiakkaidemme toivomalla tavalla. Samalla voimme tehostaa omia prosessejamme.

Taloudellinen vastuu on niin ikään tärkeä osa Alkon toimintaa, josta hyötyvät kaikki Suomessa asuvat. Kestävän taloudellisen tuloksen aikaansaamiseksi toiminnan on oltava tehokasta. Toiminnallamme on laajoja taloudellisia vaikutuksia sidosryhmiin ja yhteiskuntaan. Suomalaisten omistamana valtionyhtiönä Alkon on huomioitava sidosryhmät tasapuolisesti ja raportoitava taloudestaan läpinäkyvästi ja avoimesti.

Teknologiakehityksessä panostamme siihen, että toimitamme hyvin suunniteltuja ratkaisuja kustannustehokkaasti ja ketterästi. Haluamme tuottaa arvoa sisäisille ja ulkoisille käyttäjille mahdollisimman nopeasti. Teknologiavalinnoissamme

Kaapro Kanto
Tietohallintojohtaja

Kaapro pitää huolta siitä, että Alkon toiminta vastaa tulevaisuudessakin asiakkaiden jatkuvasti muuttuviin tarpeisiin ja muutoksiin toimintaympäristössä.

hyödynnämme moderneja pilvipalveluita, jotka tekevät toiminnastamme joustavaa. Tämä näkyy esimerkiksi henkilökunnalle palveluina, joita voi hyödyntää ajasta ja paikasta riippumatta – juuri siinä asiakaskohtaamisessa, joka on meille tärkeintä”, kertoo Alkon tietohallintojohtaja Kaapro Kanto.

Mihin suuntaan olemme menossa?

Alkon toimintaympäristö on muutoksessa. Uskomme vahvasti, että tehokkuus ja ketteryys tulevat korostumaan, kun tarjoamme asiakkaille maailmanluokan palvelua ja pidämme liiketoiminnan kannattavuuden kunnossa.

Pyrimme jatkossakin hyödyntämään uusia teknologioita, kumppanuuksia ja ekosysteemejä siellä, missä ne tuottavat asiakkaalle lisäarvoa, joko myymälöissä tai taustatoiminnoissa. Ketterän kehittämisen kulttuuri jalkautetaan koko organisaatioon, jotta voimme viedä tehokkuuden uudelle tasolle ja tuoda asiakkaalle näkyviä parannuksia nopeasti tuotantoon. Huolehdimme tehokkuudesta kaikessa tekemisessämme. Tällä tavoin varmistamme liiketoiminnan kannattavuuden kiristyvässä toimintaympäristössä.

Kolme tärkeintä periaatettamme on, että tuomme asiakkaille arvoa toistuvien tehtävien sujuvoittamisella, pääsemme ideasta nopeaan toteuttamiseen ja pystymme mittaamaan vaikutuksia. Kannustamme henkilökuntaa tuomaan työn kipupisteet ja hidasteet esiin, jotta voimme puuttua ensimmäisenä niihin asioihin, jotka vaikuttavat asiakaspalvelun laatuun. Etenemme määrätietoisesti pienin askelin kohti päämäärää pitämällä toimenpiteiden järjestyksen ja aikataulun esillä. Olemme luottavaisia, että pystymme tällä tavalla tuomaan asiakkaalle lisäarvoa.

Ketterällä kehityksellä pyrimme ideasta nopeaan toteutukseen. Organisaatioon on rakennettu prosesseihin ja tekniseen ympäristöön peruspohjaa, jonka päälle voimme kehittää nopeampia ja joustavampia asiakaskokemuksen kehittämisen muotoja. Panostamme kehittämisen ketterään kulttuuriin ja rohkeuteen. Emme pelkää epäonnistua, mutta opimme virheistä. Kaikessa kehittämisessä on lähtökohtana asiakas ja liiketoimintatarve, ei teknologia. Kehitystyö perustuu selkeään

yhteiseen ylätasoon tahtotilaan. Kehittämistä tehdään erilaisilla malleilla, mutta yritystasolla yhtenä kokonaisuutena.

Mittaamme vaikutuksia systemaattisesti ja siten myös optimoimme käytettävissä olevat resurssit. Erilaisten projektimallien avulla tuomme toimintaa parantavat muutokset saataville mahdollisimman nopeasti, ja mittaamme jatkuvasti vaikutuksia myös tästä näkökulmasta. Kehitämme yritystä koko ajan laaja-alaisesti ja haluamme olla omalla alallamme vertailukelpoisia muiden toimijoiden kanssa.

Mitä olemme tehneet?

Toiminnan tehostaminen ja asiakaskokemuksen kehittäminen olivat työssämme merkittäviä teemoja vuonna 2018. Myymälöissä teknologia toi laajempaa tuoteosaamista asiakaspalvelutilanteisiin, ja toiminnanohjauksen kehittäminen tehosti koko toimintaamme.

TEKNOLOGIALLA TEHOKKUUTTA JA PAREMPAA ASIAKASKOKEMUSTA

Alkon asiakaskokemusta kehitettiin vuonna 2018 tuomalla asiakkaille uusia palveluita sekä laajentamalla tuoteosaamista entisestään myös myymälöissä. Asiakaiden toiveesta pääsy verkkokaupan laajaan valikoimaan tehtiin mahdolliseksi myös myymälöissä sekä noutopisteissä, joihin yli 8 000 tuotteen valikoima on nyt tilattavissa asiantuntevan myyjän avustuksella. Asiakaspalvelun helpottamiseksi ja myyjien tuotetuntemuksen lisäämiseksi loimme uuden sovelluksen, joka auttaa löytämään asiakkaille sopivimpia tuotteita eri tilanteissa. Sovelluksen avulla henkilökunta voi hakea kollegoiden makumuistiinpanoja tuotteista, joita ei vielä itse tunnne niin hyvin.

VASTUU ASIAKASTIEDOISTA

Tietosuoja-asetuksen (GDPR) myötä Alkossa kehitettiin henkilötietojen käsittelyä läpinäkyvämmäksi ja vastuullisemmaksi. Asiakkaiden, henkilöstön ja kumppaneiden

henkilötietojen käsittelyn riskit arvioitiin ja käsittelyn kontrolleja tehostettiin. Henkilötiedon käsittelyn suhteen Alkon periaate on kerätä mahdollisimman vähän tietoa asiakkaistaan, kuitenkin siten että voimme palvella heitä tehokkaasti.

TEHOKKUUTTA ANALYTIIKALLA

Toimintaa tehostaaksemme modernisoimme toiminnanohjausjärjestelmämme sekä tiedonhallinnan alustan. Hankkeet mahdollistavat paremman analytiikan ja sen kautta toiminnanohjaamisen ajantasaisen tiedon avulla. Luotettavan ja reaaliaikaisen tiedon avulla voimme varmistaa, että henkilökäyttöemme ja tavaravirtamme vastaavat kysyntää. Voimme lisäksi paremmin analysoida liikepaikkojamme, jotta Alko palvelisi asiakasta mahdollisimman hyvillä sijainneilla.

VASTUU TUOTETURVALLISUUDESTA

Alkon laboratorioprosesseja ja tietojärjestelmiä kehitettiin, jotta palveluja voidaan jatkossakin toimittaa nopeasti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Uusien käytänteiden avulla paperipohjainen prosessi automatisoitiin ja tämän kautta laatua voidaan parantaa. Automaattisemman prosessin myötä näytemäärää voidaan kasvattaa entisestään paremman tuoteturvallisuuden takaamiseksi.

TALOUDELLINEN VASTUU

Alkon taloudellisen vastuun perusta, kestävä taloudellinen tulos, saavutetaan vastuullisilla arvoilla ja toimintatavoilla. Liiketapaperiaatteet edellyttävät, että Alko toimii rehellisesti ja avoimesti sekä noudattaa voimassa olevia lakeja, säännöksiä ja sopimuksia. Tätä Alko edellyttää myös liikekumppaneiltaan. Alko ei hyväksy lahjontaa tai korruptiota, vaan toimii taloudellisesti vastuullisin perustein. Kassavarojen sijoittamisen tavoitteena on turvata sijoitettujen pääomien lisäksi maksuvalmius ja saada markkinaehtoista tuottoa sijoitetuille varoille alhaisella riskillä.

Asiakkaat

Alko tarjoaa asiakkailleen turvallisia ja laadukkaita tuotteita sekä palveluja. Vuonna 2018 alkoholijuomista saadut tuotot olivat 1 148,1 (1 168,4) miljoonaa euroa. Juomia myytiin Alkon myymäläverkoston ja verkkokaupan kautta.



Palveluita ja tarvikkeita tuotettiin 5,1 (5,7) miljoonan euron arvosta. Luku sisältää Alkoholintarkastuslaboratorion analyysitutkimuksista saadut tuotot, 304 (358) tuhatta euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi 2,0 (1,7) miljoonaa euroa ja ne olivat pääasiassa vuokratuottoja.

Tavarat ja palvelun toimittajat

Pääosa Alkon hankinnoista on alkoholijuomia, joita ostettiin alkoholijuomateollisuuden ja -tukkukaupan 604 toimijalta 935,2 (938,9) miljoonalla eurolla vuonna 2018. Näistä toimijoista 200 on suomalaisia. Alko osti alkoholijuomia myös 404 ulkomaiselta toimijalta 12,4 (13,8) miljoonan euron arvosta vuonna 2018. Alko ostaa alkoholijuomat euromääräisinä, jotta valuuttariskiä ei muodostu.

Muita tuotteita ja palveluita ostettiin 23,4 (32,5) miljoonalla eurolla. Tämän lisäksi toimittajilta kiinteisiin kuluihin kirjattiin 56,8 (57,6) miljoonaa euroa hankintoja. Kaksi suurinta kuluryhmää olivat It-palvelut ja myymälöiden vuokratulot. It-palveluihin ja

Alkon asiakaskokemusta kehitettiin vuonna 2018 tuomalla asiakkaille uusia palveluita ja laajentamalla myymälöiden tuoteosaamista.

-konsultaatioihin panostettiin 11,8 (13,2) miljoonaa euroa. It-kuluilla katettiin Alkon tarvitsemien järjestelmien ja it-laitteiden sekä verkkokaupan ylläpito ja pienkehitys. Vuoden 2018 lopussa 359 myymälästä 340 sijaitsi vuokratuissa kiinteistöissä, joista maksettiin vuokraa 17,7 (17,5) miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Alko maksoi henkilöstölleen vuonna 2018 palkkoja ja palkkioita 71,8 (70,1) miljoonaa euroa. Eläkekulujen suuruus oli 12,6 (13,4) miljoonaa euroa ja muut henkilöstösivukulut 3,0 (3,1) miljoonaa euroa. Pidentyneistä aukioloajoista johtuen henkilökäyttö myymälöissä kasvoi hieman edellisestä vuodesta.

Yhteiskunta

Yhteiskunta saa Alkon toiminnasta verotuloja. Alkon veroasioita johtaa talousjohtaja, joka raportoi olennaisista veroasioista hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Tulkinallisissa tilanteissa voidaan hankkia verokonsultointia ulkopuoliselta veroasiantuntijalta tai pyytää ennakkopäätös verottajalta. Alko ei tee verosuunnittelua tai ohjaa varoja ulkomaisille tileille, vaan maksaa kaikista myydyistä tuotteista ja tuloksesta Suomen lain mukaiset verot.

Alkoholijuomaveroa myydyistä tuotteista kertyi 589,1 (578,3) miljoonaa euroa vuonna 2018. Tavarantoimittajat maksavat suurimman osan myytyjen tuotteiden alkoholijuomaveroista suoraan valtiolle. Alko maksaa alkoholijuoma- ja pakkausverot niistä tuotteista, jotka kulkevat Alkon keskusvaraston kautta. Alko maksoi suoriteperusteisesti alkoholijuomaveroa Alkon keskusvaraston kautta kulkevista juomista 10,7 (10,8) miljoonaa euroa ja juomapakkausveroa 0,3 (0,3) miljoonaa euroa. Alko maksoi arvonnäköveroa 39,1 (40,8) miljoonaa euroa ja yhteisöveroa 10,5 (10,5) miljoonaa euroa. Palkkaveroja Alko maksoi 13,9 (14,6) miljoonaa euroa ja sosiaaliturvamaksuja 0,6 (0,6) miljoonaa euroa.

Yhteisöt

Alko tekee yhteistyötä Lasten seurassa -ohjelmassa A-klinikkasäätiön, Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Suomen Vanhempainliiton ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa. Selvästi hyvää työtä -ohjelman yhteistyökumppaneita ovat A-klinikkasäätiö, Ehyt ry, KELA, THL, Työterveyslaitos ja Työturvallisuuskeskus. Yhteistyö pohjautuu keskinäisiin sopimuksiin kuitenkin niin, että vuonna 2018 näissä ohjelmissa KELA, THL ja Työturvallisuuskeskus toimivat asiantuntijoina vastikkeetta. Alko maksoi vastikkeellisesta toiminnasta yhteisöille vuonna 2018 yhteensä 153 (141) tuhatta euroa.

Tämän lisäksi Alko tekee yhteistyötä Nuorten Akatemian ja Suomen Olympiakomitean kanssa. Näiden yhteisöjen kanssa vastikkeellisten korvausten määrä oli 69,2 (61,7) tuhatta euroa. Kehitysvammaliiton FASD-yhteistyöhön käytettiin 5 (5) tuhatta euroa. Helsingin Nuorkauppakamarin Vuoden poliisin valinnan tukeminen ja Suomen Olympiakomitean Kasvata urheilijaksi -stipendi ovat vastikkeettomia, yhteensä 6,9 (6,7) tuhatta euroa. Samoin vastikkeettomiin avustuksiimme kuuluu Veikko ja Lahja Hurstin Laupeudentyö ry:lle annettu 5 (2) tuhatta euroa vähävaraisen joulun kustannuksiin.

Alko tukee lisäksi Alkoholitutkimussäätiön tutkimustoimintaa 67,3 (67,3) tuhannen euron lahjoituksella ja Yhteiskuntapolitiikka-lehteä 15 (15) tuhannen euron avustuksella. Alko tuki vuonna 2018 myös Helsingin yliopiston päihdelääketieteellistä alkoholitutkimusta 120 (120) tuhannella eurolla.

Koko vuoden tulosvaikutteiset avustukset ja yhteistyökorvaukset olivat 0,5 (0,5) miljoonaa euroa.

Alko ei antanut avustuksia tai tukia poliittisille tahoille.

Omistaja

Alkon omistaa Suomen valtio (100 %). Alko maksoi omistajalleen vuoden 2017 tuloksesta osinkoa 32,0 (30,0) miljoonaa euroa. Osinko maksettiin vuonna 2018 kahdessa erässä: kesäkuussa 16,0 miljoonaa euroa ja syyskuussa 16,0 miljoonaa euroa.

Alko ei saa valtiolta taloudellisia avustuksia.

Investoinnit

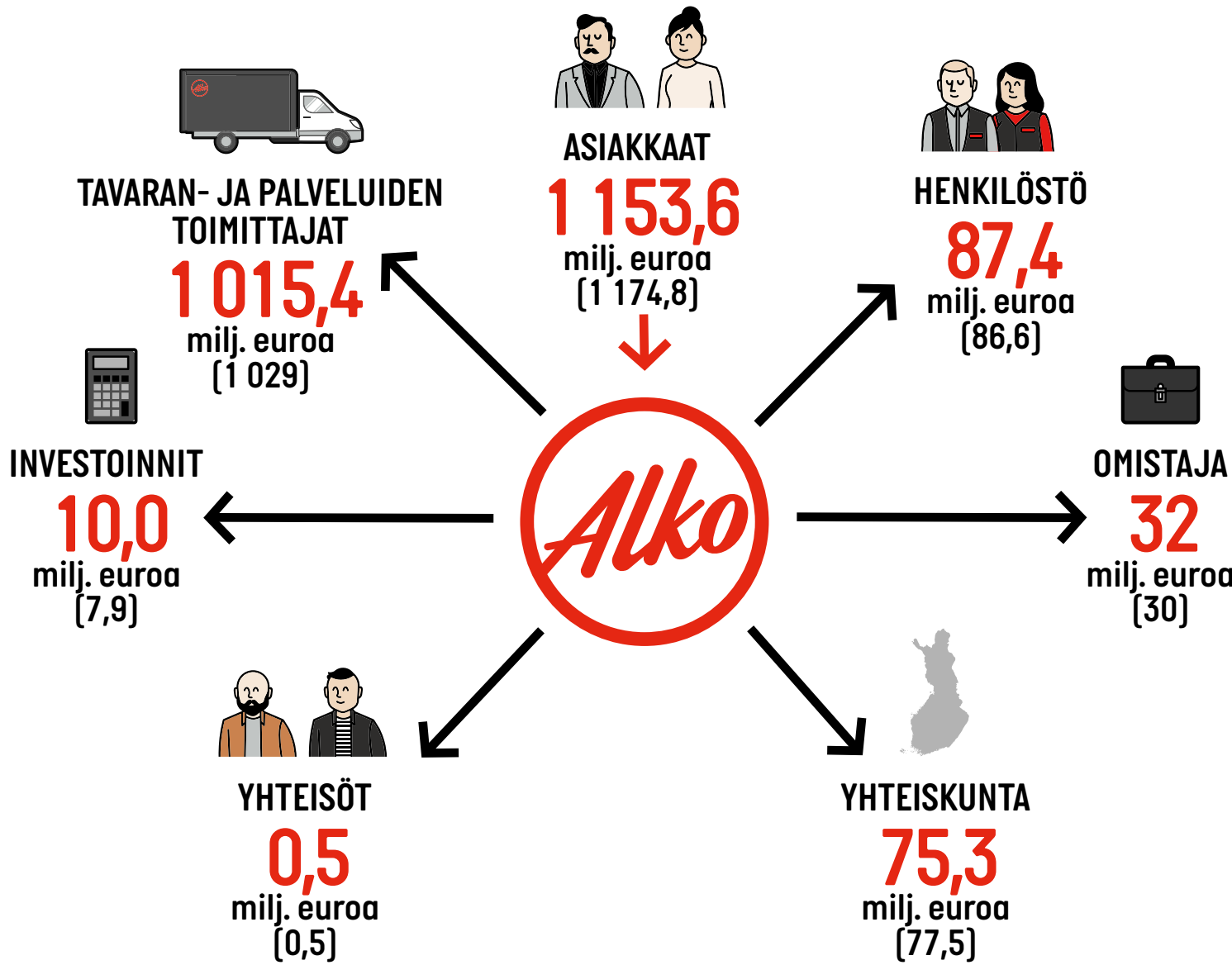
Alko investoi myymäläverkon kehittämiseen ja strategian mukaisiin hankkeisiin. Myymälöiden kehittämiseen investoitiin 6,4 (5,8) miljoonaa euroa vuonna 2018. Vuonna 2018 avattiin neljä uutta myymälä; kolme pääkaupunkiseudulle ja yksi Tampereelle. Uuteen liikepaikkaan siirtyi 10 myymälää.

Alkon uudessa myymäläkonseptissa toteutuvat monikanavaisuus, asiantunteva ja henkilökohtainen palvelu sekä asiakkaan oppimiskokemus. Alkolla on yksi yhtenäinen myymäläkonsepti, mutta kolme eri myymälätyyppiä. Ne määrittävät myymälän tuotevalikoiman, myymälän koon, liikepaikan ja henkilöstön painotetut tuoteosaamiset. Kaikista myymälöistämme löytyy verkkokaupan noutopiste. Vuoden 2018 loppuun mennessä uuteen konseptiin on ehditty remontoida jo 87 myymälää, ja vuonna 2019 uudistuksia on suunnitteilla noin 50.

Strategian mukaisiin hankkeisiin investoitiin vuonna 2018 yhteensä 3,6 miljoonaa euroa. Euromääräisesti suurin investointi oli 1,7 miljoonan euron tietojärjestelmäympäristön päivitys.

Lisäksi investoimme 1,2 miljoonaa euroa uusien palveluiden kehittämiseen, 0,6 miljoonaa euroa turvallisuuteen ja kulunvalvontaan sekä 0,1 miljoonaa euroa pienempiin järjestelmähankkeisiin.

ERI SIDOSRYHMIEN SAAMA TALOUDELLINEN LISÄARVO ALKON TOIMINNASTA VUONNA 2018



RAPORTOINTIPERIAATTEET

Alko on raportoinut vuosittain GRI:n raportointiohjeiston mukaisesti vuodesta 2004 lähtien.

Alko noudattaa raportissa Global Reporting Initiativen (GRI:n) kestävä kehityksen suositusta, Valtion omistajapolitiikkaa koskevaa valtioneuvoston periaatepäätöstä vuodelta 2011 ja Ohjeistusta valtion enemmistöomisteisille yhtiöille maakohtaisten verojen raportointiin vuodelta 2014.

Tässä vastuullisuusraportissa viitataan GRI-indeksissä listattuihin GRI standardien vuoden 2016 versioihin. Raportti ilmestyy suomeksi ja englanniksi, ja se julkaistaan ainoastaan pdf-versiona. Raporttia ei ole ulkoisesti varmennettu.

RAPORTIN LASKENTARAJA

Alko-konserniin kuuluvat Alko Oy emoyhtiönä ja neljä kiinteistöosaakeyhtiömuotoista tytäryhtiötä jotka on määritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa. Raportissa esitetyt tiedot ovat peräisin yhtiön operatiivisen toiminnan tueksi tehdyistä selvityksistä ja kirjanpidon luvut tarkastetusta liikekirjanpidosta sekä tilinpäätöksestä. Raportointi kattaa Alkon koko toiminnan.

Taloudellisen vastuun tiedot perustuvat Alkon talousraportteihin, kirjanpitoon ja vahvistettuun tilinpäätökseen. Sosiaalisen vastuun tunnusluvut tulevat henkilöstötietojärjestelmistä, palkanlaskentajärjestelmistä, palveluntuottajilta ja kirjanpidosta. Ympäristövastuun luvut on pääosin saatu omista järjestelmistä ja palveluntuottajilta.

Henkilöstölukujen laskennassa sovelletaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Hallinnointi-osio noudattaa soveltuvien osien Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance). Tilinpäätös on laadittu FAS-standardin mukaan.

OLENNAISET YHTEISKUNTAVASTUUN NÄKÖKOHDAT

Raportoinnin kannalta olennaiset näkökohdat määriteltiin vuonna 2018 tehdyn sidosryhmäanalyysin pohjalta. Taustadata-analyysissä tunnistettuja teemoja työstettiin edelleen Alkon asiantuntijoiden kanssa työpajoissa. Valitut 22 teemaa sisällytettiin verkkokyselyyn, jossa vastaajia pyydettiin valitsemaan 10 tärkeintä vastuullisuusteemaa Alkolle. Verkossa toteutettuun kyselyyn vastasi yhteensä 680 eri sidosryhmien edustajaa, minkä lisäksi toteutettiin 8 syvähaastattelua.

JOHTAMISTAPA OLENNAISTEN NÄKÖKOHTIEN OSALTA

Tunnistettuja teemoja analysoimalla määritettiin niiden merkitys Alkon nykyiselle tai tulevalle toiminnalle. Prosessin päätteeksi Alkon johto vahvisti seuraavat olennaisuudet:

1. Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti
2. Asiakaskokemuksen huippu
3. Tiedostavan ostopäätöksen tukeminen
4. Innostava ja onnistuva työyhteisö
5. Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien edistäminen juomien tuotannossa
6. Kestävät juomapakkausmateriaalit, materiaalitehokkuus ja kierrätys
7. Juomatuotannon ilmastovaikutukset ja vedenkulutus
8. Vastuullisuuden kehittäminen kumppanuuksien avulla
9. Läpinäkyvä ja tehokas toiminta

Tunnistettujen olennaisten teemojen lisäksi raportilla on myös muita kestävän kehityksen tietoja, joista Alkon sidosryhmät ovat kiinnostuneita.

Tunnistettujen olennaisten teemojen laskentarajat arvioitiin sen perusteella, mikä niiden taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristövaikutus on Alkon arvoketjulle. Osalle uusista olennaisuuksista (esim. Tiedostavan ostopäätöksen tukeminen) ei ole vielä pytytty määrittämään omaa mittaria. Tavoitteenamme on määritellä puuttuvat mittarit vuoden 2019 aikana.

Tunnistetut olennaiset näkökohdat	Laskentaraja
Taloudellinen vastuu	
Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti	Alko Oy, yhteiskunta
Läpinäkyvä ja tehokas toiminta	Alko Oy, yhteiskunta
Ympäristövastuu	
Tiedostavan ostopäätöksen tukeminen	Alko Oy
Kestävät juomapakkausmateriaalit, materiaalitehokkuus ja kierrätys	Alko Oy, tavarantoimittajat
Juomatuotannon ilmastovaikutukset ja vedenkulutus	Alko Oy, tavarantoimittajat
Sosiaalinen vastuu	
Innostava ja onnistuva työyhteisö	Alko Oy
Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien edistäminen juomien tuotannossa	Alko Oy, tavarantoimittajat
Asiakaskokemus	
Asiakaskokemuksen huippu	Alko Oy

YHTIÖN YRITYSVASTUUINDIKAATTORIEN LASKENTAPERIAATTEET

Myymälöiden sähkön kokonaiskulutus

Sähkönkulutustieto kerätään automaattisyytteenä sähkön myyjältä tai kiinteistön järjestelmästä, laskuttajakohtaisesti jälkikäteen laskuilta tai vuokranantajille/laskuttajille tehdyn kyselyn kautta. Kaikista kohteista kulutustietoa ei ole saatavilla, koska vuokranantaja ei laskuta kulutuksesta tai laskuttaa vuokran yhteydessä kiinteällä kuukausisummalla.

Raportointihetkellä puuttuvien kulutustietojen osalta käytetään myymälöiden keskimääräisen sähkönkulutuksen perusteella johdettua laskennallista kulutusta.

Pääkonttorin sähkönkulutus

Lukemat Alkon pääkonttorin sähkönkulutuksesta saadaan kiinteistöyhtiön vuosiraportista

Alkossa myydyt pakkaukset

Alkossa myytyjen juomapakkausten määrät kerätään Alkon tietovarastosta (DW), josta tuotetietojen perusteella voidaan jaotella myynnit pakkaustyypeittäin.

Tuontikuljetusten CO2-päästöt

Tiedot kerätään Alkon tietovarastosta (DW), jonne tallentuvat GOLD-järjestelmään kirjatut tiedot Alkon keskusvarastoon vuoden aikana tehdyistä vastaanotoista. Tiedolle tehdään pivot-yhdistely siten, että jokaisen maan (lähtöpostinumeron) toimitusten painot lasketaan yhteen. Tämän jälkeen haetaan aikaisempien vuosien datasta etäisyydet lähtöpostinumeron ja Alkon keskusvaraston välille (maantie ja merikuljetus erikseen). Jos kauden aikana on tullut uusia lähtöalueita, päivitetään näiden osalta etäisyydet. Haetut etäisyydet kerrotaan maa- ja merikuljetusten päästökertoimilla (CO2/tn*km). Näiden summa kertoo tuontikuljetusten kokonaispäästöt vuoden aikana.

Kotimaan myymäläjakelukuljetusten CO2-päästöt

Luvut saadaan kuljetusliikkeiden toimittamien raporttien mukaisesti.

Alkon myymälöistä paluukuormien mukana kerätyt pakkausmateriaalit

Indikaattorin tiedot kerätään ajamalla GOLD-järjestelmästä kaikkien myymälöiden varastotapahtumat (palautukset) pakkausmateriaaleille, joista on tehty omat tuotteensa. Tietoihin lasketaan yhteen kunkin pakkausmateriaalin palautetut määrät, kerrotaan ne oletuspainoilla (tuotenumeron kolme viimeistä numeroa) ja lasketaan materiaaleittain yhteen.

Yhtiö raportoi vain myymälöistä paluukuormien mukana kerätyt ja edelleen kierätykseen ohjatut materiaalmäärät. Kiinteistöjen yms. kautta kierrätetyt määrät eivät ole mukana luvuissa.

Tuotteiden ympäristötiedot

Tuotteiden ympäristötiedot (luomu, biodynaaminen, vegaaninen, alkuviini, paikallinen kestävän kehityksen sertifiointi ja kevyempi lasipullo) ovat peräisin Alkon tuotehallintajärjestelmästä tulevilta tuotetietokorteilta. Näiden tuotteiden myynti ja lukumäärätiedot ovat kerättävissä Alkon tietovarastosta (DW).

Päihtymysepäily-, ikäraja- ja välitysepäilytarkastukset

Myyjät rekisteröivät ostokelpoisuuden tarkastamisen kassapäätteelle pikanäppäimellä.

Mystery shopping -testiasioinnit

Alkon ikärajavaltvonnan onnistumista mitataan vuosittain mystery shopping -menetelmällä, jossa ikärajavaltvontaa testataan 18–25-vuotiaan testiasiakkaan käynnillä. Tutkimuksen toteutti vuonna 2018 Kantar TNS.

Vastuullisen hankinnan toimenpiteet

Alko seuraa hankintaketjun eettisten toimintaperiaatteiden toteutumista amfori BSCI -auditointien avulla. Tiedot auditointien tuloksista kerätään amfori BSCI:n tietokannasta. Koulutuksiin, työpajoihin tai muihin vastaaviin yhteistyömuotoihin viittaavat luvut kerätään Alkon omista järjestelmistä, palveluntarjoajilta ja yhteistyökumppaneilta.

Raportin sidosryhmät

Raportin tärkeimpiä kohderyhmiä ovat Alkon henkilökunta, asiakkaat, omistaja, viranomaiset, tavarantoimittajat ja media.

Raportointijakso ja yhteystiedot

Tämä raportti kertoo vuoden 2018 vastuullisuustyömme tuloksista. Raportti vuodelta 2017 ilmestyi maaliskuussa 2018.

Lisätietoja

Alkon viestintäyksikkö

Vastuullisuusasiantuntija Virpi Valtonen, virpi.valtonen@alko.fi

Viestintäjohtaja Maritta Iso-Aho, maritta.iso-aho@alko.fi

GRI-INDEKSI 2018

GRI-indeksissä viitataan GRI standardien vuoden 2016 versioon.

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Puutteet ja lisätiedot
GRI 102: Yleinen sisältö			
Organisaatio			
102-1	Raportoivan organisaation nimi	Perustehtävä	
102-2	Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	Perustehtävä	
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	Alko vuonna 2018	
102-4	Toimintamaat	Alko vuonna 2018	
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Perustehtävä	
102-6	Markkina-alueet ja toimialat	Perustehtävä	
102-7	Raportoivan organisaation koko	Alko vuonna 2018	
102-8	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	Innostuva ja onnistuva työyhteisö	
102-9	Toimitusketju	Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	
102-10	Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa	Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa Alko vuonna 2018	
102-11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Valintoja ympäristön hyväksi	
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Sidosryhmät ja olennaisuus	
Strategia			
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus	
Liiketoiminnan eettisyys			
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Hallinnointiperiaatteet	
102-17	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	Hallinnointiperiaatteet	

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Puutteet ja lisätiedot
Hallinto			
102-18	Hallintorakenne	Hallinnointiperiaatteet Vastuullisuuden johtaminen	
102-22	Hallituksen kokoonpano	Hallitus ja valiokunnat	
102-35	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Palkka- ja palkkioselvitys	
102-37	Sidosryhmien näkemysten huomiointi	Innostuva ja onnistuva työyhteisö	
Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmät ja olennaisuus	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Innostuva ja onnistuva työyhteisö	
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Sidosryhmät ja olennaisuus	
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmät ja olennaisuus	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Sidosryhmät ja olennaisuus	
Raportointikäytäntö			
102-45	Konsolidoituun konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt		Alko Oy ja Kiinteistö Oy Arkadiantalo
102-46	Raportin sisällön määrittely	Sidosryhmät ja olennaisuus Raportointiperiaatteet	
102-47	Olennaiset näkökohdat	Sidosryhmät ja olennaisuus Raportointiperiaatteet	
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Raportointiperiaatteet	
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa	Raportointiperiaatteet	
102-50	Raportointijakso	Raportointiperiaatteet	
102-51	Edellisen raportin päiväys	Raportointiperiaatteet	
102-52	Raportin julkaisutiheys	Raportointiperiaatteet	
102-53	Yhteystiedot, josta kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja	Raportointiperiaatteet	
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	Raportointiperiaatteet	
102-55	GRI-sisällysluettelo	GRI-indeksi	
102-56	Raportoinnin varmennus	Raportointiperiaatteet	Raportille ei ole tehty ulkoista varmennusta

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Puutteet ja lisätiedot
GRI 103: Johtamismalli			
103-1	Olennaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Raportointiperiaatteet	
103-2	Johtamismallin komponentit	Vastuullisuuden johtaminen	
103-3	Johtamismallin arviointi	Vastuullisuuden johtaminen	Alkon olennaisuudet päivitettiin vuonna 2018. Osalle uusista olennaisuuksista ei ole vielä määritetty omia KPI-mittareita. Tavoitteena on saada ko. mittarit määritettyä vuoden 2019 aikana.
TALOUELLISET STANDARDIT			
GRI 201: Taloudelliset tulokset			
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Läpinäkyvä ja tehokas toiminta	
201-2	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet liittyen organisaation toimintaan	Riskienhallinta, Valintoja ympäristön hyväksi	
201-4	Julkiselta sektorilta saatu taloudellinen avustus		Alko ei saa avustuksia.
GRI 203: Välilliset taloudelliset vaikutukset			
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	Läpinäkyvä ja tehokas toiminta Innostuva ja onnistuva työyhteisö	
GRI 205: Korruptionvastaisuus			
205-3	Korruptiotapausten määrä ja toimenpiteet	Hallinnointiperiaatteet	Vuoden aikana ei ole tullut ilmi väärinkäyttöepäilyjä eikä korruptioon liittyviä oikeustapauksia.
GRI 206: Kilpailun rajoittaminen			
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvien oikeustoimien lukumäärä ja oikeuden päätökset		Vuoden aikana ei ole ollut oikeustoimia, sakkoja tai muita seuraamuksia kilpailuoikeudellisiin säännöksiin liittyen.
YMPÄRISTÖSTANDARDIT			
	Oma näkökohta: kestävät pakkausmateriaalit, materiaalitehokkuus ja kierrätys	Valintoja ympäristön hyväksi	
	Oma näkökohta: Tiedostavan ostopäätöksen tukeminen	Valintoja ympäristön hyväksi Vastuullinen asiakaspalvelu ja tuotteet Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	
GRI 302: Energia			
302-1	Organisaation oma energiankulutus	Valintoja ympäristön hyväksi	
GRI 305: Päästöt			
305-3	Muut epäsuorat päästöt (scope 3)	Valintoja ympäristön hyväksi	

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Puutteet ja lisätiedot
GRI 306: Jätevedet ja jätteet			
306-2	Jätteet	Valintoja ympäristön hyväksi	
SOSIAALISET STANDARDIT			
	Oma näkökohta: Alkoholin vastuullinen vähittäismyynti	Vastuullinen asiakaspalvelu ja tuotteet	
GRI 401: Työsuhteet			
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
401-2	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määräaikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
401-3	Vanhempainvapaat	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
GRI 403: Työterveys- ja turvallisuus			
403-1	Työsuojelutoimikuntien piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
403-2	Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, työhön liittyvät kuolemantapaukset	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
403-4	Ammattiliittojen kanssa tehtyjen sopimusten sisältämät terveys ja turvallisuusteemat	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen			
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	Innostava ja onnistuva työyhteisö	Koulutuspäivistä ei ole tietoja saatavilla sukupuolen ja työntekijäryhmän mukaan.
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	Innostava ja onnistuva työyhteisö	
GRI 406: Syrjinnän kieltö			
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	
GRI 407: Yhdistymisen vapaus ja työehtosopimukset			
407-1	Toiminnot ja tavarantoimittajat joiden osalta järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus voivat olla uhattuna	Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Puutteet ja lisätiedot
GRI 414: Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi			
414-1	Tavarantoimittajat, jotka on arvioitu sosiaaliseen vastuuseen liittyvien kriteerien mukaisesti	Ihmis- ja työoikeudet juomien tuotannossa	Alkon kaikki tavarantoimittajat allekirjoittavat eettiset toimintaperiaatteet tarjotessaan tuotteita valikoimaan. Tuottajia auditoidaan riskiperusteisesti. Yhtiö ei ole tilastoinut auditointien prosenttiosuutta kokonaisvalikoimasta.
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen			
415-1	Poliittinen tuki	Läpinäkyvä ja tehokas toiminta	Alko ei jaa rahallista tukea poliittisille tahoille.
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus			
416-1	Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten arviointi	Vastuullinen asiakaspalvelu ja tuotteet	Jokainen vakiovalikoiman, kausivalikoiman ja erikoiserien tuotteet arvioidaan aistinvaraisesti ja laboratoriomittauksin. Kaikille valikoimaan tuleville tuotteille tehdään laboratoriotestaus. Lisäksi laatua seurataan riskiperusteisesti rakennetun laadunvalvontaohjelman avulla ja asiakaspalautteen perusteella. Mittausta ollaan uudistamassa vuonna 2019.
416-2	Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomukset	Vastuullinen asiakaspalvelu ja tuotteet	Vuonna 2018 oli yksi toimittajan tekemä tuotteen takaisinvento myynnistä. Vuoden aikana ei ollut uotteiden terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä sakkoja.
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio			
417-1	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät informaatio- ja merkintävaatimukset	Vastuullinen asiakaspalvelu ja tuotteet	Tuotemuutosnäytteet otetaan jatkossa myymälästä, jolloin etikettermerkintöjen läpikäynti on tarkoituksenmukaista. Nykymallissa tuotteet testataan tavarantoimittajien lähettämistä näytteistä, joissa ei näytteen keskeneräisyyden takia välttämättä ole vielä kaikkia samoja etikettermerkintöjä kuin myyntiin tulevassa versiossa.
GRI 419: Määräystenmukaisuus			
419-1	Lakien ja säädösten rikkomukset sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden osalta		Vuonna 2018 ei ollut rikkomuksia sosiaalisten- ja taloudellisten tekijöiden osalta.

TILINPÄÄTÖS

1. HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS

2. KONSERNIN TULOSLASKELMA
JA TASE

3. KONSERNIN
RAHOITUSLASKELMA

4. ALKO OY TULOSLASKELMA
JA TASE

5. ALKO OY
RAHOITUSLASKELMA

6. LIITETIEDOT

7. TUNNUSLUVUT

8. HALLITUKSEN VOITONJAKO-
EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

9. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

10. HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

HALLITUKSEN KATSAUS

Alkon tavoitteena on suomalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Yhtiön toiminta perustuu sosiaali- ja terveystoimintaan tavoitteisiin vähentää alkoholista aiheutuvia yhteiskunnallisia ja sosiaalisia haittoja. Uusi alkoholilaki tuli asteittain voimaan vuoden 2018 alusta. Alkoholilain uudistus toi mukanaan Alkon kannalta useita muutoksia. Päivittäistavarakaupassa myytävä alkoholi vahveni 5,5 prosenttiin ja valmistustaparajoite poistui. Yhtiöllä on siten yksinoikeus yli 5,5 tilavuusprosenttisten alkoholijuomien vähittäismyyntiin.

Sataprosenttisena alkoholina alkoholin kokonaiskulutus kääntyi usean vuoden laskun jälkeen 0,6 prosentin kasvuun. Alkon myynti litroina väheni 5,1 prosenttia ja päivittäistavarakaupan puolestaan kasvoi 4,6 prosenttia. Matkustajatuonti kasvoi edellisvuodesta 3,8 prosenttia.

Toimintaympäristössä tapahtuvat lukuisat muutokset haastavat toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Vastuullisuuden ja hyvinvoinnin merkitys korostuu entisestään ja luonnon kestokyvyn heikkeneminen haastaa ottamaan ympäristöasiat huomioon koko toiminnassa. Sen lisäksi pääkaupunkiseudun ja alueellisten kasvukeskusten väkimäärä lisääntyy ja maaseudulla vähenee. Tämä vaikuttaa esimerkiksi työvoiman saatavuuteen eri alueilla. Lisäksi työn tekemisen tavat ovat murroksessa kaikilla aloilla esimerkiksi uusien teknologioiden ansiosta. Uuden alkoholi-

lain myötä markkina on muuttunut ja kuluttajien odotukset palvelua, valikoimaa ja monikanavaisuutta kohtaan kasvavat koko ajan.

Muun muassa näihin muutoksiin peilaten yhtiön strategia päivitettiin vuoden 2018 aikana ja uusi strategia otettiin käyttöön vuoden 2019 alusta.

Strategia vie Alkon vastuullisuustyötä ja asiakaskokemusta entistä kunnianhimoisempaan suuntaan. Yhtiön missio, visio, asiakaslupaus ja painopisteet on päivitetty sen mukaisesti. Alkon toiminnan keskiössä myös tulevaisuutena vuosina on yhtiön perustehtävän mukaisesti vastuullinen toiminta. Strategiassa yhtiön missiona on *Maailman vastuullisin tapa myydä alkoholia*. Alkon uudistetun strategian visiona on toiminta, joka on *Asiakkaiden arvostama*. Vuodesta 2011 asiakkaat ovat pitäneet Alkon palvelua suomalaisen kaupan alan parhaana.

Alko haluaa tarjota asiakkailleen vieläkin parempaa asiakaskokemusta. Uudistetun strategian asiakaslupauksena on *Maailmanluokan palvelua*. Yhtiön strategiset painopisteet ovat *maailmanluokan palvelua, nautinnoksi, mutta vastuullisesti, innostumalla onnistumisia* sekä *ketterä ja tehokas*.

Suomalaisista 66 (62) prosenttia pitää nykyisiä alkoholipoliittisia rajoituksia sopivina tai haluaisi tiukentaa niitä ja 28 (32) prosenttia haluaisi löysentää rajoituksia. Naiset toivovat tiukempia rajoitteita kuin miehet. Suomalaisista 59 (60) prosenttia pitää Alkoa hyvänä tapana rajoittaa alkoholihaittojen laajuutta. Suomalaisista 81 (78) prosenttia katsoo, että Alko on onnistunut asiakaspalvelussa erittäin tai melko hyvin. Vastuullisuuden osalta 82 (83) prosenttia on sitä mieltä, että Alko on täyttänyt tavoitteensa erittäin hyvin tai melko hyvin. Tiedot selviävät Kantar TNS Oy:n ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen vuosittaisesta Alkoholipoliittiset mielipiteet -tutkimuksesta, jota on tehty vuodesta 1984. Tutkimus julkaistiin helmikuussa 2019.

Alkon alkoholijuomaverollinen liikevaihto oli 1 153,6 (1 174,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto ilman alkoholijuomaveroa oli 564,3 (596,5) miljoonaa euroa. Liikevaihdon laskuun vaikutti 5,5-prosenttisten alkoholituotteiden myynnin salliminen myös päivittäistavarakaupoissa. Liikevoitto oli 46,0 (52,6) miljoonaa euroa, joka on 4,0 (4,5) prosenttia alkoholijuomaverollisesta liikevaihdesta. Kiinteät kustannukset olivat 150,6 (152,1) miljoonaa euroa. Kiinteät kustannukset laskivat pääasiassa liiketoiminnan muissa kuluissa sekä pysyvien vastaavien sijoitusten arvonalennuksissa. Alkon tulos heikkeni edellisvuodesta liikevaihdon laskusta johtuen. Tulos oli kuitenkin budjetoitua parempi.

Rahoitustuotot- ja kulut vuonna 2018 olivat 0,4 (-1,4) miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 37,0 (40,7) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 261,8 (271,2) miljoonaa euroa. Tase laski edellisvuoteen verrattuna pääasiassa rahojen ja pankkisaamisten laskusta johtuen. Omavaraisuusaste oli 34,8 (31,9) prosenttia. Yhtiön kokonaisinvestoinnit olivat 10,1 (7,9) miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat myymäläverkon kehittämiseen sekä strategian mukaisiin hankkeisiin. Alko jatkoi edelleen panostuksiaan myymäläverkoston ja monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämiseen.

Tunnusluvut

	2018	2017	2016
Liikevaihto, milj. €	1 153,6	1 174,8	1 162,7
Liikevaihto ilman alkoholijuomaveroa, milj. €	564,3	596,5	582,6
Liikevoitto, milj. €	46	52,6	46,6
Satunnaiset erät, milj. €	0,0	0,0	0,0
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta, milj. €	-9,3	-10,5	-9,5
Tuloverot satunnaisista eristä, milj. €	0,0	0,0	0,0
Tilikauden voitto, milj. €	37	40,7	38,3
Varsinaisen toiminnan tulos, milj. €	37	40,7	38,3
Oman pääoman tuotto, %	41,8	50,4	49,6
Omavaraisuusaste, %	34,8	31,9	29,6
Taseen loppusumma, milj. €	261,8	271,2	256,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, milj.€	10,1	7,9	7,4
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2 452	2 401	2 385

MYYNIN KEHITYS

Verotus ja hinnat

Vuoden 2018 alussa alkoholin valmisteveroja korotettiin keskimäärin 10 prosenttia.

Alkon vähittäismyyntihinnat nousivat tavarantoimittajien tekemien hinnankorotusten johdosta vuoden aikana 1,2 prosenttia. Hintoja muutettiin helmi-, maaliskuu-, kesä- ja lokakuussa.

Paras asiakaskokemus

Alkolla oli vuoden 2018 lopussa 359 (355) myymälää ja verkkokauppa. Myymäläverkostoa täydensi 65 (60) nou-topistettua. Alkon myymälöissä kävi 55,3 (57,3) miljoonaa asiakasta.

Alkon palvelua mitataan Taloustutkimuksen tekemällä Kansallinen asiakaspalvelupalaute -tutkimuksella (KAP). Alko sai KAP-tutkimuksessa vuoden 2018 kolmella tutkimuskierroksella suomalaisen kaupan alan parhaat tu-lokset. Vuoden viimeisellä tutkimuskierroksella asiakkaat arvioivat Alkon antamaa palvelua arvosanalla 8,57. Toi-sella tutkimuskierroksella arvosana oli 8,58 ja vuoden ensimmäinen tulos oli 8,57.

Alkon palvelua on mitattu samalla tavalla vuodesta 1998 ja vuodesta 2011 alkaen suomalaiset ovat arvioineet Alkon tarjoaman palvelun suomalaisen kaupan alan parhaaksi. Kaikista palvelu yrityksistä Alkon palvelua pide-tään toiseksi parhaana.

Alko jatkoi vuonna 2018 digitaalisen asiakaskokemuksensa kehittämistä. Verkkokaupassa oli vuoden 2018 päät-teeksi yhteensä 65 300 rekisteröitynyttä asiakasta.

Tuotteet

Alkon valikoimassa oli juomia 76 (70) maasta. Juomia ostetaan 604 tavarantoimittajalta.

Vuoden 2018 aikana Alkosta myytyjen tuotteiden lukumäärä oli 9 578 (8 615).

Alko ottaa uusia tuotteita myyntiin viikoittain. Vakiovalikoimaan kausituotteet sekä erikoiserät mukaan lukien tuli 1 034 (1 195) uutta tuotetta vuonna 2018. Tilausvalikoimaan uutuuksia tuli 1 471 (1 449). Myynnissä on myös alkoholittomia juomia 139 (120) ja tarvikkeita.

TÄRKEIMMÄT VASTUULLISUUDEN TAVOITTEET JA TULOKSET

Vuonna 2018 Alkon tärkeimmät vastuullisuuden osa-alueet olivat vastuullinen alkoholin myynti, ympäristövas-tuu, hankintaketjun vastuullisuus ja henkilöstö.

Alkoholin saatavuuden rajoittaminen monopolin kautta ja alkoholin hinta ovat tutkimusnäytön perusteella te-hokkaimmat keinot alkoholihaittojen ehkäisemiseksi. Alko myy alkoholia vastuullisesti, viestii alkoholin sosiaalisis-ta ja terveydellisistä haitoista sekä tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Yhtiö toteuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, joihin Suomi on sitoutunut. Alkon ympäristövastuun pääta-voitteet ovat energiankulutuksen ja jätteen syntymisen vähentäminen vuoteen 2020 mennessä.

Alkon tavarantoimittajat ovat sitoutuneet hankintaketjussaan noudattamaan amfori BSCI:n eettisiä toimintape-riatteita. Yhtiö tarjoaa yhteistyökumppaneilleen koulutusta, työpajoja ja tilaisuuksia osaamisen kehittämiseksi sekä auditoi tuottajia ja toteuttaa muita seurantatoimenpiteitä alkuperämaissa.

Sitoutunut ja osaava henkilöstö on kriittinen menestystekijä Alkon vastuullisessa ja erinomaisessa asiakaspalvelussa.

Alkon päivitetty strategia julkaistiin loppuvuodesta 2018. Toiminnan keskiössä on vastuullisuus ja uuden strate-gian mukaisesti yhtiön missiona on *Maailman vastuullisin tapa myydä alkoholia*. Asiakkailleen Alko lupaa tavoit-tella *Maailmanluokan palvelua* ja yhtiön visiona on olla *Asiakkaiden arvostama*.

Nautinnoksi, mutta vastuullisesti -painopisteen tavoitteena on olla edelläkävijä vastuullisuudessa. Alkon vas-tuullisuus on määritelty entistä laajemmin seitsemään eri osa-alueeseen: reilu kaveri kaikille, laadukkaita vaih-toehtoja asiakkaille, hyvinvoinnin puolesta, syrjäytymistä vastaan, tinkimättömästi vastuullinen asiakaspalvelu, ruoka- ja juomakulttuuri kukoistamaan, näkymätön näkyväksi sekä valintoja ympäristön hyväksi. Vastuullisuus on tärkeä arvo kaikille alkolaisille, ja sen toteutuminen varmistetaan kaikkien työssä ja päätöksenteossa.

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuus on Alkon strategian painopistealue asiakkaan, henkilöstön ja talouden ohella. Vastuulliselle toimin-nalle ja sen kehittämiseksi asetetaan vuosittain tavoitteita ja onnistumisen mittareita. Vastuullista toimintatapaa toteutetaan läpi koko Alkon toiminnan.

Vastuullisuuden ohjausryhmä käsitteli vastuullisuuden kehitysprojektit ja -toimenpiteet. Ohjausryhmän pu-heenjohtajana toimi viestintäjohtaja, joka raportoi tehdyistä toimenpiteistä ja tavoitteiden saavuttamisesta yhtiön johtoryhmälle. Operatiivisesta johtamisesta vastaa kunkin liiketoimintayksikön ja tukitoiminnon vetäjä.

Hallitus käsittelee säännöllisesti vastuullisuusasioita, jotka hallituksen alkoholipoliittinen valiokunta on valmis-tellut. Hallintoneuvosto vahvistaa toimintasuunnitelman alkoholihaittojen ehkäisemiseksi sekä muiden vastuul-lisuustoimenpiteiden suunnitelman kalenterivuodeksi kerrallaan. Toimitusjohtaja raportoi vastuullisuuden johta-misen kokonaisuudesta Alkon yhtiökokouksessa.

Alko tekee tiivistä yhteistyötä ympäristöasioissa sekä hankintaketjun jäljitettävyydessä ja eettisyydessä Ruotsin, Norjan, Islannin ja Färsaarten alkoholimonopoliin kanssa.

Yhtiötason tavoitteet ja tulokset

Alko arvioi alkoholipoliittisessa tehtävässä onnistumistaan vuosittain toteutettavalla THL:n ja Kantar TNS Oy:n al-koholipoliittiset mielipiteet -tutkimuksella. Alkon hyväksyttävyyden vuonna 2018 oli samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, vaikka yleistä alkoholipoliittista keskustelua käytiin uuden alkoholilain ympärillä.

Alkon vastuullisuudessa onnistumista mitataan suuren yleisön keskuudessa T-Media Oy:n Luottamus&Maine -tutkimuksen vastuullisuus-osatekijän arvosanalla. Vuoden 2018 tulos jäi asetetusta tavoitteesta ja heikkeni edellisestä vuodesta. Alko teetti vuonna 2018 syventävän tutkimuksen vastuullisuusmielikuvaan vaikuttavista tekijöistä. Tutkimuksen mukaan Alkon rooli alkoholihaittojen ehkäisijänä ja ruoka-juomakulttuurin edistäjänä ovat mahdollisuus vastuullisuusmielikuvan vahvistamiselle. Vastuullisuustekojen näkyväksi tekeminen on yksi uuden strategiakauden painopistealueista.

Alkon hyväksyttävyys

Mittari	2015	2016	2017	2018 tavoite	2018
Onko valtion alkoholimonopoli Alko ja sille annettu yksinoikeus alkoholijuomien vähittäismyyntiin mielestäsi hyvä tapa rajoittaa alkoholihaittojen laajuutta? (TNS Kantar, THL)	60 %	62 %	60 %	60 %	59 %
Luottamus & Maine -tutkimus, vastuullisuus-osatekijä	3,51	3,42	3,31	3,42	3,28

ALKOHOLIHAITTOJEN EHKÄISY

Ikäraja-, päihtymysepäily- ja välittämisepäilytarkistukset ovat osa Alkon vastuullista asiakaspalvelutyötä ja konkreettinen keino torjua alkoholihaittoja yksilötasolla. Alko mittaa näiden tarkastusten onnistumista Mystery shopping -tutkimuksella. Mystery shopping on havainnointiin perustuva tutkimusmenetelmä, jossa ammattitaitoiset testiasiakkaat asioivat yrityksessä tavallisina palvelua tarvitsevinä asiakkaina.

Tavoitteet ja tulokset

Ikärajatarkistuksissa 4,6 (4,6) miljoonaa todisti täysi-ikäisyytensä, päihtymysepäilytarkistuksia tehtiin 577 (670) tuhatta ja välittämisepäilytarkistuksia yli 359 (390) tuhatta. Myymälöiden mystery shopping -tulos, 95 prosenttia, ylitti sille asetetun tavoitteen (tavoite 93 %). Noutopisteiden tulos jäi myymälöitä matalammaksi, 86,2 (90) prosenttiin.

Alko toimii yhteistyössä eri järjestöjen kanssa alkoholihaittojen ehkäisemiseksi. Alko jatkoi vuonna 2018 Selvästi hyvää työtä- ja Lasten seurassa -ohjelmien toteutusta. Selvästi hyvää työtä -ohjelman tuella A-klinikkasäätiö julkaisi Ota päihteet puheeksi työpaikalla -verkkotyökalun ja Ehyt ry. julkaisi selvityksen ennalta ehkäisevän päihdehuollon taloudellisesta vaikuttavuudesta. Ohjelman merkittävin hanke oli Ei tippa vaan tapa -vastuullisuusseminaari, jossa pureuduttiin työelämän alkoholiongelmiin. Lasten seurassa -ohjelman kohokohtia oli Olympiakomitean kanssa toteutettu Lapsen taakka -kampanja, jonka tavoitteena on herättää keskustelua siitä, onko maltillisenkaan alkoholinkäytön kuuluttava lasten harrastuksiin. Alko on myös pääyhteistyökumppani Suomen Olympiakomitean loppuvuodesta 2018 alkaneessa Anna nuorelle siivet -kampanjassa.

Alko julkaisi Platonic Partnershipin kehittämän Lydia-mobiilipelin syyskuussa 2018 maksuttomana ja suomenkielisenä versiona. Raittiuden ystävät ry. palkitsi mobiiliversion Vuoden Raittiusteko -maininnalla. Uutta Fragile-näytelmän pohjalta koostettua taidetyöpajakonseptia pilotoitiin yhteistyössä Nuorten Akatemian Mahis-ryhmien kanssa syksyllä 2018. Perheen alkoholismia kuvaavan Fragile särkyvää -näytelmän esitykset jatkuivat myös kouluissa eri puolilla Suomea. Ohjelmat jatkuvat myös vuonna 2019. Alko tekee myös alkoholitutkimusyhteistyötä mm. osallistumalla Helsingin yliopiston Työelämäprofessorin rahoittamiseen viideksi vuodeksi.

Mittari	2015	2016	2017	2018 tavoite	2018
Ikärajamysteryt (Kantar TNS)	90 %	91 %	95 %	93 %	95 %
Omavalvonta ikätarkistukset	3,7 milj.	3,8 milj.	4,6 milj.	-	4,6 milj.
Omavalvonta päihtymystarkistukset	0,6 milj.	0,6 milj.	0,6 milj.	-	0,5 milj.
Omavalvonta välitysepäilytarkistukset	0,3 milj.	0,3 milj.	0,4 milj.	-	0,3 milj.

YMPÄRISTÖ

Ympäristöriskit

Alkossa ei ole erikseen määritelty liiketoiminnan ympäristöriskejä. Toimialan suurimmat ympäristöriskit ovat ilmastomuutoksesta johtuvia, hankintaketjussa raaka-aineiden alkutuotantoon vaikuttavia muutoksia ympäristöolosuhteissa. Niistä merkittävimpiä ovat kohoavat kasvukauden keskilämpötilat ja paheneva kuivuus jo ennestään veden saatavuuden osalta kriittisillä alueilla. Tällaisia viinialueita ovat esimerkiksi Etelä-Afrikka, Kalifornia, Etelä-Espanja, Etelä-Italia ja Australia. Ilmastomuutos on myös muuttanut kasvukauden sään vaikeasti ennakoitavaksi. Toimialalla mahdolliset paikalliset, tuottajakohtaiset ympäristöriskit liittyvät lähinnä torjunta-aineiden käyttöön alkutuotannossa ja siitä johtuviin välittömiin ja toisaalta pidemmän aikavälin haittoihin paikalliselle ekosysteemille ja yhteisölle.

Alko noudattaa ympäristöasioissa, kuten muussakin toiminnassaan, lainsäädäntöä, seuraa sen kehitystä sekä toimii asiakkaiden, sidosryhmien ja yhteiskunnan asettamien odotusten mukaisesti.

Tavoitteet ja tulokset

Alko on sitoutunut vähentämään toimintansa ympäristövaikutuksia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja luonnonvarojen ylikäytön vähentämiseksi. Alko toteuttaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteita, joihin Suomen valtio on sitoutunut. Alkon ympäristötyö perustuu Alkon strategiaan ja -ympäristöpolitiikkaan.

Hankintaketjun merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät pakkausten valmistuksesta (erityisesti lasipakkaukset), raaka-aineiden viljelystä (rypäleet, vilja) sekä juomateollisuuden energiankulutuksesta.

Alkon ympäristövastuullisuuden 2020-tavoitteet:

- 40 prosentilla Alkon valikoiman tuotteista on jokin Vihreä valinta -ympäristötuotetieto
- kertakäyttöiset muovituotteet, mukaan lukien muoviset ostokassit on korvattu kestävämmillä oheistuotevalikoiman tuotteilla
- myymälöissä kertyvän, tuotelogistiikassa syntyvän pakkausjätteen määrän (pahvi ja kirkas kutistemuovi) vähennys kymmenellä prosentilla verrattuna vuoteen 2017
- myymälöiden ja pääkonttorin sähkönkulutuksen (kWh/m2) pienentäminen kymmenellä prosentilla vuoteen 2017 verrattuna
- sähkönkulutuksesta aiheutuneiden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen 50 %:lla verrattuna vuoteen 2017.

Vuoden lopussa 15 prosentilla valikoimasta oli jokin Vihreä valinta -tuotetieto.

Vuodelle 2018 ympäristötoimenpiteiden teemana olivat juomapakkaukset. Alko teetti laskelman erilaisten pakkausten ilmastovaikutuksista eli keskimääräisistä hiilijalanjäljistä. Laskelman perusteella erot eri juomapakkausten ilmastovaikutuksissa ovat selkeitä. Painavien lasipullojen ilmastovaikutus viinilitraa kohden on reilusti yli kuusinkertainen verrattuna vähiten kuormittaviin kartonkipakkauksiin. Tutkimuksen tulosten hyödyntäminen ympäristötyössä tavarantoimittajien kanssa sekä asiakasviestinnässä aloitettiin heti ja se jatkuu tulevina vuosina.

Myymäläverkoston ympäristövaikutuksien tehokkaamman seurannan mahdollistamiseksi Alkon uusi ympäristötietojärjestelmä otettiin käyttöön helmikuun alussa. Järjestelmän avulla on mahdollista seurata myymälöiden sähkönkulutusta ja puuttua mahdollisiin poikkeamiin, sekä seurata kierrätykseen ohjattavan pakkauspahvin ja kutistemuovin määrää.

Mittari	2015	2016	2017	2018	2020 TAVOITE
Sähkön kokonaiskulutus (Alkon myymälöiden, aluetoimistojen ja pääkonttorin arvioitu sähkön kokonaiskulutus)	13 GWh	12 GWh	11,6 GWh	10,7 GWh	-10 % vuoteen 2017 verrattuna eli 10,44 GWh
Alkon myymälöistä kierrätykseen tai hyötykäyttöön toimitettu materiaali:					
Pahvijätettä (Kokonaismäärä kattaa vain Alkon omiin paluukuljetuksiin ohjatun pahvijätteen, eli edustaa 125 myymälää 355:stä.)	840 tonnia	1 005 tonnia	1 115,6 tonnia	1 194,7 tonnia	-10 % vuoteen 2017 verrattuna eli 1 004 tonnia
Lavamuovia (Luku kattaa kaikki 355 myymälää.)	108 tonnia	132 tonnia	146,1 tonnia	132,8 tonnia	-10 % vuoteen 2017 verrattuna eli 131,5 tonnia
Hanapakkausten sisäpusseja	3 tonnia	3,6 tonnia	3,7 tonnia	10,4 tonnia	

PARAS TYÖ

Vuonna 2018 jatkoimme edellisen vuoden vahvaa kehittämisen teemaa, jossa painopisteenä oli vuoden 2017 käynnistyneiden sovittujen uudistushankkeiden kehittäminen edelleen sekä jalkauttaminen organisaatioon. Kehitystyötä tehtiin vahvassa yhteistyössä henkilöstön sekä henkilöstön edustajien kanssa.

Alkon palveluksessa työskenteli vuoden 2018 aikana keskimäärin 2 452 (2 401) henkilöä. Henkilöstön työtunnit suunnitellaan asiakasvirtojen perusteella panostaen erityisesti sesonkeihin ja muihin asiakasvirtojen huipuihin. Tästä johtuen henkilöstön määrä vuoden aikana vaihtelee runsaasti. Jotta myös sesonkiaikoina voimme taata asiakkaillemme korkean palvelutason, rekrytoimme sesonkiaikoihin myös paljon määräaikaista työntekijöitä. Henkilötyövuosiksi muunnettuna koko- ja osa-aikatyötä tekevien henkilöiden työpanos oli 1 924 (1 870) henkilötyövuotta.

Henkilöstön osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen keskitytään Alkossa vahvasti. Varmistamme eri keinoin vahvan valikoimaymmärryksen ja tuote- sekä palveluosaamisen. Osaamista kehitetään koulutustilaisuuksien lisäksi verkko-opintoina ja työssä oppimalla, lisäksi Alkossa tarjotaan erilaisten oman päätyön ohella tehtävien vastuuroolien kautta työ- ja urakehittymismahdollisuuksia.

Työssä onnistumiseen Alko ohjaa koko henkilöstöään strategipalkkiojärjestelmän tuella. Järjestelmä ohjaa strategian saavuttamiseen sekä yhdessä onnistumiseen vastuullisuus-, asiakas-, henkilöstö- ja tehokkuusnäkökulmien tavoitteiden ja mittareiden kautta. Vuonna 2018 palkat ja palkkiot henkilökunnalle olivat yhteensä 71,8 (70,1) milj. euroa. Vuodelta 2018 henkilökunnalle ja johdolle maksetaan kannustinpalkkiota henkilösivukuluneen 3,1 (2,3) milj. euroa eli 3,5 (2,7) prosenttia henkilöstökuluista.

Alkossa painotetaan vahvasti työturvallisuutta, riskien ennakointia sekä työterveyshuoltoa. Vuoden 2018 painopisteenä on ollut erityisesti ennakoiva työterveyshuolto. Esimiesten työkykyjohtamisen valmiuksia kehitettiin erityisellä verkkovalmennusohjelmalla. Työturvallisuuden johtamista ja sekä -toimenpiteiden entistä parempaa kohdentamista on parannettu liiketoimintajohdolle käyttöönotetulla turvallisuusraportoinnilla. Yhtiössä seurataan aktiivisesti niin työtapaturmien määrää kuin niistä seuranneita sairauslomia sekä uhkatilanteita. Turvallisuuden ja työterveyshuollon tiedon pohjalta keskitetään toimenpiteitä, joilla henkilöstön hyvinvointia voidaan tukea mahdollisimman hyvin ja ennen kaikkea ennakoivasti.

Mittari	2015	2016	2017	2018 tavoite	2018
Innostusindeksi	4,16	4,09	4,08	4,1	3,99
Omaehtoinen vaihtuvuus	5,90 %	8,72 %	10,1 %	<10 %	19 %
Sairaspoissaolot yhteensä	4,07	4,33	4,61	4,5	4,68
Työtapaturmat	113	113	112	111	83
Maksuluokka	5	5	3		2
Eläköitysmisikä (vanhuuseläke)	59,8	61	60,7	60,0	61,6
Henkilömäärä/esimiesten lukumäärä (myymälät)					
kaikki	-	-	17,5	16-18	18,8
vakituiset	8,3	8,8	12,8	12-15	15,3

IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMINEN

Alko sitoutunut kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia. Yhtiö on julkaissut ihmisoi-
keuksia koskevan sitoumuksen joulukuussa 2017. Yhtiö arvio toimintaansa YK:n ihmisoikeuksia ja yrityksiä koske-
vat ohjaavat periaatteet huomioiden.

Kaikkien Alkon juomatoimittajien tulee sitoutua hankintaketjua koskeviin amfori BSCI:n eettisten toimintaperi-
aatteiden noudattamiseen. Eettiset periaatteet perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin ja sitoumuksiin ja ne sisäl-
tävät seuraavat asiat: yhdistymisvapaus ja neuvotteluoikeus, lainmukainen korvaus työstä, työterveys ja -turval-
lisuus, nuorten työntekijöiden suojelu, pakkotyökielto, eettinen liiketoiminta, syrjintäkielto, kohtuullinen työaika,
lapsityövoimankielto, vakaa työsuhde ja ympäristönsuojelu.

Ihmisoikeusriskit

Alkoholijuomateollisuuden kansainvälisissä hankintaketjuissa merkittävimmät tunnistetut ihmisoikeusriskit liit-
tyvät raaka-aineiden alkutuotantoon ja työn sesonkiluonteisuuteen. Sadonkorjuu on hyvin työvoimaintensiivis-
tä. Vuokratyövoiman käyttö on alueellisesti yleistä. Toimialalla tunnistettuja ongelmia ovat epäselvät johtamis-
käytännöt, lakisääteisten työaikojen ylittäminen ja työturvallisuudesta sekä -terveydestä tinkiminen. Erityisesti
sesonkityöntekijät ovat alttiita ihmisoikeus- ja työoikeuksien rikkomuksille. Alkon toiminnan kannalta olennai-
simmat viiniteollisuuden riskialueet ovat Etelä-Afrikka, Chile, Argentiina ja Välimeren rannikkoalueet. Muiden
tuoteryhmien osalta sokeriruokoviljelmillä tunnistetut ihmisoikeusrikkomukset Alkon huomion keskipisteenä.
Ihmisoikeusriskiarviointi on myös osa Alkon epäsuorien hankintojen toimintamallia.

Tavoitteet ja tulokset

Vuonna 2018 Alko panosti osaamisen kehittämiseen. Yhtiö tarjosi itse, sekä yhteistyökumppaneidemme kautta,
koulutusta monipuolisesti hankintaketjun eri tasoilla. Nämä panostukset jatkuvat myös vuonna 2019. Osaamisen
kehittämisen tavoitteena on varmistaa eettisten toimintaperiaatteiden toteutuminen käytännössä.

Vuonna 2018 Alkon tilaamia tarkastuskäyntejä eli auditointeja tehtiin 12 tuotantolaitokselle ja 21 tilalle, kattaen
1 632 työntekijää. Alkolla ja muilla pohjoismaisilla alkoholimonopoleilla on yhteisiä tavarantoimittajia, ja siten
muiden monopolien auditoinnit tukevat Alkon hankintaketjun vastuullisuuden varmistamista ja kehittämistä. Teh-
tyjen auditointien yleisimmät kehityskohteet ovat puutteet työterveydessä- ja turvallisuudessa. Myös ylitöiden
tekeminen yli lainsäädäntöön kirjattujen enimmäismäärien on valitettavan yleistä erityisesti sadonkorjuun aikana.
Vuoden 2018 aikana Alkon hankintaketjussa tuli ilmi yksi kappale amfori BSCI -protokollan mukaista nollatole-
ranssitapausta. Nollatoleranssitapauskset ovat luonteeltaan räikeitä rikkomuksia tai laiminlyöntejä, jotka vaativat
välitöntä puuttumista. Niitä käsitellään tavanomaisia seurantatoimenpiteitä nopeammalla aikataululla.

Alkon tavoitteena on lisätä hankintaketjun läpinäkyvyyttä asiakkaille vuoden 2021 loppuun mennessä. Tuottei-
den taustoista kertomalla pystymme tarjoamaan asiakkaillemme enenevässä määrin perusteita vastuullisen os-
topäätöksen tueksi.

Mittari	2015	2016	2017	2018	2020 TAVOITE
					2/3 riskimaiden (ltr) hankinnoista on amfori auditoitu tai muutoin eettisesti sertifioitua
Amfori BSCI-auditoinnit	21	17	16	12	

KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTA

Alkossa on käytössä hallituksen hyväksymät liiketapaperiaatteet, jotka ovat osa muun muassa perehdytysohjel-
maa. Liiketapaperiaatteet ohjaavat jokaista Alkon henkilökuntaan kuuluvaa vastuulliseen toimintaan yhtiön joh-
don hyväksymien arvojen ja periaatteiden mukaisesti. Mahdolliset muutokset liiketapaperiaatteisiin hyväksyy
Alkon hallitus.

Liiketapaperiaatteiden mukaan Alkon henkilökunta ei saa vastaanottaa tai antaa mitään suoria tai epäsuoria
lahjoja tai etuja, joita voidaan pitää lahjuksina tai korruptiona. Alko edellyttää, että jokainen työntekijä noudattaa
liiketapaperiaatteita ja edistää niiden toteutumista. Noudattamatta jääneistä liiketapaperiaatteista tulee ilmoittaa
omalle esimiehelle, organisaatiossa tämän yläpuolella olevalle esi-miehelle tai sisäiselle tarkastukselle. Yhtiöllä
ei ole käytössä erillistä ilmiäntöjärjestelmää.

Alko on laatinut pelisäännöt ostohenkilöstön ja tavarantoimittajien yhteistyölle samoin kuin Alkon myymälöi-
den ja tavarantoimittajien väliselle kanssakäymiselle tasapuolisen tavarantoimittajayhteistyön turvaamiseksi.

Vuoden 2018 aikana ei ole ollut Alkon kilpailun vastaista toimintaa koskevia tutkintoja tai vireillä olevia
oikeudenkäyntejä.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJA

Suomen valtio omistaa Alkon koko osakekannan (10 000 000 osaketta).

HALLINNOINTI

Alkon yhtiökokous valitsi 26.4.2018 hallituksen puheenjohtajaksi ekonomi Harri Sailaksen ja varapuheenjohta-
jaksi valtiotieteiden maisteri, ylijohtaja Kirsi Varhilan. Jäseniksi yhtiökokous valitsi lääketieteen ja kirurgian tohtori,
pääjohtaja Juhani Eskolan, filosofian maisteri Kuisma Niemelän, kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja Kirsi
Paakkarin, valtiotieteiden tohtori Pekka Perttulan ja valtiotieteiden kandidaatti, viestintä- ja brändijohtaja Ulrika
Romantschukin.

Hallituksen kokouksiin osallistuivat ilman äänioikeutta henkilöstön edustajat Mikko Eronen (24.11.2018 asti), Sini
Heikkinen (24.11.2018 alkaen) ja Riina Väntsi.

Hallituksella on tarkastus-, henkilöstö- ja alkoholipoliittinen valiokunta.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Vastuullisena tarkastajana toimi KHT Lasse Holopainen.

RISKIENHALLINTA

Alkon hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan ja valvoo riskienhallintatoimenpiteiden riittävyyttä ja toimivuutta. Toimitusjohtaja vastaa yhdessä johtoryhmän kanssa riskienhallintapolitiikasta ja sen noudattamisesta sekä siitä, että riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Alkon riskienhallinta perustuu systemaattiseen ja ennakoivaan tapaan analysoida ja hallita toimintaan liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Alkon riskit on jaoteltu strategisiin ja operatiivisiin riskeihin.

Johtoryhmä arvioi säännöllisesti yhtiön toimintaan kohdistuvat mahdolliset riskit, joilla voi olla vaikutusta yhtiön tulevaisuuteen ja kannattavuuteen. Samalla riskeille nimetään vastuuhenkilöt, jotka määrittelevät ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vas-taavat toimenpiteiden toteutuksesta.

Kriittisimmät riskit ovat:

- Mikäli alkoholilakiin tulisi muutoksia, saattaisi se vaikuttaa yhtiöön merkittävästi.
- Mikäli alkoholijuomaveroon tulisi muutoksia, saattaisi se vaikuttaa alkoholijuomien matkustajatuonnin määrään sekä Alkon myynnin kehitykseen ja kannattavuuteen.
- Alkon toiminnan keskeinen osa on vastuullinen asiakaspalvelu siten, että alaikäisille tai selkeästi päihtyneille ei myydä alkoholia. Mahdolliset poikkeamat aiheuttavat yritykselle maineriskin.
- Yhtiön liiketoiminta perustuu toimiville ja luotettaville tietojärjestelmille. Tietojärjestelmien mahdolliset toimintahäiriöt tai se, etteivät ne vastaa liiketoiminnan vaatimuksiin, voivat aiheuttaa katkoksia liiketoiminnassa.
- Ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun riskit alkoholijuomien hankintaketjussa voivat toteutuessaan heikentää yhtiön mainetta vastuullisena toimijana.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Alkoholijuomaveroa korotettiin tammikuussa 2019 keskimäärin 2,5 prosenttia.

TULOSLASKELMA JA TASE

ALKO KONSERNI

TULOSLASKELMA, FAS* MEUR	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
LIKEVAIHTO		1 153,7	1 174,8
Liiketoiminnan muut tuotot	2.1	2,0	1,7
Materiaalit ja palvelut	2.2	-959,0	-971,8
Henkilöstökulut	2.4	-87,4	-86,6
Poistot ja arvonalentumiset	2.6	-6,9	-8,3
Liiketoiminnan muut kulut	2.8	-56,3	-56,9
LIKEVOITTO		46,0	53,0
Rahoitustuotot ja -kulut	2.9, 2.10	0,4	-1,4
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		46,4	51,6
Tuloverot	2.11	-9,3	-10,6
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		37,1	41,0

*FAS = Finnish Accounting Standards

TASE, FAS MEUR	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1, 3.4	5,2	5,2
Aineelliset hyödykkeet	3.2, 3.5	43,9	40,5
Sijoitukset	3.3, 3.6	4,0	4,1
PYSYVÄT VASTAAVAT		53,2	49,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	4.3	76,5	71,3
Pitkäaikaiset saamiset	4.4	1,7	1,7
Laskennallinen verosaaminen		0,7	0,7
Lyhytaikaiset saamiset	4.6	15,2	23,1
Rahat ja pankkisaamiset	4.1	116,9	127,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT		211,0	223,8
VASTAAVAA		264,2	273,7
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		16,8	16,8
Muut rahastot		1,5	1,8
Edellisten tilikausien voitto		36,6	27,3
Tilikauden voitto/tappio		37,1	41,0
OMA PÄÄOMA	5.1	92,0	87,0
PAKOLLISET VARAUKSET	6.1	0,0	0,0
VIERAS PÄÄOMA			
Laskennallinen verovelka		1,4	1,4
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	7.2	170,8	185,3
VIERAS PÄÄOMA		172,2	186,7
VASTATTAVAA		264,2	273,7

RAHOITUSLASKELMA

ALKO KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA, FAS MEUR	2018	2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto/tappio	37,1	41,1
OIKAISUT:		
Poistot ja arvonalentumiset	6,9	8,3
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,0	0,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,4	1,4
Tuloverot	10,5	10,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	54,1	61,5
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS:		
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) / vähennys(+)	-5,2	1,9
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	6,9	-2,7
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-14,6	4,2
Varausten muutos	0,0	0,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	41,2	64,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksetut korot liiketoiminnasta	0,0	-0,1
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,0	0,0
Saadut korot liiketoiminnasta	0,2	0,3
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	0,0
Maksetut verot liiketoiminnasta	-9,3	-9,2
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	32,0	55,9

RAHOITUSLASKELMA, FAS MEUR	2018	2017
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-10,5	-8,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	0,1
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,0	0,0
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	0,1
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,2	0,0
Luovutustulot muista sijoituksista	0,1	0,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10,2	-8,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksetut osingot	-32,0	-30,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-32,0	-30,0
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat tilikauden alussa	127,0	109,1
Rahavarojen muutos	-10,2	18,0
Rahavarat tilikauden lopussa	116,9	127,0

TULOSLASKELMA JA TASE

ALKO OY

TULOSLASKELMA, FAS	MEUR	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
LIKEVAIHTO			1 153,6	1 174,8
Liiketoiminnan muut tuotot		2.1	2,0	1,7
Materiaalit ja palvelut		2.2	-959,0	-971,8
Henkilöstökulut		2.4	-87,4	-86,6
Poistot ja arvonalentumiset		2.6	-6,9	-8,3
Liiketoiminnan muut kulut		2.8	-56,3	-57,2
LIKEVOITTO			46,0	52,6
Rahoitustuotot ja -kulut		2.9, 2.10	0,4	-1,4
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA			46,4	51,2
Tuloverot		2.11	-9,3	-10,5
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO			37,0	40,7

TASE, FAS	MEUR	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet		3.1, 3.4	5,2	5,2
Aineelliset hyödykkeet		3.2, 3.5	15,1	11,9
Sijoitukset		3.3, 3.6	31,2	31,2
PYSYVÄT VASTAAVAT			51,5	48,4
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus		4.3	76,5	71,3
Pitkäaikaiset saamiset		4.4	1,7	1,7
Lyhytaikaiset saamiset		4.6	15,2	23,0
Rahat ja pankkisaamiset		4.1	116,8	126,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT			210,3	222,9
VASTAAVAA			261,8	271,2
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma			16,8	16,8
Muut rahastot			1,5	1,8
Edellisten tilikausien voitto			35,8	26,8
Tilikauden voitto/tappio			37,0	40,7
OMA PÄÄOMA		5.1	91,2	86,1
PAKOLLISET VARAUKSET		6.1	0,0	0,0
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		7.2	170,7	185,1
VIERAS PÄÄOMA			170,7	185,1
VASTATTAVAA			261,8	271,2

RAHOITUSLASKELMA

ALKO OY

RAHOITUSLASKELMA, FASMEUR	2018	2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto/tappio	37,0	40,7
OIKAISUT:		
Poistot ja arvonalentumiset	6,9	8,3
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)	0,0	0,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,4	1,4
Tuloverot	10,5	10,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	54,1	61,1
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS:		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-5,2	1,9
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	6,7	-2,6
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-14,5	4,2
Varausten muutos	0,0	0,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	41,1	64,6
Maksetut korot liiketoiminnasta	0,0	-0,1
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,0	0,0
Saadut korot liiketoiminnasta	0,2	0,3
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0,0	0,0
Maksetut verot liiketoiminnasta	-9,3	-9,2
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	32,0	55,6

RAHOITUSLASKELMA, FASMEUR	2018	2017
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-10,1	-7,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	0,1
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	0,1
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	
Luovutustulot muista sijoituksista	0,1	0,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10,0	-7,8
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksetut osingot	-32,0	-30,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-32,0	-30,0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-10,0	17,9
Rahavarat tilikauden alussa	126,9	109,0
Rahavarojen muutos	-10,0	17,9
Rahavarat tilikauden lopussa	116,8	126,9

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS JA LAADINTAPERIAATTEET

Alko-konserniin kuuluvat Alko Oy (Y-tunnus: 1505551-4) emoyhtiönä ja neljä kiinteistöosakeyhtiömuotoista tytäryhtiötä. Puolangan Keskus (50,48 %), Raahen Asemakatu 12 (57,9 %), Vuoksenniskan Harjulanrinne (100 %) ja Kiinteistö Oy Arkadian-talo (100 %).

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Kiinteistö Oy Arkadiantalo. Muilla tytäryhtiöillä ja osakkuusyhtiöillä ei ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

SISÄINEN OSAKKEENOMISTUS

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Poistot tehdään poistosuunnitelman mukaan.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT JA KATTEET

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, keskinäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuuksia ei ole.

TILINPÄÄTÖKSEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilinpäätös on vertailukelpoinen.

ARVOSTUSPERIAATTEET

Liikevaihto

Liikevaihto sisältää myynnin valmisteveroineen.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty käyttöönottokuukaudesta alkaen. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna. Poistoajat ovat:

	vuosia
Rakennukset	25–40
Rakennelmat	20
Koneet ja kalusto	5
Kuljetuskalusto	5
Atk-laitteet	3
Atk-ohjelmat	3–5
Myymälähuoneistojen perusparannukset	5

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus on arvostettu keskihintaan. Myymälöiden varastot sisältävät valmisteveron. Vantaan Voutilassa sijaitseva keskusvarasto on valmisteveroton.

Rahoitusomaisuuden arvostaminen

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Ulkomaanrahanmääräiset erät

Ulkomaanrahanmääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilikauden päättämispäivän kurssiin.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, FAS

	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
MEUR	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
2.1 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Vuokratuotot	1,3	1,4	1,3	1,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,6	0,4	0,6	0,4
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	2,0	1,7	2,0	1,7
2.2 MATERIAALIT JA PALVELUT				
Ostot tilikauden aikana	-960,1	-965,0	-960,1	-965,0
Varastojen lisäys tai vähennys	5,3	-2,2	5,3	-2,2
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-954,8	-967,2	-954,8	-967,2
Ulkopuoliset palvelut	-4,3	-4,6	-4,3	-4,6
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-959,0	-971,8	-959,0	-971,8
2.3 HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN TILIKAUDELLA				
	1 924	1 870	1 924	1 870
2.4 HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	-71,8	-70,1	-71,8	-70,1
Eläkekulut	-12,6	-13,3	-12,6	-13,3
Muut henkilösivukulut	-3,0	-3,2	-3,0	-3,2
Henkilöstökulut yhteensä	-87,4	-86,6	-87,4	-86,6

Ennen 31.12.1991 työsuhteensa aloittaneet alkolaiset ovat lisäeläkkeen piirissä. Heidän eläkeikänsä on 61 vuotta ja eläke 66 % palkasta. Emoyhtiön ottamaan OP-Henkivakuutuksen Ryhmäeläkevakuutukseen liittyy lisävakuutusrahasto 31.12.2018: 20,9 milj euroa (20,5 milj euroa). Rahastoa voidaan käyttää lisäeläkkeen indeksikorotusvastuisiin ja muihin vakuutuksen vastaisiin velvoitteisiin.

	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
MEUR	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
2.5 JOHDON PALKAT, PALKKIOT JA LUONTOISEDUT				
Toimitusjohtaja	0,4	0,4	0,4	0,4
Hallituksen jäsenet	0,2	0,2	0,2	0,2
Hallintoneuvoston palkat ja palkkiot	0,0	0,0	0,0	0,0
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	0,6	0,6	0,6	0,6
Palkkoihin sisältyvät kannustepalkkiot ovat maksuperusteiset. Vuoden 2018 lopussa osa johtoryhmän jäsenistä kuului lisäeläke-etuuden piiriin. Yksi johtoryhmän jäsen kuului etuusperusteisen ryhmäeläkevakuutuksen piiriin, jonka mukaan eläkeikä on palveluvuosista riippuen noin 61 vuotta ja eläke 66 % palkasta. Kaksi johtoryhmän jäsentä kuului maksuperusteisen ryhmäeläkevakuutuksen piiriin, jonka mukainen eläkeikä on Tyel:n mukainen ja vuosimaksu 10 % vuosiansiosta ilman kannustinpalkkiota. Kolmen johtoryhmän jäsenen eläke määräytyy Tyel:n mukaan eivätkä he näin ollen kuulu lisäeläkkeen piiriin.				
2.6 POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6,9	-8,3	-6,9	-8,3
Suunnitelman mukaiset poistot pysyvistä vastaavista ja liikearvosta	-6,9	-8,3	-6,9	-8,3
Pysyvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset ja palautukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-6,9	-8,3	-6,9	-8,3
2.7 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT				
KPMG Oy Ab				
Tilintarkastus	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	0,1	0,1	0,1	0,1

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, FAS

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
2.8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT				
Vuokrat	-20,2	-19,4	-20,8	-20,3
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-1,5	-1,2	-1,5	-1,2
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Annetut avustukset	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Energia	-1,1	-1,1	-1,1	-1,2
Työvaatteet ja tarvikkeet	-2,4	-2,6	-2,4	-2,6
Rakennus- ja korjauspalvelut	-0,6	-0,9	-0,6	-0,9
IT-palvelut	-11,8	-13,2	-11,8	-13,2
Kuljetukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut ostetut palvelut	-6,5	-6,1	-6,5	-6,1
Viestintä ja markkinointi	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Puhelin ja tietoliikenne	-1,5	-1,7	-1,5	-1,7
Luottokorttiprovisiot ja rahankäsittely	-4,2	-4,1	-4,2	-4,1
Muut kulut	-3,4	-3,2	-2,8	-2,5
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-56,3	-56,9	-56,3	-57,2

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
2.9 RAHOITUSTUOTOT				
Osinkotuotot muilta	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuotot osuuksista	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	0,4	0,3	0,4	0,2
Muut rahoitustuotot	0,4	0,3	0,4	0,2
Rahoitustuotot yhteensä	0,4	0,3	0,4	0,3
2.10 RAHOITUSKULUT				
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,0	-1,5	0,0	-1,5
Muut rahoituskulut	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	0,0	-1,6	0,0	-1,6
Rahoituskulut yhteensä	0,0	-1,6	0,0	-1,6
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	0,4	-1,3	0,4	-1,3
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuttakurssivoitot ja -tappiot yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
2.11 VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-9,3	-10,5	-9,3	-10,5
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	0,0	0,0		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-9,3	-10,6	-9,3	-10,5

TASEEN LIITETIEDOT

3 Pysyvät vastaavat

	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
MEUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
3.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	4,8	3,9	4,8	3,9
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	0,4	1,3	0,4	1,3
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5,2	5,2	5,2	5,2
3.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	13,9	13,9	0,0	0,0
Rakennukset ja rakennelmat	14,9	14,5	0,0	0,0
Koneet ja kalusto	15,1	11,9	15,1	11,9
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0	0,0	0,0
Ennakkomaksut keskeneräiset hankinnat	0,0	0,2	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	43,9	40,5	15,1	11,9
3.3 SIOITUKSET				
Osuudet saman kons. yrityksissä	0,1	0,1	27,2	27,2
Osuudet osakkuusyhtiöissä	0,9	0,9	0,9	0,9
Muut osakkeet ja osuudet	3,1	3,1	3,1	3,1
Sijoitukset yhteensä	4,0	4,1	31,2	31,2
Pysyvät vastaavat yhteensä	53,2	49,8	51,5	48,4

TASEEN LIITETIEDOT

3.4 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

ALKO KONSERNI

Aineettomat hyödykkeet 2017	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		19,2	4,4	23,5
Lisäykset		0,3	1,7	2,0
Vähennykset		0,0	-0,1	-0,1
Siirrot erien välillä		4,6	-4,7	-0,1
Hankintameno 31.12.		24,1	1,3	25,4
Kertyneet poistot 1.1.		-16,1	0,0	-16,1
Tilikauden poisto		-4,1	0,0	-4,1
Kertyneet poistot 31.12.		-20,2	0,0	-20,2
Kirjanpitoarvo 31.12.		3,9	1,3	5,2

Aineettomat hyödykkeet 2018	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		24,1	1,3	25,4
Lisäykset		0,0	2,0	2,0
Siirrot erien välillä		2,9	-2,9	0,0
Hankintameno 31.12.		27,0	0,4	27,4
Kertyneet poistot 1.1.		-20,2	0,0	-20,2
Tilikauden poisto		-2,0	0,0	-2,0
Kertyneet poistot 31.12.		-22,2	0,0	-22,2
Kirjanpitoarvo 31.12.		4,8	0,4	5,2

ALKO OY

Aineettomat hyödykkeet 2017	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		19,2	4,4	23,5
Lisäykset		0,3	1,7	2,0
Vähennykset		0,0	-0,1	-0,1
Siirrot erien välillä		4,6	-4,7	-0,1
Hankintameno 31.12.		24,1	1,3	25,4
Kertyneet poistot 1.1.		-16,1	0,0	-16,1
Tilikauden poisto		-4,1	0,0	-4,1
Kertyneet poistot 31.12.		-20,2	0,0	-20,2
Kirjanpitoarvo 31.12.		3,9	1,3	5,2

Aineettomat hyödykkeet 2018	MEUR	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		24,1	1,3	25,4
Lisäykset		0,0	2,0	2,0
Siirrot erien välillä		2,9	-2,9	0,0
Hankintameno 31.12.		27,0	0,4	27,4
Kertyneet poistot 1.1.		-20,2		-20,2
Tilikauden poisto		-2,0		-2,0
Kertyneet poistot 31.12.		-22,2		-22,2
Kirjanpitoarvo 31.12.		4,8	0,4	5,2

TASEEN LIITETIEDOT

3.5 Aineelliset hyödykkeet

ALKO KONSERNI

Aineelliset hyödykkeet 2017 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13,9	16,3	70,0	0,2	100,4
Lisäykset	0,0	0,0	5,9	0,0	5,9
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,3
Ennakkomaksut	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Hankintameno 31.12.	13,9	16,3	75,9	0,2	106,3
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-1,7	-59,9	0,0	-61,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,0	0,0	-4,1	0,0	-4,1
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-1,7	-64,0	0,0	-65,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,9	14,5	11,9	0,2	40,5

Aineelliset hyödykkeet 2018 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13,9	16,3	75,9	0,0	106,1
Lisäykset	0,0	0,4	8,1	0,0	8,5
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Ennakkomaksut	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	13,9	16,6	84,0	0,0	114,6
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-1,7	-64,0	0,0	-65,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,0	0,0	-4,9	0,0	-4,9
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-1,7	-68,9	0,0	-70,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,9	14,9	15,1	0,0	43,9

*) Hankintamenoon ei sisälly arvonnkorotuksia (kuten seuraavalla sivulla)

TASEEN LIITETIEDOT

3.5 AINEELLISET HYÖDYKKEET

ALKO OY

Aineelliset hyödykkeet 2017 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,0	0,1	70,0	0,2	70,3
Lisäykset	0,0	0,0	5,9	0,0	5,9
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,3
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Hankintameno 31.12.*	0,0	0,1	75,9	0,0	76,0
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-0,1	-59,9	0,0	-60,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,0	0,0	-4,1	0,0	-4,1
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-0,1	-64,0	0,0	-64,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0	11,9	0,0	11,9

*) Hankintamenoon ei sisälly arvonnkorotuksia

Aineelliset hyödykkeet 2018 MEUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,0	0,1	75,9	0,0	76,0
Lisäykset	0,0	0,0	8,1	0,0	8,1
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.*	0,0	0,1	84,0	0,0	84,1
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-0,1	-64,0	0,0	-64,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,0	0,0	-4,9	0,0	-4,9
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-0,1	-68,9	0,0	-69,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0	15,1	0,0	15,1

TASEEN LIITETIEDOT

3.6 SIOITUKSET

ALKO KONSERNI

Sijoitukset 2017 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	2,1	3,6	6,6
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Hankintameno 31.12.	0,9	1,9	3,6	6,4
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosusoikaisut 1.1.	-0,5	-0,3	-0,2	-0,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,0	0,1	0,0	0,1
Arvonalennukset	-0,3	-0,8	-0,4	-1,5
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,8	-1,0	-0,5	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,9	3,1	4,1

Sijoitukset 2018	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,9	1,9	3,6	6,4
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Hankintameno 31.12.	0,9	1,9	3,5	6,3
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosusoikaisut 1.1.	-0,8	-1,0	-0,5	-2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,0	0,0	0,1	0,1
Arvonalennukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,8	-1,0	-0,4	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,9	3,1	4,0

TASEEN LIITETIEDOT

3.6 SIOITUKSET

ALKO OY

Sijoitukset 2017 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	28,0	2,1	3,6	33,7
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Hankintameno 31.12.	28,0	1,9	3,6	33,6
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosuuosikaisut 1.1.	-0,5	-0,3	-0,2	-0,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,0	0,1	0,0	0,1
Arvonalennukset	-0,3	-0,8	-0,4	-1,5
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,8	-1,0	-0,5	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,2	0,9	3,1	31,2

Sijoitukset 2018 MEUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	28,0	1,9	3,6	33,6
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Hankintameno 31.12.	28,0	1,9	3,5	33,4
Kertyneet arvonalenn. ja pääomaosuuosikaisut 1.1.	-0,8	-1,0	-0,5	-2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	0,0	0,0	0,1	0,1
Arvonalennukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,8	-1,0	-0,4	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	27,2	0,9	3,1	31,2

TASEEN LIITETIEDOT

3.7 OSAKKEET

ALKO OY

Sijoitukset 2018	Emoyhtiön omistusosuus %	Osuus omasta pääomasta 1 000 €	Oma pääoma	Määrä kpl	Nimellisarvo €/yks.	Osakkeiden /	Kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen voitto /tappio 1 000 €
						osuuksien nimellisarvo		
						31.12.2018 1 000 € yht.	31.12.2018 1 000 €	
OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ								
Kiinteistö Oy Arkadiantalo, Helsinki	100,00		19 941 144,75				27 141	29
Kiinteistö Oy Puolangan Keskus, Puolanka	50,48	188	372 150,36	275	56,00	15	25	0
Kiinteistö Oy Raahen Asemakatu 12, Raahе	57,90	253	436 678,44	14 476	17,00	246	80	0
Kiinteistö Oy Vuoksenniskan Harjulanrinne, Imatra	100,00	-49	-49 016,15	7 308	0,30	2	0	-988
OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ YHTEENSÄ		392					27 246	
OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ								
Kiinteistö Oy Enon Kauppakeskus, Eno	37,00	167	451 898,12	259	5,05	1	28	-6
Asunto Oy Juvan Myllynkerä, Juva	31,50	152	481 888,67	3 150	0,25	1	50	-1
Kaavin Yrittäjätalo Oy, Kaavi	23,20	85	367 132,24	348	16,82	6	36	31
Kiinteistö Oy Kaivolankulma, Puumala	36,37	118	325 767,08	2 515	67,28	169	35	0
Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma, Kannus	46,03	332	720 804,98	2 900	1,68	5	70	2
Kiinteistö Oy Mantsintie 1–3, Ilomantsi	28,19	110	389 004,42	311	50,46	16	50	1
Kiinteistö Oy Nilsjänportti, Nilsjä	31,49	449	1 425 676,98	1 606	16,82	27	90	0
Asunto-osakeyhtiö Pieksälä, Pieksämäki	26,82	179	668 923,26	54 800	1,68	92	50	12
Kiinteistö Oy Saarijärven Paavonaukio, Saarijärvi	29,58	221	746 175,42	392	168,19	66	70	-13
Asunto Oy Sandelsinkatu 4, Helsinki	24,85	28	112 896,65	6 835	0,34	2	251	-9
Kiinteistö Oy Savitaipaleen Torinkulma, Savitaipale	23,00	188	816 058,45	2 300	0,34	1	45	18
Kiinteistö Oy Urpala, Rantasalmi	36,88	295	799 022,96	2 950	0,34	1	50	4
Kiinteistö Oy Äänekosken Torikatu 5, Äänekoski	36,29	314	864 218,73	450	16,82	8	40	0
OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ YHTEENSÄ		2 637					865	

TASEEN LIITETIEDOT

3.7 Osakkeet

Sijoitukset 2018	Emoyhtiön omistusosuus %	Osuus omasta pääomasta 1 000 €	Oma pääoma	Määrä kpl	Nimellisarvo €/yks.	Osakkeiden /	Kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun
						osuuksien nimellisarvo		31.12.2018 1 000 €
						31.12.2018 1 000 € yht.	31.12.2018 1 000 €	voitto /tappio 1 000 € mukainen
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET								
Asunto Oy Helsinginkatu 15, Helsinki	17,73			1 773	1,68	3	434	
Kiinteistö Oy Karakeskus, Kouvola	4,60			5 013	0,17	1	7	
Kiinteistö Oy Keritori, Kerimäki	9,76			332	1,68	1	63	
Kiinteistö Oy Kolarin Ylläs Chalets VII				122			244	
Kontulan Ostoskeskus Oy, Helsinki	9,46			745	68,62	51	673	
Asunto Oy Nilsian Tahkovuori Chalets B				1 805			178	
Kiinteistö Oulun Kirkkokatu 14, Oulu	1,43			500	16,82	8	17	
Kiinteistö Oy Paltamon Tervahamina, Paltamo	10,00			1 000	1,68	2	35	
Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo, Pyhäsalmi	16,00			288	1,68		60	
Savonlinnan Linja-autoasema Oy, Savonlinna	10,47			1 540	168,19	259	50	
Kiinteistö Oy Siilinjärven Torikalla, Siilinjärvi	19,22			36 520	0,17	6	135	
Tahko Golf Club Aoy, A 597							9	
Tahko Golf Club Aoy, A 1044							9	
Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenpuisto 27b, Tampere	1,56			440	17,00	283	38	
Asunto Oy Vuorimiehenkatu 33, Helsinki	15,41			4 445	16,82	75	228	
Kiinteistö Oy Ämmänkievari, Suomussalmi	1,36			3 915	16,82	66	10	
Vierumäki Golf Garden Oy							488	
Vierumäki Golf Garden Oy							38	
Vierumäki Chalets							298	
Luoston Huolto Oy	1,87			28	8,41		3	
Luottokunta				1			0	
Suomen Palautuspakkaus Oy	12,50			150			25	
Palpa							8	
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä							3 051	
Erittelemättömät muut osakkeet ja osuudet (Puhelinosakkeet)							0	
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ							3 051	
KAIKKI OSAKKEET YHTEENSÄ							31 162	

TASEEN LIITETIEDOT

4 Vaihtuvat vastaavat

ALKO KONSERNI			ALKO OY	
MEUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
4.1 Rahat ja pankkisaamiset				
Myymlöiden kassa	11,8	13,0	11,8	13,0
Yritystodistukset				
Joukkovelkakirjalainat	18,9	22,4	18,9	22,4
Rahastot	54,9	31,9	54,9	31,9
Pankkitilit	31,3	59,7	31,2	59,5
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	116,9	127,0	116,8	126,9
4.2 Joukkovelkakirjalainojen markkina- ja kirjanpitoarvon erotus				
Rahoitusarvopaperien markkina-arvo	18,5	22,7	18,5	22,7
Rahoitusarvopaperien kirjanpitoarvo	18,9	22,4	18,9	22,4
Erotus	-0,4	0,3	-0,4	0,3
4.3 Vaihto-omaisuus				
Valmiit tuotteet ja tavarat	75,6	70,4	75,6	70,4
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,8	0,9	0,8	0,9
Vaihto-omaisuus yhteensä	76,5	71,3	76,5	71,3
4.4 Pitkäaikaiset muut saamiset				
Muut	1,7	1,7	1,7	1,7
Pitkäaikaiset muut saamiset yhteensä	1,7	1,7	1,7	1,7

ALKO KONSERNI			ALKO OY	
MEUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
4.5 Lyhytaikaiset saamiset konserniyrityksiltä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset			0,1	
Lyhytaikaiset saamiset kons.yrityksiltä yhteensä	0,0		0,1	
4.6 Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	12,4	19,7	12,4	19,7
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	2,6	2,1	2,6	2,0
Muut	0,2	1,3	0,1	1,3
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15,2	23,1	15,2	23,0
LYHYTAIKAISET SAAMISET	15,2	23,1	15,2	23,0
4.7 Siirtosaamisten olennaiset erät				
Tuloverosaaminen	1,2		1,2	
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	0,6	0,6	0,6	0,6
Työnantajavakuutukset	0,3	0,8	0,3	0,8
Korkosaamiset	0,3	0,2	0,3	0,2
Seur. tk. lisenssi- ja ylläpitomaksut		0,1		0,1
Muut siirtosaamiset	0,2	0,4	0,2	0,4
Yhteensä	2,6	2,1	2,6	2,0

TASEEN LIITETIEDOT

5 Oma pääoma

5.1 LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

ALKO KONSERNI

Oman pääoman muutos 2017 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	2,2	57,0	75,9
Osingonjako	0,0	0,0	-30,0	-30,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto	0,0	-0,4	0,4	0,0
Tilikauden voitto	0,0	0,0	41,0	41,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12	16,8	1,8	68,4	87,0

Oman pääoman muutos 2018 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	1,8	68,4	87,0
Osingonjako	0,0	0,0	-32,0	-32,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto	0,0	-0,3	0,3	0,0
Tilikauden voitto	0,0	0,0	37,1	37,1
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12	16,8	1,5	73,7	92,0

ALKO OY

Oman pääoman muutos 2017 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	2,2	56,4	75,4
Osingonjako	0,0	0,0	-30,0	-30,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto	0,0	-0,4	0,4	0,0
Tilikauden voitto	0,0	0,0	40,7	40,7
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	16,8	1,8	67,5	86,1

Oman pääoman muutos 2018 MEUR	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	16,8	1,8	67,5	86,1
Osingonjako	0,0	0,0	-32,0	-32,0
Siirrot erien välillä, työhyvinvointirahasto	0,0	-0,3	0,3	0,0
Tilikauden voitto	0,0	0,0	37,0	37,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	16,8	1,5	72,8	91,2

5.2 VOITONJAKOKELPOISET VARAT

ALKO KONSERNI		ALKO OY	
MEUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017
Edellisten tilikausien voitto			26,4
Tilikauden voitto/tappio			40,7
Siirto muista rahastoista			0,4
Oikaisut yhteensä			0,4
Voitonjakokelpoiset varat			67,5

TASEEN LIITETIEDOT

6 PAKOLLISET VARAUKSET

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Tyhjäksi jäävän toimitilan vuokravastuu	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
7 Vieras pääoma				
7.1 Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	0,0	0,0	0,0	0,1
Ostovelat samaan konserniin kuuluville yrityksille	0,0	0,0	0,0	0,1
7.2 Lyhytaikainen vieras pääoma				
Ostovelat	141,9	154,9	141,9	154,8
Siirtovelat	19,0	19,1	18,9	19,0
Muut velat	9,9	11,3	9,9	11,2
Saadut ennakot	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	170,8	185,3	170,7	185,1

MEUR	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	170,8	185,3	170,7	185,1
7.3 Siirtovelkojen olennaiset erät				
Palkkajaksotukset sosiaalikuluihin	18,3	18,0	18,3	18,0
Työnantajavakuutusten jaksotus	0,2	0,0	0,2	0,0
Tuloverojaksotus	0,0	0,1	0,0	0,1
Pankkikulujen ja luottokorttiprovisioiden jaksotus	0,1	0,6	0,1	0,6
Ulkomailta matkalla olevat toimitukset	0,3	0,2	0,3	0,2
Seuraavalle tilikaudelle kirjatut laskut	0,0	0,1	0,0	0,1
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	0,0	0,2	0,0	0,1
Yhteensä	19,0	19,1	18,9	19,0

TASEEN LIITETIEDOT

8 Muut liitetiedot

Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut
Muut annetut vakuudet

	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
8.1 Leasingvastuut MEUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Tilikautta seuraavana vuonna maksettavat	0,7	0,9	0,7	0,9
Myöhemmin maksettavat	0,7	1,3	0,7	1,3
Yhteensä	1,5	2,2	1,5	2,2

	ALKO KONSERNI		ALKO OY	
8.2 Vuokravastuut MEUR	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Tilikautta seuraavana vuonna maksettavat	13,8	13,3	13,8	13,3
Myöhemmin maksettavat	2,3	1,3	2,3	1,3
Yhteensä	16,1	14,6	16,1	14,6

TUNNUSLUVUT

	ALKO KONSERNI					ALKO OY				
	2018	2017	2016	2015	2014	2018	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto, milj. eur	1 153,7	1 174,8	1 162,8	1 159,0	1 180,0	1 153,6	1 174,8	1 162,7	1 158,9	1 179,8
Liikevoitto, milj. eur	46,0	53,0	47,3	48,8	50,4	46,0	52,6	46,6	49,7	50,5
% liikevaihdosta	4,0	4,5	4,1	4,2	4,3	4,0	4,5	4,0	4,3	4,3
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	46,4	51,6	48,6	49,5	51,2	46,4	51,2	47,8	50,4	51,3
% liikevaihdosta	4 %	4,4	4,2	4,3	4,3	4 %	4,4	4,1	4,3	4,3
Oman pääoman tuotto, %	41,4	50,4	51,0	51,0	53,7	41,8	50,4	49,6	51,7	53,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	51,1	64,2	63,5	64,1	67,2	52,3	65,4	62,1	64,8	67,3
Omavaraisuusaste, %	34,9	31,8	29,4	29,8	30,3	34,8	31,9	29,6	30,3	30,5
Current ratio	1,2	1,2	1,1	1,2	1,1	1,2	1,2	1,1	1,2	1,1
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, milj. eur	10,5	8,1	8,5	4,8	6,1	10,1	7,9	7,4	4,7	6,0
% liikevaihdosta	0,9	0,7	0,7	0,4	0,5	0,9	0,7	0,6	0,4	0,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2 452	2 401	2 385	2 415	2 527	2 452	2 401	2 385	2 415	2 527

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, %	$\frac{\text{(Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja - tuloverot varsinaisesta toiminnasta)}}{\text{Oma pääoma (keskim.*)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	$\frac{\text{(Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja + vieraan pääoman rahoituskulut)} \times 100}{\text{Taseen loppusumma (keskim.*) - korottomat velat (keskim.*)}}$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Current ratio	$\frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$

*) keskimääräiset luvut on laskettu kauden alun ja lopun keskiarvona

HALLITUKSEN VOITONJAKO- EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Esitetään, että muun oman pääoman rahastosta siirretään 259 406,64 euroa vapaaseen omaan pääomaan kattamaan työhyvinvoinnin parantamisen kuluja. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2018 ovat 72 806 189,15 euroa (67 501 120,96 euroa), josta tilikauden voitto on 37 045 661,55 euroa (40 702 477,42 euroa).

Hallitus ehdottaa, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osinkona jetaan	30 000 000,00
<u>Jätetään omaan pääomaan</u>	<u>42 806 189,15</u>
	72 806 189,15

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTA- KERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 12. päivänä maaliskuuta 2019
Hallitus

Harri Sailas
puheenjohtaja

Juhani Eskola

Kuisma Niemelä

Pekka Perttula

Kirsi Paakkari

Ulrika Romantschuk

Kirsi Varhila

Leena Laitinen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. päivänä maaliskuuta 2019

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Lasse Holopainen
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Alko Oy:n hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2018 tilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen, ja esittää lausuntonaan vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön tuloslaskelma ja tase tilikaudelta 2018 vahvistetaan. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen voittovarojen käyttöä koskevaan ehdotukseen.

Helsingissä, 14. maaliskuuta 2019

Vesa-Matti Saarakkala
puheenjohtaja

Anna-Maja Henriksson
varapuheenjohtaja

Tuula Haatainen
jäsen

Susanna Huovinen
jäsen

Osmo Kokko
jäsen

Pauli Kiuru
jäsen

Ulla Parviainen
jäsen

Aino-Kaisa Pekonen
jäsen

Pekka Puska
jäsen

Juha Rehula
jäsen

Päivi Räsänen
jäsen

Sari Sarkomaa
jäsen



YHTEYSTIEDOT

Alko Oy

PL 99, 00101 HELSINKI

käyntiosoite: Arkadiankatu 2

Y-tunnus 1505551-4

Kotipaikka Helsinki

etunimi.sukunimi@alko.fi

020 711 11 arkisin klo 8–16